

ΔΙΕΦΘΑΡΗ !...

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 88]

Ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ Ἀντώνης ἐκάθητο μὲν εἰς τὸ θρανίον, ἀλλ' ὁ νοῦς του ἦτο πρὸ τῆς πλατείας τῆς Τραπεζίης. Ἦκουε τοὺς συμμαθητάς του ἐξεταζομένους Ἑλληνικά, ἤκουε συγκεχυμένως τὸν διδάσκαλον παραδίδοντα τεχνολογίαν, ἀλλ' ἡ μόνη του σκέψις ἦτο : « Μὲ εἶδε ; »

Τὴν ἐνδεκάτην ὥραν διηυθύνθη εἰς τὴν οἰκίαν· οὐδέποτε τῷ εἶχε φανῇ τόσον μακρὸς ὁ δρόμος· οἱ πόδες του ἐπήγαιναν ἐμπρὸς ἀλλ' ἡ καρδιά του ἐτράβα ὀπίσω· ἐφοβεῖτο !

Εἰς τὴν οἰκίαν δὲν ἠδύνατο νὰ ἡσυχάσῃ· ἐπήγαιναν ἐδῶ κ' ἐκεῖ μὲ τσιτωμένον αὐτὶ ὡς κυνηγετικὸν σκυλί· καὶ ὅτε, τὴν μεσημβρίαν ἤκουε τὰ βήματα τοῦ θείου του ἡ καρδιά του ἐκτύπα ὡσάν ὥρολόγι.

Ἀλλ' ὁ κ. Βλάμης οὔτε εἰς τὸ βλέμμα του οὔτε εἰς τὴν φωνὴν του εἶχε τι δεικνύον ὅτι ἦτο θυμωμένος· ἔφαγε μὲ τὴν συνήθη ὀρεξίν του, εἰς τὴν τράπεζαν δὲ ἠρώτησε τὸν Ἀντώνην περὶ διαφόρων πραγμάτων. Οὐδέποτε ὁ ἀνεψιὸς του τὸν εἶχεν ἰδῆ τόσον γλυκύν, τόσον προσήγορον πρὸς αὐτόν.

Καὶ ἐκτὸς δὲ τοῦ ἐστιατορίου ἔτριβεν ἀπὸ χαρὰν τὰς χεῖράς του ψιθυρίζων : Δὲν μὲ εἶδε δὲν μὲ εἶδε !

Ἀλλ' αἰφνης ἤκουσε μίαν φωνήν, ἡ ὁποία τὸν ἔκαμε ν' ἀνατριχιάσῃ :

— Ἀντώνη ! φέρε τὸ κουτὶ μὲ τὰ σιγάρα.

— Ἀ ! μπᾶ ! εἶπεν ἀμέσως ἀνασηκόνων τοὺς ὤμους του, δὲν μὲ εἶδε !

Καὶ ἔφερε πρὸς τὸν θεῖόν του τὸ κουτίον ὅλως ἀτάραχος.

Ἀλλ' ὁ κ. Βλάμης ἀντὶ νὰ γεμίσῃ τὴν σιγαροθήκην του εἶπε μετὰ τινος ἐκπλήξεως.

— Ἐδῶ λείπουν σιγάρα !

Καὶ διὰ τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ παρετήρει τὸν Ἀντώνην.

— Ἀντώνη, μὴν ξεύρεις σὸ ποιὸς τὰ πῆρε ; ἠρώτησε μετ' ὀλίγον.

« Ἀφ' οὗ δὲν μὲ εἶδε τί νὰ προδοθῶ μόνος μου ; » ἐσκέφθη ὁ Ἀντώνης καὶ ἀπήντησεν ἀπαθῶς.

— Ὅχι, δὲν ξεύρω.

— Ἀ ! εἶπε διὰ μικρὸς ὁ κ. Βλάμης ὡς νὰ

ἐνθυμεῖτο· ὁ μαραγκὸς ποῦ διώρθωσε χθὲς τὸ πόδι τοῦ τραπεζιοῦ μέσα 'ς τὸ γραφεῖο θὰ τὰ πῆρε· τὸ ντουλάπι δὲν ἦτο κλειδωμένο.

— Αὐτὸς θὰ τὰ πῆρε, εἶπεν ὁ Ἀντώνης μὲ ζωηρότητα.

« Ὡ ! ἂν εἶχε ἴδῃ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀγανακτήσεως, τῆς περιφρονήσεως καὶ τῆς ἀηδίας ἥτις ἐζωγραφήθη εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ θείου του πόσον ὀλιγώτερον ἡσυχος θὰ ἦτο ὁ Ἀντώνης !

Διότι ἦτο μὲν βέβαιος πλέον ὅτι δὲν τὸν εἶδεν ὁ θεὸς του, ἀλλὰ δὲν ἦτο καὶ καθ' ὅλην κληρίαν ἡσυχος. Τὸ πρῶτον σφάλμα του ἦτο ὅτι ἐκάπνιζε, τὸ δεύτερον ὅτι ἔκλεπτε τὰ σιγάρα, τὸ τρίτον ὅτι ἔλεγε ψεύματα· ἡσθάνετο ὅτι παρεστράφησε ἀπὸ τὸν ἴσιον δρόμον· ἡσθάνετο ὅτι ἐμβῆκεν εἰς κακὸν μονοπάτι γεμάτον ἀκάνθους καὶ φαρμακερὰ ἔρπετά, εἰς τὸ ὁποῖον πολὺ καλλίτερα θὰ ἔκαμνε νὰ μὴ ἐμβῇ. Ἐρᾶν ἄτάραχος πρὸ τοῦ θείου του, ἀλλ' ὅχι ἀπὸ ἀδιαντροπίας· ἐξ ἐναντίας, ὁ τρόμος ὁ πολὺς ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν δύναμιν νὰ φανῇ ἀπαθής, ὁ τρόμος μὴ ἐννοήσῃ ὁ θεὸς του ὅτι ἐκάπνιζε καὶ ὅτι ἔκλεπτε τὰ σιγάρα του· ἀλλὰ τώρα δὲν ἦτο εὐχαριστημένος.

— Οὔτε ἀπὸ τὸν νοῦν του ἐπέρασε πῶς ἠμποροῦσα νὰ τὰ πάρω ἐγὼ, ἐσκέπτετο, τόσον καλὸν μὲ θαρρεῖ κ' ἐγὼ ! ...

Καὶ ἐν τούτοις ἡ φωνὴ αὐτῆ τῆς συνειδήσεως, ἡ ὁποία ἐφώναζε τόσον δυνατὰ ἐντὸς του δὲν τὸν ἠμπόδισε νὰ πλησιάσῃ ἀκόμη μίαν φοράν εἰς τὸ κουτίον.

Ἀλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι τὸ ἔκαμε διότι εἶχε γίνῃ εἰς αὐτὸν πάθος τὸ καπνίζειν, ὅχι, τὸ ἔκαμεν ἀπὸ φιλοτιμίας !

Πόσα παιδιά, πόσοι ἄνθρωποι ἀποκοτῶν ἐλαττώματα, διαπράττουν σφάλματα, προξενοῦσι τὸν ὀλεθρὸν των, ἀπὸ φιλοτιμίας ! Πόσοι χωρικοὶ σκοτόνουν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ δείξουν ὅτι εἶνε παληκάρια ! Πόσα παιδιά μὲ καρδίαν εὐαίσθητον, μὲ χαρακτῆρα καλόν, μὲ ἀνατροπὴν ὅπως πρέπει κάμνουν πράγματα διὰ τὰ ὁποῖα αἰσθάνονται ἐρύθημα εἰς τὰς πα-

ρεῖάς των μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φανοῦν πλούσιοι ἐν ᾧ δὲν εἶνε, διὰ νὰ δείξουν ὅτι εἶνε πλέον μεγάλοι, ἀνεξάρτητοι ἀπὸ ζυγόν, μολοντί ὁ μύσταξ τὸν ὁποῖον στρήφουσιν ἀρειμανίως εἶνε ἀκόμη ἁπλῶν ;

Πῶς λοιπὸν ὅτε οἱ μαθηταὶ ἦσαν διεσκορπισμένοι εἰς τὸν πρὸ τοῦ Σχολαρχείου δρόμον καὶ τοὺς περὶ αὐτὸ δρομίσκους, καὶ ἄνευ ἐπιμελητοῦ, ἄνευ ἐποπτείας, ἐκάθηντο ἐπὶ τῶν πετρῶν, ἢ ἐβάδιζον καθ' ὁμάδας, καὶ ἔλεγον ὅτι ἠθελον, καὶ διηγοῦντο ὅτι εἶχον ἀκούσῃ καὶ ἐκάγχαζον, καὶ ὠθοῦντο, καὶ ἐκυνηγοῦντο, καὶ ἐπετροβολοῦντο, πῶς νὰ μὴ ἔχη καὶ ὁ Ἀντώνης τὸ σιγάρων εἰς τὸ αὐτὶ του ὅπως οἱ ἄλλοι, πῶς νὰ μὴ προσφέρῃ καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς προσφέροντας εἰς αὐτόν ;

— Αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ ὑπερνή φορά, εἶπεν ὡς ν' ἀπεκρίνετο εἰς τὴν ἐπωτερικὴν φωνὴν τῆς συνειδήσεώς του· δὲν θὰ τὸ μετακάμω.

Οὐδέποτε ἐπὶ ζωῆς του θὰ λησμονήσῃ ὁ Ἀντώνης τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

Ἦτο δεῖλιν ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ θείου του. Τὸ Γραφεῖον τοῦτο ἦτο εὐρεῖα τετραγώνος αἴθουσα, τῆς ὁποίας τὸν ἕνα τοῖχον ἐκάλυπτεν ὑψηλὴ καρυϊνὴ βιβλιοθήκη πλήρης ὀγκωδῶν τόμων εἰς διαφόρους γλώσσας, εἰς δὲ τὴν παρακειμένην πλευράν ὠρθοῦτο τὸ γραφεῖον πλήρες ἐγγράφων καὶ σημειώσεων καὶ δεξιά αὐτοῦ ἦτο μικρὸν ἐρμάριον· παρὰ τὴν θύραν ἐξετείνετο ἀναπαυτικὸν ἀνάκλιτρον, εἰς δὲ τὸν ἀπέναντι τῆς θύρας τοῖχον ἠνοίγετο δίφυλλον ἐρμάριον, φθάνον ἀπὸ τοῦ δαπέδου μέχρι τῆς ὀροφῆς σχεδὸν διηρημένον ἐντὸς εἰς

μικρὰς θήκας, τῶν ὁποίων ἐκάστη ἔφερεν ἐπιγραφὴν διὰ μεγάλων ἐντύπων γραμμάτων δηλοῦσαν ὁποῖου εἶδους δικόγραφα εὐρίσκοντο εἰς ἐκάστην θήκην. Ἐν τῷ μέσῳ ἦτο ὠοειδὴς τράπεζα καὶ πολλὰ περίξ καθέκλαι, διότι ὁ κ. Βλάμης εἶχε μεγάλην πελατεῖαν, καὶ ἐκάστην πρωΐαν, ὅτε ἐδέχετο, αἱ καθέκλαι πολλάκις δὲν ἤρκουν. Τὰ παράθυρα ἦσαν κεκλεισμένα, τὰ βαρέα παραπετάσματα καταβιβασμένα καὶ σκιόφως ἐκράτει ἐν τῷ γραφεῖῳ· ἐξω, εἰς τὴν ὁδὸν ἠκούοντο αἱ φωναὶ τῶν πωλητῶν.

Ὁ Ἀντώνης ἐπροχώρησεν εἰς τὸ παρὰ τὸ γραφεῖον μικρὸν ἐρμάριον, ἔστρεψε τὸ εἰς τὴν κλειδωνίαν κλειδίον, ἤνοιξε τὸ φύλλον, ἔλαβε τὸ κουτίον, καὶ ἠπλωσε τὴν χεῖρά του.

Ἀλλὰ διατὶ ἀνεπήδησεν ἔξαφνα ὡς νὰ τὸν ἐδάγκασε φαρμακερὰ ἔχιδνα, διατὶ ἔγεινε πελιδνὸς καὶ ἔτρεμε ;

Ἐντὸς τοῦ κουτίου, ἐπὶ τῶν σιγάρων, εὗρεν ἀνοιγμένον ἐν χαρτίον, φέρον διὰ χεῖρὸς τοῦ θείου του γεγραμμένα τὰ ἑξῆς :

« Εἰσαι κλέπτης ! νομίζεις ὅτι δὲν τὸ ἐνόησα ἀμέσως ; ἤξευρα ὅτι θὰ ἔλθῃς καὶ πάλιν. Ὡ ! δι' αὐτὸ σὲ ἔστειλε ἐδῶ ἡ καίμενη ἡ μάνα σου ; Μὲ πιάνει φρίκη ὅταν συλλογίζωμαι ποῦ ἠμπορεῖς νὰ καταντήσῃς. Δυστυχία σου, δυστυχία σου ! »

Ὁ Ἀντώνης ἐνόμισεν ὅτι ὁ κόσμος ὅλος κατακηρηνίσθη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Ἔθεσε μηχανικῶς τὰ σιγάρα εἰς τὴν θέσιν των, ἀπώθησε τὸ ἐρμάριον καὶ ἐξῆλθεν ὀρμητικῶς ἐκ τῆς οἰκίας.

[Ἐπεται τὸ τέλος] ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Ο ΖΙΖΙΚΑΣ

Τὰ βιολιά, τὰ κλαρινέττα,
Τὸ λαοῦτο, ἡ τρομπέττα
Καὶ τὰ τύμπανα μαζὶ
Δὲν μποροῦν ποτὲ νὰ φθάσουν
Ὅπως διόλου νὰ σκεπάσουν
Ἐνὸς ζιζικὰ φωνήν.
Ζίζι, ζίζι, ζίζι, ζίζι,
Ζίζι, ζίζι, ζίζι, ζί !
Μέσ' 'ς τὰ δένδρα νὰ φωνάζη
Τὸν ἀκοῦτε καὶ νὰ σκάζη.

Ἀπ' τὸν μῦθο αὐτὸ θὰ νοιώσῃ
Ὁ καθείς, ἂν ἔχη γνῶσι·
Πῶς οἱ πιὸ πολλοὶ μικροὶ
Κάμνουν θόρυβον μεγάλο
Καὶ μ' αὐτὸ δὲν δείχνουν ἄλλο
Παρ' ὅτ' εἶνε πιὸ μωροί.
Ζίζι, ζίζι, ζίζι, ζίζι,
Ζίζι, ζίζι, ζίζι, ζί !
Ὁ μωρὸς πολὺ φωνάζει
Σὰν τὸν ζιζικὰ ποῦ σκάζει.

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΡΩΝ

ΧΕΛΙΔΟΝΙ ΜΟΥ ΓΟΡΓΟ

Σκοπός Σ. ΜΕΤΑΞΑ ΤΖΑΝΝΗ
Λόγια δημοτικά.

Allegretto

Χε - λι - δό - νι μου γορ - γό, χε - λι - δό - νι μου γορ - γό ποῦ'ρ εἶ
 ἀπ' τὴν ἔ - ρη - μο τί κα - λὰ μᾶς ἔ - φε - ρες ; χε - λι - δό - νι μου γορ - γό τὴν ὕ -
 γιὰ καὶ τὴ χα - ρὰ καὶ τὰ κόκ - κι - να τ'αὐ - γά, τὴν ὕ -
 γιὰ καὶ τὴ χα - ρὰ καὶ τὰ κόκ - κι - να τ'αὐ - γά.

ΑΔΑΜΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΑΞ

— Καὶ ἐγὼ λάμπω» ἔλεγε ποτε πρὸς τὸν Ἀδάμαντα ὁ Ἄνθραξ.

— Καὶ τολμᾷς νὰ ὁμιλῇς οὕτω πως, ἀνόητε, κύτταξέ με καὶ κρίνε... «σὲ κρύπτουν εἰς τὰ σκοτεινότερα καὶ τὰ ἀγνωστότατα μέρη τῆς οἰκίας, ζῆς μετὰ τῶν μαγεύρων καὶ τῶν παραμαγεύρων· ἐν ᾧ ἐγὼ ἔχω συντρόφους μαργαρίτας καὶ χρυσόν, λάμπω καὶ ἐξαστράπτω μεγαλοπρεπῶς καὶ ἔμπροσθέν μου ὠχριοῦν καὶ τὰ εὐμορφότατα καὶ ποικιλώτατα ἄνθη, καὶ οἱ εὐγενέστατοι ἄνθρωποι μὲ ἐπιζητοῦν. Ἐγὼ συ-

νήθως διατρίβω ἐντὸς τῶν πολυτελῶν καὶ ἐπισημῶν αἰθουσῶν... Ἐπιμένεις λοιπὸν νὰ ἔχῃς τὴν τόλμην νὰ παραβάλλεις πρὸς ἐμέ ;

— Θεὸς φυλάξοι ! εἶπεν ὁ Ἄνθραξ ταπεινῶς· ἀλλὰ ἡ ἀξία σου ὅλη ὅλη εἰς τοῦτο περιορίζεται, ἐν ᾧ ἐγὼ κρυμμένος εἰς μέρη σκοτεινὰ καὶ ἀπόκεντρα, θερμαίνω τὰ παγωμένα μέλη τοῦ πτωχοῦ καὶ τῶν παιδιῶν του, ψήνω τὸ φαγητόν του, καὶ διασκορπίζω ὀλίγην φαιδρότητα εἰς τὰς πτωχικὰς καλύβας.

«Σὺ μὲν κολακεύεις... ἐγὼ δὲ ὠφελῶ...»

Π. Ι. Φ.

Μ' ΑΓΑΠΑ, ΔΕΝ Μ' ΑΓΑΠΑ

[Ἀσματίον ᾄδόμενον ἐπὶ τοῦ ἤχου « Χελιδόνι μου γοργό ». Ἴδε σελ. 104.]

Μαργαρίτα μου λευκή,
 Ἄκουσέ με νὰ σοῦ ἔπω
 Τὸ μικρὸ μου μυστικό,
 Εἶμαι κόρη γνωστικὴ
 Καὶ γυρεύω συμβουλή.

Χθὲς τὸ βράδυ ἡ μαμά,
 Ἀπ' τῆς τρελλῆς τῆς πολλῆς
 Καὶ τῆς τόσες μου φωνές,
 Μοῦπε πῶς δὲν μ' ἀγαπᾷ
 Κ' ἡ καρδούλα μου κτυπᾷ.

Λουλουδάκι μου χρυσὸ
 Καὶ τοῦ κήπου μου στολή,
 Μαργαρίτα μου καλή,
 Εἰς τὸ χέρι σὲ κρατῶ
 Καὶ τὰ φύλλα σου μαδῶ.

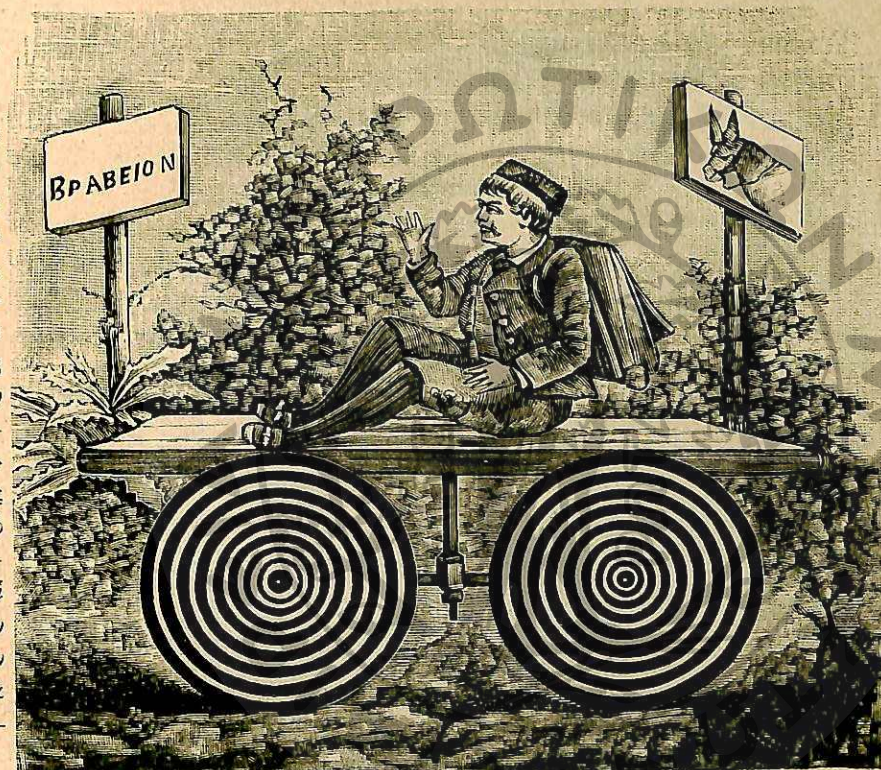
Μ' ἀγαπᾷ... δὲν μ' ἀγαπᾷ...
 Ἰλίγο μ' ἀγαπᾷ... πολὺ !...
 Ὡχ ! ἀπ' τὴ χαρὰ τρελλὴ
 Τρέχω τώρα ἔς τὴ μαμά
 Ὡς τὴν ἀγάπη μου σιμά !

Χαῖρε ἄνθος ποθητό,
 Καὶ πολὺ σ' εὐχαριστῶ
 Ποῦ μὲ τ' ἄσπρα σου φτερά
 Τόση μοῦδωσες χαρά,
 Τέτοιο μούβγαλες καῦμό.

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΡΩΝ

ΤΟ ΑΜΑΞΙΟΝ
ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ

Λάβετε διὰ τῆς δεξιᾶς
 χειρὸς τὸ φύλλον καὶ κι-
 νήσατε αὐτό, ἐλαφρῶς
 καὶ ἀρκετὰ γοργῶς ἐκ
 δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά,
 καὶ θὰ ἴδετε ὅτι οἱ τρο-
 χοὶ στρέφονται καὶ τὸ
 ἀμάξιον διευθύνεται πρὸς
 τὸ Βραβεῖον τὸ ὁποῖον
 λαμβάνει ὁ καλὸς μαθη-
 τής. Ἐὰν λάβετε τὸ φύλ-
 λον διὰ τῆς ἀριστερᾶς
 χειρὸς καὶ κινήσετε αὐτό
 ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δε-
 ξιά, στρέφονται πάλιν οἱ
 τροχοί, ἀλλὰ τὸ ἀμάξιον
 τότε διευθύνεται πρὸς τὸν
 ὄθρον μὲ τὸν ὁποῖον παρὰ
 πολὺ συγγενεῦει ὁ ἀμε-
 λὴς μαθητής.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΝΟΣ ΝΕΚΡΟΥ!

Ήταν ώραίο 'Απριλιάτικο απόγευμα· κανένα συννεράκι κάποτε κάποτε εσχίαζε τον ήλιο, αλλά ο ούρανός έλαμπε ώσάν 'ζαφείρι και ή θάλασσα ήσυχη έναθρέφτιζε τὰ γύρω της παράλια. Μακρὰ ή Πελοπόννησος έβγαίνει από μέσα απ' τὰ νερά ώσάν νύμφη των προγόνων μας.

Ο Παυλῆς 'Αντωνάκης άπάνω 'ς τή στέγη του ένύτταζε τον όρίζοντα χαρούμενος και έδλεπε πώς άρχιζε νά φυσά ευνοϊκό αεράκι. Αύριο έλογάριαζε νά φύγη με τὸ καράδι του γιά τήν Πόλι.

Τί! τάν! τί! τάν! ήκουσε βήματα εἰς τὸν δρόμο· έσκυψε και εἶδε ένα ναυτικὸν ποῦ τοῦ έφερνεν ένα γράμμα. Κατέβηκε, τὸ πήρε, και άμα εἶδε πώς ήταν τοῦ φίλου του Νικόλα Χήρα τὸ άνοιξε, έρριψε τὸ φάκελο 'ς τὸ δρόμο και άρχισε νά διαβάζει:

« Αγαπητέ φίλε!

« Όλες ή έφημερίδες έκαναν λόγο γιά τή φοβερή άνεμοζάλη ποῦ έγινε τῆς προάλλες 'ς τῆς Σύρας τὸ λιμάνι. Δέν ξέρω άν τώμαθες άκόμη, άλλ' έπειδὴ και από τότε ποῦ ήμουνα 'ς τήν 'Υδρα ή έφημερίδες ήρχοντο πολὺ άργά, σοῦ γράφω μόνο και μόνο γιά νά σπλαχνισθῆς τήν όρφανή οίκογένεια τοῦ φίλου σου και νά κάνης κανένα ταξειδάκι ως έδῶ και τήν περιθάληψς. Ξεύρω τί ευγενική καρδιά έχεις, και θά πονέσης άμα άκούσης τὰ όσα θά σοῦ διηγηθῶ:

« Ή έρμη γυναικα τοῦ φίλου σου και τὰ όρφανὰ παιδιὰ του κλαῖνε και όδύρονται έμπρός 'ς τῆς εἰκόνης γιά τὸ τέλος ποῦ έλαβε ή ζωή του. 'Ακου και σύ, και θά 'δῆς άν ο φίλος σου δέν εἶνε άξιος νά τον κλάψης και τον λυπηθῆς! Ήταν Τρίτη, 13 τοῦ μηνὸς Μάρτη, ποῦ εἶνε τρίτος μήνας τοῦ χρόνου και τὸ καράδι του τὸ λέγουν « Παρασκευή». Μή νομίσης ότι πιστεύω εἰς προλήψεις και σοῦ τὸ λέγω, άλλὰ γιά νά 'δῆς τί σύμπτωσις!

Δέν μπορούσες νά διακρίνης ποῦ τελειώνει ή θάλασσα και ποῦ άρχίζει ο ούρανός. Τόσον πυκνή ήταν ή ομίχλη, τόσον δυνατός ο σίφωνας, τόσον πυκνά τὰ σύννεφα, τόσο άγριεμένα τὰ κύματα! Τὰ άντίκρυ μας νησιὰ έχάθησαν από τὰ 'μάτια μας σάν νά ήσαν κακοί φίλοι και μᾶς έχατέλειψαν κατάμυ-νους εἰς τον φοβερόν αὐτὸν πόλεμον με τὰ στοιχεῖα. Όλοι οί βράχοι όλα τα παράλια τῆς νήσου μας με μεγάλη ύπομονή έδέχοντο τὰ κτυπήματα τῆς άφρισμένης θάλασσας, όπως ο 'Ιώβ, ποῦ γράφουν τὰ άγια βιβλία. Κανένα πλοῖο εἰς τὸ πέλαγος! Έρημία παντοῦ. Μόνο εἰς τὸ λιμάνι εἶταινε κάποια κίνησις. Κατεγίνοντο νά δέσουν κάλους έξω 'ς τήν ξηρά γιά νά στερεώσουν τὰ πλοῖα, και νά ρίψουν και άλλες άγκυρες, άν εἶχαν. Εἰς τὰς τρεῖς

μετὰ τὸ μεσημέρι ή άνεμοζάλη ήτο εἰς τὸ ὕψιστόν της σημείον. Έξετοπίζοντο αἱ λέμβοι ποῦ εἶχαν σύρει έξω, έτριζαν τὰ ξάρτικα, έβογγούσαν τὰ πλοῖα αλληλοκτυπούμενα.

Δέν εἶχα προσθάση νά πάω από πρίν 'ς τὸ καράδι και διά τοῦτο εἶχα γύρω τὰ παιδιὰ μου και τή γυναῖκά μου και εἰσαδόξαμε προσευχῆς στὸν αἱ-Νικόλα, 'στὸν 'Υψιστο, 'στην Παναγία, γιά νά περάση ή θαλασσορριχτοῦνα ποῖο γλήγορα, χωρίς νά φέρη ζημιές εἰς τὰ πλοῖα και εἰς τοὺς ναυτικούς. 'Ενα παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ μου ποῦ έδλεπε τὸ λιμάνι ήταν κατάντικρύ μου. Σὲ μιὰ στιγμὴ δέν ξέρω πώς έγύρισα νά 'δῶ, και βλέπω τὸ καράδι μας, . . . πώς θαρρεῖς; Τὸ ένα κατάρτι σπασμένο, τὰ πανιά του έπετοῦσαν εἰς τον άέρα κατὰξοχισμένα σάν άχρείαστα κουρέλια! Πέρνω τὰ γυαλιά, κυττάζω... Κανένας δέν εἶταινε 'ς τὸ κατάρτι. Έπέ-νεσε ή ψυχὴ μου τότε. Ο πλοίαρχος έχει τὸ καράδι του σάν παιδί του. Ναί μεν τὸ παιδί του εἶνε αἷμά του, άλλὰ και με τὸ πλοῖο του έπέρασε τόση θάλασσα, έγύρισε τόσες πολιτεῖες, έγνώρισε τόπους, έπέρασε κινδύνους, και πόσες φορές εκείνο σάν καλὸ παληγάρι δέν έπολέμησε με τή θάλασσα ποῦ άπει-λούσε τή ζωή του και τον έσωσε! Και 'γὼ λοιπὸν έσηκώθηκα, διέκοψα τή γυναῖκά μου, ποῦ εἰσαδόξαμε άκόμα, τοὺς εἶφιησα όλους, εἰτιλύθηκα 'ς τὸ μουσαμά μου και έκανα νά κινήσω κατὰ τὸ λιμάνι. Δέν μ' άφιναν όμως! — Ποῦ θά πᾶς, πατέρα! ποῦ θά πᾶς; θά μᾶς άφίσης μόνα! έλεγαν τὰ παιδιὰ μου. — 'Οχι, άντρα μου, μή φύγης, μή φύγης. Νικόλα μου, δέν θά χαθῇ τὸ καράδι. Με τέτοιο καιρὸ εἶνε φρόνιμοι άνθρωποι καμώματα αὐτὰ ποῦ θες νά κάνης; έλεγεν ή Εἰρήνη, ή γυναῖκά μου. — 'Αν χαθῇ όμως τὸ πλοῖο; Τὰ ξύλα του φαγεῖ δέν γίνονται, τὸ ξεύρεις πολὺ καλά, τῆς άπήνητσα. — 'Εχει ο Θεός! έπρόσθεσε.

« Έγὼ δέν εἶπα τίποτε πλέον. Τοὺς έχαιρέτιστα με τὸ χέρι μου και άνοιξα τή θύρα και έφυγα. 'Ακουσα πίσω μου πώς έκτυπούσαν τὰ παράθυρα πολλὰ πολλὰ χέρια, άλλὰ δέν έστρεψα νά ιδῶ. Τὸ τί υπέφερα ως ποῦ νά πάω κάτω 'ς τὸ πλοῖο μὴν το ρωτᾶς. Οἱ δρόμοι πλημμυρισμένοι νερό — εἶχαν καταιβῇ από παντοῦ ποτάμια — και έγὼ κρατῶντας τοὺς τοίχους έπερπατοῦσα όσο τὸ δυνατόν με μεγα-λειτέρη προσύλαξι. Έξήτησα από 'κεῖ ποῦ περ-νοῦσα τή βοήθεια δύο τριῶν φίλων μου, άλλὰ μοῦ τὴν άρνήθησαν. Τί άσχημο νά εἶνε κανεῖς μόνος του σὲ τέτοια ώρα! Εἰς τοὺς δρόμους κανεῖς! 'Στὴ χαρά σου, ήρχονται γιά νά τρῶν, και νά πίνουν, και άν μποροῦν νά σὲ κάνουν νά δυστυχῆσης. 'Επειτα

'ς τῆς κακῆς ώρες, ποῦ λέν, σὲ παραιτοῦν, ένα άσπρο δέν δίνουνε. Τέτοιοι εἶνε οἱ περισσότεροι σήμερα. Σὲ συμβουλεύω, σάν αδελφός, σάν πατέρας άν θέ-λῃς, αφού εἶμαι πὶδε γάλας, νά διδάξης τὰ παι-διά σου, πώς νά μπορέσουν ναῦρουν ένα πιστὸ φίλο, νά τον έχουν γιά σύντροφο 'ς τή ζωή τους και νά άποφύγουν τῆς γνωριμῆς ποῦ εἶνε μόνο γιά νά σὲ γελοῦν και όχι γιά αλληλοδοξήθεια.

« — Έπιάστηκα από τα δύο σχοινιά ποῦ ήταν δεμένα έξω και σάν σχοινοβάτης επήδησα επάνω εἰς τὸ πλοῖο. Ψυχὴ ζωσα δέν εἶταινε. Έρημικ' έδῶ. Τί έγιναν οἱ ναῦτες; ο τιμονιέρης; ο δευτερος πλοίαρχος; Κατέβηκα όπως — όπως 'ς τὸ άμπάρι οὔτε 'κεῖ. 'Εφυγαν οἱ μασκαράδες! »

— Τὸν καίμένο τὸν καίμένο τὸν Νικόλα! έλε-γεν ο Παυλῆς.

« Εἰς τὸ πλαγινὸ πλοῖο, εἶταινε ένας άνθρωπος, τοῦ έκανα σημείο και έπλησίασε πρὸς με. Εἶδα πώς άνοιξε τὸ στόμα του, άλλὰ δέν άκουσα τί εἶπα-ναζε, βέβαια θά ήθελε νά με ερωτήση τί ζητῶ... Τὰ πλοῖα έπλησίαζαν και άφηκα τὸ γύρο τοῦ πλοῖου τον όποιον έκρατοῦσα και έκανα χονιὰ τὰ χέρια μου γύρω 'ς τ' αὐτιά μου γιά ν' άκούσω καθαρώτερα! 'Αλλά πώς νά τὸ εἶπῶ! . . . Τί φρικη! 'Ισχυρὸ κύμα σέρνει τὸ πλοῖο με τέτοια δύναμι, ποῦ έγὼ χάνω τήν ίσορροπία μου και πέφτω άνάμεσα σὲ δύο πλοῖα. Τὰ καράδια πλησιάζουν πάλι κ' έγὼ . . . »

✱

Ο Παυλῆς στρέφει, επαναστρέφει τὸ γράμμα διά νά ιδῇ... τὸ τέλος ἴσως. Τίς οἶδε;... Εἰς τήν άκραν τῆς τετάρτης σελίδος με παρηλλαγμένον χαρκτηῖρα, όμοιον με χαρκτηῖρα γυναικεῖον, έγραφε τὰ εξῆς:

« Αὐτὸ μαζὶ με τὸν έσώχλειστο φάκελλο, τὰ εἶρηκε ένας ναύτης ποῦ εἶταινε δίπλα στὸ καράδι μας, τήν καταραμένη εκείνη ήμέρα, επάνω 'ς τὸν Νικόλα. Μετὰ τρεῖς ήμέρες ν' άνοιξης τὸν άλλο φάκελλο.

Έρ ἡ ν η Χ ή ρ α . »

Έβάκρυσεν ο Παυλῆς και

— Πάει ο Νικόλας! εἶπε. Κρίμα τον! Τί κα-λὸς άνθρωπος! Τί καλός! Παναγία μου, σώσε τον κόσμο!

Έξῆλθε καταλυπημένος και έτηλεγράφησε εὐθὺς εἰς τήν Εἰρήνην, τήν γυναῖκα τοῦ φίλου του, ότι φθάνει άμέσως.

— Αύριο, λέγει, πιάνω 'ς τήν Σύρα εκεί ποῦ θά πηγαίνω στήν Πόλι.

Όταν επέστρεψεν άνέγνωσε μετὰ δακρύων εἰς τήν σύζυγον του τήν επιστολήν, εκείνη δὲ όλως διάλοη με παιδικὴν άθωότητα:

— Μὰ εἰς έδῶ, τῷ λέγει, ποῦ αλλάζει τὸ γρά-ψιμο ο ἴδιος τήν έγραψε;

— Αἶ; τί; υπέλαβεν ο Παυλῆς και έσκέφθη ἐπὶ

στιγμὴν . . . Μπράβο σου, γυναῖκά μου, αξίζεις όσο 'πῃς. Τόσο πολὺ με 'σάτισε με τὰ λόγια του, ποῦ δέν καταλάβαινα πώς μπορούσε, αφού σκωτώθηκε, νά περιγράψῃ εἰς τήν τελευταίαν στιγμὴν τὸ ό,τι τοῦ συνέβη. Τί νά γίνη, τήν έπαθα. 'Ας εἶνε, αφού ζῇ! Μὰ ζῇ λοιπόν; εἰ; ζῇ;

— 'Ετοι φαίνεται, τῷ άπήνητησεν ή σύζυγος του.

— Γιά φέρε τὰ παιδικὰ μας νά 'δοῦμε ποῖο θά εἶνε τὸ πὶδε έξυπνο νά τὸ καταλάβῃ . . . Καὶ εξῆλ-θεν ή καπετὰν Παυλίνα.

Ο Νικόλας έλαβε 'ς τήν Σύρα τὸ τηλεγράφημα, άνέγνωσε τὸ περιεχόμενον, έγέλασε, και άστὺ διη-γήθη τήν ιστορίαν εἰς τήν οίκογένειάν του,

— 'Ιδού, εἶπεν, αληθὴς φίλος. Ο αληθινὸς φί-λος 'ς τή δυστυχία φαίνεται!

Ο δὲ Παυλῆς δέν επέρμενε τῆς τρεῖς ήμέρες διά νά άνοιξη τὸν μικρὸν φάκελλον, άλλ' άμέσως τὸν άπεσφράγισεν αφού ένόησε τὸ παιγνίδι και εἶδε τὰ εξῆς με μεγάλα, μεγάλα γράμματα!

« Τὸ γράμμα μου δέν εἶχε ήμερομηνία. Ήταν λοιπόν, σοῦ λέγω, τῆς πρωταπριλιάς! Τήν ιστορία αὐτὴ τήν άκουσα 'ς ένα ταξιδι: μακρινὸ από ένα πολὺ έξυπνο ναῦτη, και τήν εἶρημωσα σὲ μένα. Ζῶ και υγειαινῶ!!

Σὲ φιλῶ ο φίλος σου

Νικόλας.

«Οτι πιστὸν άντίγραφον.

Φαά

ΚΑΚΙΩΜΑ ΜΗΤΡΟΣ

Τ' άκούς; . . Κατέβα γλίγωρ' από 'κεῖ νά μη τσακίσης πάλε κατι τί. Κατέβα . . . Δέν άκούς, παιδί κακό; . . . 'Α! . . . πάει τὸ κάψο βάζο· πάει κ' αὐτό! Δέν σ' τῶπα 'γὼ; . . Μὰ δέν μ' άκούς ποτέ· κάθε μέρα συγχίζομαι γιά σε, κακό παιδί. Σοῦ κάνω 'γὼ ντὰ ντὰ· ντὰ ντὰ, κ' εἶται μ' άκούς άλλη φορά. Τόρα τί κλαῖς; . . Γιατί νά μη σκεθῇς; όταν σοῦπε ή μαμά νά κατεβῇς; 'Όσο μοῦτρα ποῦ κάνεις σάν γοργά . . . 'Ελα τώρα, ψυχὴ μου, τ' εἶν' αὐτά! 'Ελα, μη κλαῖς και δέν τὸ κάνεις πλειό· δέν θά με κάμης πλειό νά συγχισθῶ. Εἶν' αλήθεια, παιδάκι μου; τί λές; . . . Ναι, μάτια! φταιει τὸ βάζο, σὺ δέν φταις. 'Ελα 'ς τήν άκριβή σου τὴν μαμά νά σοῦ δώσῃ φιλάκια τρυφερά· φιλοσέ με και σὺ χίλιας φορές, άρκεῖ ποτέ νά μη σ' ιδῶ νά κλαῖς.

Γ ΜΑΡΙΝΕΛΛΗ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΙ ΤΟΥ

Οι βασιλόπαιδες της Γερμανίας, των οποίων ο μεγαλύτερος, ο και διάδοχος του θρόνου, δεν υπερβαίνει το έβδομον έτος, ανατρέφονται στρατιωτικώς· κάμνουν συχνά γυμνάσια και είνε πολύ καλλίτερα γυμνασμένοι από πολλούς νεοσυλλέκτους· το πρόσταγμα έχει έννοσι·ται ο μικρός διάδοχος Φρειδερίκος -Γουλιέλμος, ο οποίος παίρνει πολύ εις το σοβαρόν την επί των αδελφών του αρχηγίαν του.

Ήμεραν τινα ο Αυτοκράτωρ της Γερμανίας εirγάζετο εις το δωμάτιόν του, ότε έξω εις τον προθάλαμον άκούει φωνές και κακό άδύνατον να εξακολουθήση την εργασίαν του· ανοίγει την θύραν διά να μάθη διατί γίνεται εκείνος ο θόρυβος.

— Σας έδειξα λοιπόν ποιος είνε διάδοχος! ανεφώνει με θριαμβευτικόν τόνον ο μικρός Φρειδερίκος Γουλιέλμος άφ'ού μετεχειρίσθη τους μικρούς αδελφούς του ύπερ το δέον στρατιωτικώς.

— Καλά, παληκάρι μου, άπεκρίθη ο πατήρ του, τώρα πρέπει να σου δείξω κ' έγώ ποιος είν' έδω Αυτοκράτωρ.

Και του τες έδρεξε.

Ο μικρός διάδοχος της Γερμανίας αγαπά πολύ τας στρατιωτικάς τιμάς. Μίαν ήμέραν έκαμεν έν σφάλμα κάπως χονδρόν. Ο πατήρ του έδωκε διαταγήν να μη φέρουν όπλα εις αυτόν οι σκοποί όταν περνά.

Δέν είσαι άξιος να σοδ'άμουν αυτήν την τιμήν, τώ είπε.

Ο μικρός παιστής έπηρε κατάκαρδα την προσβολήν. Τι; να περνά χωρίς να του φέρουν όπλα;

Την επάύριον με δάκρυα διαβεβαίωσε ότι δεν θα τ'εξανακάρη, ότι θα γίνη πρόνιμος και ούτω ήρ-

χισαν πάλιν οι σκοποί να τ'φέρουν όπλα, και ήλ- ή καρδιά του εις τον τόπον της.

Οι μικροί αδελφοί του διαδόχου ύπακούουν εις αρχηγόν των και εκτός της οίκίας. "Οτε επέστρεψεν τινος ταξιδιού, το πλήθος έχαιρέτα με άγάπ- τα παιδιά, άλλ' α-

έλησμόνησαν ν' άντι- χαιρετίσωσι. Τότε μικρός διάδοχος έν τή μέσω της όδου άντα- νεϊ με δυνατόν φωνή στρατιωτικώς:

— Βγάλτε τὰ καπέλα σας και χαιρετίσατε άρμ!

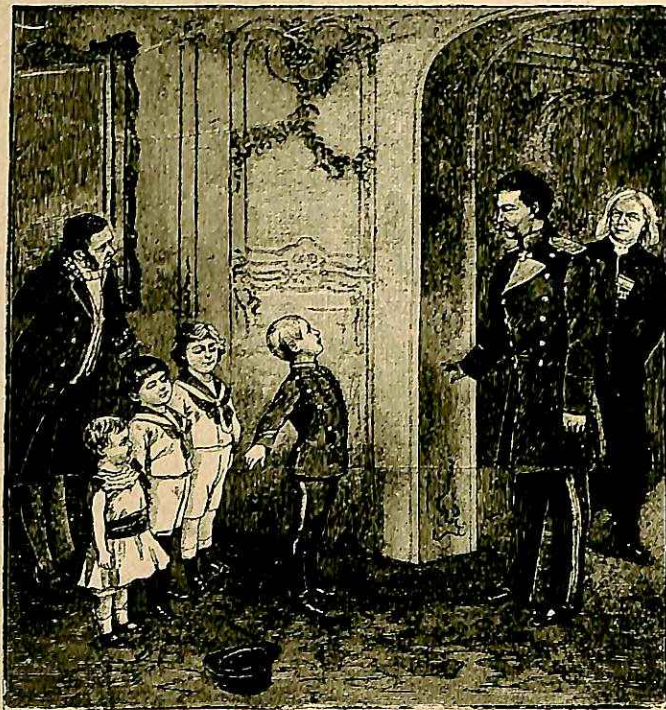
Και οι αδελφοί του έξετέλεσαν το πρόσταγμα και άντεχαιρέτισαν το πλήθος.

Πρό τινων μηνών έν φ' ο Αυτοκράτωρ διεσκέδαζε με τὰ τέκνα του, εις ύπαστι- στής τ'ω άνήγγειλεν ότι ο έφημέριος της αυλής Φρόμμελ έπεθύμει να λάβη ιδιαιτέραν ά- κρόασιν.

Καθήσατε έδω πρόνιμα, είπεν ο Αυτοκράτωρ εις τὰ παιδιά. Και είσήλθε μετά το

έφημέριον εις τον θάλαμον των άκροάσεων. Αλλ' έν φ' μέσα ο αυτοκράτωρ συνδιελέγετο μετά του έφημέριου, εις τον προθάλαμον έγίνετο πολύ παράδοξος σκηνή.

Ο έφημέριος είχεν άφήση εις τον αντιθάλαμον επί μιάς καθέκλας τον καινουργή πύλον του. Οι ιε- ρεις έν Γερμανία των τε διαμαρτυρομένων και των καθολικών φορεύν πολιτικήν ένδυμασίαν μαύρην και σεμνήν και πύλον ύψηλόν και τοιοϋτο ήτο και το έφημέριον της αύλής. Τα παιδιά εκείνας τας ήμέ- ρας άκριβώς είχον διδαχθή από ένα θαλαμηπό- λον των άνακτόρων τον περίεργον μηχανισμόν του κλάκ, του πύλου ο οποίος με έν έλατήριο ανοίγει και κλείει. Καθώς είδον λοιπόν τον πύλον του έφ-

«Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΑΝΑΦΕΡΕΙ ΕΥΠΕΙΘΩΣ ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ» (Σελ. 109)

μερίου τὰ παιδιά ώρμησαν προς αυτόν με άνυπομονήσαν, διά να κάμουν έφαρμογήν των περι κλάκ θεωριών του θαλαμηπόλου. Πιέζουν έδω, πιέζουν εκεί, τίποτε· ο πύλος δέν έννοσι να κλείση. Τότε ο μικρός διάδοχος προστάσσει τον δευτερότοκον Έντελ Φρίτζ να θέση χάμου τον πύλον, και διδει εις αυτόν έπιτακτικώς το παράγγελμα:

— Καθήσε επάνω!

Ο δευτερότοκος υίός του αυτοκράτορος εκτελεί με πειθαρχίαν το πρόσταγμα, και ώ του θαύματος ο πύλος μαζεύει, κλείει, και τότε τὰ παιδιά χειροκροτούν και κραυγάζουν από την χαράν των. Ο αυτοκράτωρ άκούει την μεγάλην ταραχήν και ανοίγει την θύραν να ίδη προς τί αι φωναι έκείναι και τὰ χειροκροτήματα. Τότε προχωρεί εις το μέσον.

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Αἴσωπος και οδοιπόρος.

Ο Αἴσωπος μετέβαινε ποτε εις τινα κόμην· καθ'όδον συνήντησεν οδοιπόρον όστις τον έχαιρέτισε και τον ήρώτησε:

— Πόση ώρα πρέπει να περιπατήσω ακόμη διά να φθάσω 'ς εκείνο το χωριό που φαίνεται από μακράν;

— Τράβα τον δρόμο σου, απήντησεν ο Αἴσωπος.

Το 'ξεύρω πως πρέπει να τραβήξω τον δρόμο μου διά να φθάσω, αλλά σε παρακαλώ να μου είπής πόσην ώρα θέλω να φθάσω.

Τράβα τον δρόμο σου, απήντησε πάλιν ο Αἴσωπος.

Καθώς βλέπω ο άνθρωπος αυτός είνε τρελός, είπε με τον νοϋν του ο ξένος· άς μη τον έρωτήσω πλέον και άς τραβήξω πραγματικώς τον δρόμο μου.

Μετά τινας στιγμάς ο Αἴσωπος φωνάζει:

— Αἴ, πατριώτη, να σου 'πώ! σε δυό ώρας θα φθάσης.

Ο οδοιπόρος εξεπλάγη και τον ήρώτησε:

ο διάδοχος, χαιρετᾷ στρατιωτικώς και αναφέρει ευπειθώς, όπως οι στρατιωτικοί προς τους ανωτέρους των, τί συνέβη.

— Σ' την αρχήν δέν επήγαινε κάτω, αλλά τώρα εκλείσε! είπεν έν τέλει.

Ο αυτοκράτωρ σοβαρός κατά το φαινόμενον άλλα γελῶν υπό τον μύστακά του προσέταξε να φέρωσιν άλλον καινουργή πύλον εις τον έφημέριον, όστις έμεινεν με αγαθότητα.

— Διπλήν χάριν θα σ'ς ζητήσω, Μεγαλειότατε, είπεν ούτος εις τον αυτοκράτορα· πρώτον να μη τιμωρήσητε τους πρίγκιπας, και δεύτερον να μου επιτρέψετε να λάβω τον χαλασμένον πύλόν μου διά να τον φυλάξω ως ένθύμημα.

Α1—Ε1

— Πώς το 'ξεύρεις τώρα, και διά τί δέν ήθελες να μου το είπής πριν;

Ο Αἴσωπος απήντησε:

— Πώς ήμπορούσα να σου το είπω πριν σε ιδώ να περιπατῆς και τί βάδισμα κάμνεις.

Ἀστεία κεφαλή.

Συλλέξατε μερικά χαμαιμήλα εξ εκείνων τὰ όποια έχουσι πολύ πλατύ το έν τ'ω μέσω χίτρινον μέρος, και εξ αυτών εκλέξατε το μεγαλειότερον διά να κάμετε μίαν κεφαλήν όμοίαν με την εικόνα την όποιαν βλέπετε έδω με το καπελινό της και τὰ γυαλάκια της. Διά να σχηματίσετε την αστείαν κεφαλήν ζωγραφίσετε με την πένναν επάνω εις το χίτρινον μέρος τὰ μάτια, την μύτην, το στόμα τὰ μαλλιά· έπειτα διά να σχηματίσετε το καπελλίνο κόπτετε τριγύρω εις την άκρην τὰ άσπρα φύλλα· αφι- νετε δε μόνον άκοπα δύο φύλλα κάτω από την σιαγόνα διά να φαίνονται ότι είνε αι κορδέλλες του καπελλίνου, το όποϊον γίνεται τέλειον άμα άφαιρέσετε όλως διόλου τρία τέσσαρα φύλλα, καθώς βλέπετε εις την εικόνα. Δοκιμάσατέ το δυό τρεις φορές, έως να επιτύχετε καλά το πρόσωπον, και θα γελάσετε πολύ.

Ο ίππος του Κοσκιοϋσκου.

Ο Κοσκιοϋσκος, ο μεγαλόφυχος και ήρωϊκός Πολωνός, περι του όποίου άλλοτε έγραψεν ή Διαπλάσις ήθελε να στείλῃ ποτε φιάλας τινας ώραιού

οἶνου εἰς τινὰ φίλον του διακείμενοντα εἰς ἄλλην πόλιν. Πρὸς τοῦτο ἐξέλεξε πιστόν του ἄνθρωπον, εἰς τὸν ὁποῖον ἔδωκε νὰ ἰππεύτῃ τὸν ἰδικόν του ἵππον.

Ὅτε ὁ ἀπεσταλμένος ἐπέστρεψεν, εἶπεν εἰς τὸν Κοσκιούσκον.

— Στρατηγέ, ἄλλη φορὰ δὲν παίρνω πλέον τὸ ἄλογόν σας, ἀν δὲν μοῦ δώσετε συγχρόνως καὶ τὸ βελάντιόν σας.

— Τί ἐννοεῖτε; εἶπεν ὁ Κοσκιούσκος.

Ὁ ἀπεσταλμένος ἀπήντησεν.

— Εἰς τὸν δρόμον ποῦ 'πληγαίναμε, ἄμα ἕνας πτωχὸς ἔδωκε τὸ καπέλο του καὶ ἐζήτησε ἐλεημοσύνην, τὸ ἄλογο ἐστέκετο, καὶ δὲν ἐνοοῦσε νὰ κινηθῇ ἀπὸ τὴν θέσιν του πρὶν δώσω καὶ εἰς τὸν ἐπαίτην· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔδωκα ὅλα τὰ χρήματα ποῦ εἶχα ἐπάνω μου· ἀλλὰ τὸ ἄλογο πάλι ἐστέκετο ἐμπρὸς εἰς τοὺς πτωχοὺς· τί νὰ κάμω διὰ νὰ προχωρῇ τὸ ἄλογο; ἐπροσποιούμην ὅτι ἔβαζα καὶ εἰς τὸ χέρι τῶν πτωχῶν, καὶ τὸ ἄλογο τότε εὐχαριστημένον ἐξηκολούθει τὸν δρόμον του.

Ποῦτος ἀπὸ τοὺς δύο μας;

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Ἑρρίκου τοῦ Δ'. βασιλέως τῆς Γαλλίας χωρικός τις ἐπήγεινεν ἑφιππος ἀπὸ τὸ χωρίον του εἰς Παρίσιους. Ὅχι μακρὰν τῆς πόλεως συνήντησεν ἵππεα μὲ στολὴν μεγαλοπρεπῆ, ὅστις ἦτο αὐτὸς ὁ βασιλεὺς· ἡ συνοδεία αὐτοῦ παρεκολούθει μακρόθεν κατὰ διαταγὴν του.

— Ποῦ πηγαίνεις, μπάμπια; ῥώτησεν ὁ βασιλεὺς τὸν χωρικόν.

— Στὸ Παρίσι, ἀφεντικό.

— Καὶ τί πᾶς νὰ κάνης;

— Κάτι ψώνια· μὰ δὲν 'ξεύρεις πῶς ἤθελα νὰ ἰδῶ καὶ τὸν καλὸν τὸν βασιλιὰ μας, ποῦ ἀγαπάει σὰν πατέρας τὸν λαόν!

Ὁ βασιλεὺς ἐγέλασε καὶ εἶπε:

— Σήμερα θὰ βρῇς εὐκαιρία νὰ τὸν ἰδῇς.

— Καὶ τί ὄφελος! ἀνέκραξεν ὁ χωρικός· μήγαρης τὸν γνωρίζω; ποῦ νὰ ξέρω ποῖς εἶνε μέσα 'ς τοὺς πολλούς;

— Νὰ σοῦ 'πῶ ἐγὼ τί νὰ κάμης, εἶπεν ὁ βασιλεὺς. Ἐξε τὸν νοῦν σου καὶ τήρα· κι' ἂν ἰδῇς κανένα νάχη τὸ καπέλό 'ς τὸ κεφάλι του, ἐν ᾧ ὅλοι οἱ ἄλλοι τῶχουν βγάλῃ μὲ σεβασμὸ καὶ χαιρετοῦν, ἐκεῖνος εἶνε.

Ἐπειτα ἐξηκολούθησαν τὸν δρόμον των καὶ εἰσῆλθον εἰς τοὺς Παρίσιους. Ὁ χωρικός ἵππευε δεξιὰ τοῦ βασιλέως, καὶ διηγείτο εἰς αὐτὸν ἀφελῶς πόσα χωράφια καὶ ἀμπέλια εἶχε, πόσα ζᾶ καὶ πόσα παιδιά, ὅτι κάθε κυριακὴ ἔσφαζε ἕνα πετεινὸν διὰ νὰ φάγῃ ἡ φαμίλια καὶ ἄλλα πολλά.

Ὁ χωρικός ἦτο βυθισμένος εἰς τὴν διήγησίν του, ἐπὶ τέλους ὅμως εἶδε ὅτι τὰ παράθυρα ἠνοίγοντο

κατὰ τὴν διάβασίν των καὶ ὅτι εἰς τὸν δρόμον διαβάται ἐστέκοντο εἰς γραμμὴν δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ ἐξέβαλλον τὸ καπέλλο των καὶ ἐχαιρέτων. Τὸ αἰφνιδία τις σκέψις διήλθεν ἀπὸ τὸν νοῦν τοῦ χωρικοῦ.

— Ἀφεντικό, εἶπε, καὶ παρετῆρει τὸν βασιλεὺς μετὰ τινος διαταγμοῦ· ἡ τοῦ λόγου σου εἶσαι βασιλιὰς ἢ ἐγὼ· γιατί μονάχα ἡμεῖς οἱ δύο φοροῦμε τὰ καπέλλα μας.

Ὁ βασιλεὺς ἐγέλασε καὶ εἶπε:

— Ἐγὼ εἶμαι. Ἀφ' οὗ τελειώσης τὰ ψώνια σου ἔλα 'ς τὸ παλάτι νὰ μ' εὕρης. Ἐλα νὰ φᾶμε μαζί τὸ μεσημέρι, καὶ νὰ σοῦ δείξω καὶ τὸν υἱόν μου.

Ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς παροιμίας: «Βασιλεὺς εἶσαι, ἢ χωρικός;» λεγομένη ἐπὶ ἐκείνων οἵτινες εἰς συναναστροφὴν, ἐκ λήθης ἀπροσεξίας, διατηροῦν τὸν πῖλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν μέσῳ τῶν ἄλλων ἀσκεπῶν.

Ὠφέλεια τῶν μελισσῶν.

Τὴν ὠφέλειαν τῶν μελισσῶν, ἐν Ἑλλάδι τοῦλάχιστον, κρίνουσιν ἐκ τῆς πολλῆς ἢ ὀλίγης ποσότητος τοῦ μέλιτος ἢ τοῦ κηροῦ τὸν ὁποῖον παραγοῦσι. Τοῦτο εἶνε μέγα ἀδίκημα διὰ τὰς μελλίσσας αἱ ὁποῖαι χωρὶς οὐδ' αὐταὶ νὰ τὸ γνωρίζωσι μὴ γίνονται πρόξενοι καὶ ἄλλου μεγίστου καλοῦ. Ἐνὶ ἐπικλήρηται ἐπὶ τῶν ἀνθέων διὰ νὰ συλλέξωσι τὸ ὑλικόν τὸ ὁποῖον ταῖς χρειάζεται διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ κηροῦ αἱ μελλίσσαι συντελοῦσι καὶ εἰς τὴν μονιμοποίησιν τῶν φυτῶν. Ἐν διαφόρων παρατηρήσεων ἀπεδείχθη ὅτι ἐκ μόνης τῆς γειτνιάσεως ὀλίγων κυψελῶν τὰ ὁπωροφόρα δένδρα καὶ οἱ δημητριακοὶ καρποὶ ἀποδίδουσι περισσότερους καρπούς.

Πῶς διατηροῦνται δροσεραὶ αἱ ἀνθοδέσμαι.

Ἐπάρχουσι διάφοροι τρόποι πρὸς διατήρησιν τῶν ἀνθοδεσμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα τινὲς εἶνε ἀρκετὰ ἐπιτυχεῖς. Εἷς τι ἀγγλικὸν βιβλίον ἀνεγνωμεν καὶ τὴν ἀκόλουθον νέαν μέθοδον, τὴν ὁποίαν προτείνουμεν νὰ δοκιμάσωσιν αἱ φιλανθελῆς ἀναγνώστριας τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ καὶ νὰ μᾶς ἀναγγείλωσι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δοκιμῶν των. Ραντίζετε ἐλαφρῶς τὴν ἀνθοδέσμην μὲ δροσερὸν ὕδωρ καὶ τὴν θέτετε εἰς ἀνθοδόχην περιέχουσαν σαπωνάδα. Πᾶσαν πρωΐα ἐξάγετε τὴν ἀνθοδέσμην ἐκ τῆς σαπωνάδας καὶ τὴν θέτετε πλαγίως εἰς καθαρὸν νερόν τὴν ἀφίνετε ἐν ἡ δύο λεπτὰ· κατόπιν ἐξάγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν, τὴν ραντίζετε ἐλαφρῶς διὰ τῆς χειρὸς μὲ δροσερὸν ὕδωρ καὶ τὴν θέτετε πάλιν εἰς τὴν σαπωνάδα, τὴν ὁποίαν ἀνανεώνετε κάθε τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας. Μὲ τὸν τρόπον αὐτόν, λέγει τὸ ἀγγλικὸν βιβλίον, διατηρεῖται ἡ ἀνθοδέσμη ζωηρὰ ἕνα τοῦλάχιστον μῆνα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐν τῷ σχολείῳ·

— Γιάννη, σοῦ εἶπα νὰ γράψῃς μόνον τὰ ὀνόματα τῆς τρίτης κλίσεως ἐκ τοῦ σημερινοῦ μαθήματος τῆς ἀναγνώσεως, καὶ ἔγραψες καὶ τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας, διατί;

— Αἶ δὲν εἶσθε εὐχαριστημένοι; ποῦ ἔγραψα περισσότερα;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀμεριτῆς.

ἔ

Ἡ κυρία Ἐλένη ἐτοιμάζεται νὰ ἐξέλθῃ εἰς ἐπισκέψεις. — Κύταξε νὰ εἶσαι φρόνιμος, Μιμῆ, λέγει εἰς τὸν τριετῆ υἱόν της· νὰ μὴ κλαῖς!

— Ὁ κλαίω! ναί, ὁ κλαίω!

— Μὴ κλάψῃς πολὺ, παιδί μου, καὶ κοκκινίσουν τὰ μάτια σου.

— Ναί, πολὺ θὰ κλάψω. Ὁ κλάψω δύο ἡμέρας· ἔπειτα θὰ παύσω ὀλίγον νὰ ξεκουρασθῶ, καὶ ἔπειτα θὰ ἀρχίσω πάλιν...

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κορυδαλοῦ.

ἔ

Ἐν καιρῷ συννεφώδους νυκτὸς ἐνῶ ἡ σελήνη ἐφαίνετο ὅτι ἄλλοτε μὲν ἐξήρχετο ἐκ τῶν νεφῶν, ἄλλοτε δὲ ὅτι ἐκρύπτετο, ὁ μικρὸς Ἀλέκος ἐρωτᾷ τὴν μαμὰ του:

— Διατί κάμνει ἔτσι ἡ σελήνη;

— Δὲν τὸ ἐννοεῖς, καί μένε Ἀλέκο; λέγει ὁ ἀδελφός του

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, στέλλει χίλια δροσερὰ φιλιὰ εἰς τὸν Μικρὸν Βιολιστὴν ποῦ ἀγαπᾷ τόσον πολὺ τὴν μουσικὴν. — Ἄλλα χίλια δροσερὰ φιλιὰ στέλλει εἰς τὴν Τερπνὴν Ἀνοιξάν, τὸ Φουντωτὸ Πετεινάρι, τὸ Πλατόφυλλο Ἀμπέλι, τὸν Φωκαϊκὸν Ἀστέρη τὸν Φιλογέρην Ἀθηναῖον, τὸ Φωκιανὸν Θαλασσοπόδιν, τὸ Φίλεργον Ρούκι, τὴν Φωκαϊκὴν Ἀδραν, τὴν Χρυσόκτρινην Ἀδρην, τὸν Φάρον τῶν Μυρμηκῶν ποῦ μοῦ ἔγραψαν ὅλοι· μαζί ἀπὸ μίαν ἐπιστολίτσαν χαριτωμένην ὅπως εἶνε καὶ αὐτὰ χαριτωμένα καὶ ἀξιαγάπητα παιδάκια·—εἰς τὴν Κρατησιόκλειαν, ἥτις πρὸ καιροῦ ἐπεθύμει νὰ μοῦ γράψῃ ἄλλὰ δὲν τὸ κατῴρθανε καὶ τώρα ποῦ τὸ κατῴρθωσε νὰ ἀρχίσῃ θὰ μοῦ γράψῃ τακτικά·—εἰς τὸν Ἰάκινθον, ὁ ὁποῖος ἐλησμόνησε νὰ μοῦ σημειώσῃ τὴν διευθυνσίν του διὰ νὰ τοῦ στείλῃ τὸ «Παιδικὸν Πνεῦμα»·—εἰς τὸν Φοῦθον Ἀπόλλωνα καὶ τὸν Διαβολάκον εἰς τοὺς ὁποίους στέλλεται σήμερον τὸ δεύτερον φύλλον τῆς ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ·—εἰς τὸ Ἴον τοῦ Ἀγροῦ καὶ τὸ Ζιζανάκι ποῦ ἔωρτασαν ἐνθουσιωδῶς τὴν 25^{ην} Μαρτίου ὥς κρίνω ἀπὸ τὸ πρόγραμμα ποῦ μοῦ ἔστειλαν·—εἰς τὴν Ἑργατικὴν Μέλισσαν, ἥτις ὅταν μοῦ γράφει θαρρεῖ τάχα πῶς ἡμῖν μαζί μου καὶ τώρα ἐξῆγώ τὸ λόγον διατί καὶ ἐγὼ ὅταν διαβάξω τὰ γράμματα τῆς νομίζω ὅτι τρώγω μέλι·—εἰς τὴν Κόρινθα Παλαιολόγον τῆς ὁποίας τὰ γράμματα θὰ διαβάξω μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν καὶ θὰ τῆς ἀπαντῶ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ νὰ μὴ λησμονῇ νὰ μοῦ φιλῇ τὴν μικροῦλαν Ἠλέκτραν τοὺς ποῦ δὲν 'ξεύρει ἀκόμη νὰ διαβάξῃ·—εἰς τὴν Ἰουλίαν Καραθεοδωρῆ, ἥτις δοαὶ σιγαλὰ τῆς μένου μετὰ τὰ μαθήματα τὰς διαθέτει ὑπὲρ ἐμοῦ·—εἰς τὸν Διάκτορον Ἑρμῆν, περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ὁποῖου ἐκράτησα σημειώσιν·—εἰς τὸν Ἀρην, ὁ ὁποῖος θὰ ἰδῇ ἐπίλω μετ' ὀλίγον ἐκπληρουμένους τοὺς πόθους του·—εἰς τὴν Ἀργυρᾶν Παντέλληνον καὶ τὸν Ἐρδοξον Ἑλληνα, ὧν αἱ ὑπ' ἀριθμὸν 47—67 λύσεις ἔφθασαν

Νίκος· ἐπειδὴ ἡ σελήνη ἀγαπᾷ τοὺς ἀνθρώπους· κυνηγᾷ τὰ σύννεφα ποῦ τὴν ἐμποδίζουν νὰ τοὺς βλέπῃ.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Ἡρακλείου Μαρούνη.

ἔ

Ὁ Θεωδώρακης, μαθητὴς τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ Γυμνασίου, μετέβη εἰς τὴν πατρίδα του νὰ διέλθῃ τὰς ἐορτὰς τοῦ Πάσχα πλησίον τῶν γονέων του.

Ὁ πατὴρ του, διὰ νὰ ἰδῇ πόσον προώδευσε, δίδει εἰς αὐτὸν τὸν Κορνῆλιον Νέπωτα:

— Μετάφρασε μου αὐτὸ ἐδῶ τὸ μέρος, λέγει.

Αὐτὸ, μπαπᾶ! ἀπαντᾷ ὁ Θεωδώρακης. Μὰ αὐτὰ εἶνε λατινικά καὶ δὲν τὰ νοιώθω.

— Πῶς! Δὲν 'ξεύρεις λατινικά; Δὲν διδάσκασθε λοιπὸν εἰς τὴν τάξιν σας λατινικά;

— Διδασκόμεθα, μπαπᾶ, ἀλλὰ δὲν μανθάνομεν.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Κλειστοῦ στόματος.

ἔ

Ἡ φιλομάθεια τοῦ Μιμῆ.

— Διατί, μαμὰ, ἡ γάτες κυνηγοῦν τοὺς ποντικούς;

— Διὰ νὰ τοὺς πιάσουν.

— Καὶ σὰν τοὺς πιάσουν τί τοὺς κάνουν;

— Τοὺς τρώγουν.

— Κι' ἀφοῦ τοὺς φάγουν;

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἑργατικῆς Μελίσσης.

εἰς τὸ γραφεῖόν μου πολλὰς, παρὰ πολλὰς ἡμέρας μετὰ τὴν δημοσίευσίν των·—εἰς τὴν Θεραπευτὴν Ἀδραν, ἥς τὸ ψευδώνυμον εἰς οὐδένα ἄλλον ἀνήκει·—εἰς τὴν Αἰκατερίνην Χαλκιστοπούλου, ἥς αἱ λύσεις τακτικῶς μοῦ ἔρχονται·—εἰς τὴν Μεσολογγίτισσιν, τῆς ὁποίας τὸ μικρὸν γραμματάκι πολὺ μὲ εὐχαρίστησε διότι ἦτο γραμμένο μὲ τὴν καρδίαν της·—εἰς τὸν Πιν-Χὸ ἀπὸ τὸν ὁποῖον περιμένω νὰ φυλάξῃ τὴν ὑπόσχεσίν του καὶ νὰ μοῦ στείλῃ τὸ μεγάλο μεγάλο ἐκεῖνο γράμμα του.

Με ὥρατους στίχους ὁ φίλος μου Σερουθὸς ὁ Σύριος παρομοιάζει ἐμὲ μὲ τὴν κλωσάν καὶ τοὺς μικροὺς μου φίλους μὲ τὰ πουλάκια τῆς διαβάσετε τὸ ποιηματάκι του νὰ ἰδῇτε:

Ἡ κλωσά τρέχει 'δῶ καὶ 'κεῖ τὰ χώματα σκαλίζει καὶ 'ς τὰ μικρὰ της δίνει ὅ, τι καλὸ, γιὰ τὸ μικρὸ στομάχι τοὺς νομίζει, καὶ τρέλουν γύρω τὰ μικρὰ καὶ μεσ' 'ς τὴ μέσῃ ἐκείνην.

Κι' ἡ ροδινὴ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, σὰν τὴν καλὴ τὴν κλωσά μὲ χίλια παιχιδάκια πόσα καλὰ 'ς τὰ γράμματα, 'ς τῆς τέχνης κι' ἄλλα πόσα δὲν δίνει γιὰ νὰ μάθουνε τὰ φρόνιμα παιδάκια!

Κι' ὅπως τ' ἀφ' ἑρῶτα πουλιά, τρελλὰ ἀπ' τὴ χαρὰ τους τὴν κλωσά τριγυρίζουν 'ν' ἀρπάξουνε τὸ κάθε τι ποῦ ὀρῇκε ἡ μαμὰ τους ὅλα μαζί μὲ βάσανα μὲ πῖ! πῖ! πῖ! πασχίζουν,

Καὶ κείνα τὸ τριανταφυλλὶ τὸ φύλλο σὰν κρατοῦνε στὰ τόσα δὴ χεράκια, ἀπ' τὴ χαρὰ τους τὴν πολλὴ χορεύουν τραγουδοῦνε μὰ κρύφτουν κι' ὅ, τι ποῖ καλὸ βαθεῖα στὰ κεφαλάκια!

ΣΤΡΟΥΘΟΣ Ο ΣΥΡΙΟΣ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[Αἱ λύσεις θὰ δημοσιευθῶσιν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Μαΐου.]

111. Λεξιγράφος.

Τὸ πρῶτόν μου εἶνε θεῶ· ἄρθρον τὸ δεύτερόν μου,
Τὸ τρίτον ἀκρωτήριο· τρώγουν 'ς τὸ σύνολόν μου.

112. Στοιχειόγραφος.

Μὲ ἤκουσες ; 'ς τὸν οὐρανὸν ἀνίπτατ' ἡ ψυχὴ σου·
Φωνὴν συνήθως μὲ καλοῦν ἀγγέλων παραδείσου.
Ἄλλ' ἀνὰ τὰ πόδια μου ὑδὸν γράμματα ἀρπάσσης,
Θὰ μείνω μὲ τὸ μουσὶ μου κι' ἀν' μ' εὐρῆς θὰ γελάσσης.

113. Στοιχειόγραφος.

Τὴν εὐχὴν μου θὰ σοῦ δώσω, ἀν' οὐδόλως μὲ πειράξῃς·
Τύρανός τις δὲ θὰ γίνω, ἀν' τὴν κεφαλὴν μ' ἀλλάξῃς.

114. Ἀνιγμὰ.

Ὅστις ν' ἀντικρύσῃ πρὸς με ἤθελε τὴν τόλμην ἔχει
Περιπαίζω ὅτι πράξῃ
Καὶ μακρὰν τὸν φέρω τόσον, ὅσον ἀπ' ἐμοῦ ἀπέχει,
Δίχως θέσιν νὰ ἀλλάξῃ.

115. Κυβόλεξον.

Πρῶτον, ὀφείλεις τὴν ζωὴν 'ς ἐμὲ κ' εἰς μίαν ἄλλην.
Δεύτερον, ἔχων τις ἐμέ, ἔχει καρδιὰ μεγάλη.
Τρίτον, αὐτὸς ποῦ μ' ἀγαπᾷ, πολὺν καιρὸν δὲν χάνει.
Τέταρτον, εἴμεθα πράξεις κι' αὐτὸ καλὸ μᾶς κάνει.
Πέμπτον σημαίνω ἐν ῥήτόν, μίαν φράσιν, δύο τρεῖς λέξεις.
Ἡ παροιμίαν, κι' ἀπ' αὐτὰ ποῖο θέλεις ἄς διαλέξῃς.

116. Ρόμβος.

Ἄν τὸ πρῶτόν μου δὲν ἔχῃς, ἄνθρωπος σωστός δὲν εἶσαι.
Τώρα, λάβε δις τὸ πρῶτον κ' ἐν φωνῇν μέσα κλείσε
Καὶ ὡς δεύτερον θὰ ἔχῃς ὅτι νᾶσαι δὲν σ' ἀρέσει.
Τρίτη, ἔρχεται μιά Νῆσος τῆς Ἑλλάδος μας 'ς τὴ μέση.
Ἐπειτα τετάρτην θέσιν ἔχει εἰς πεσσὸς κομμένος.
Καὶ τὸ πέμπτον ; ὦ ! μ' αὐτὸ δὲ εἶμαι περικυκλωμένος.

117. Σταυρός.

Διὰ τῶν γραμμάτων τῶν λέξεων ΑΔΜΗ, ΟΣΟΥΣ σχη-
μάτισον σταυρὸν ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ὀνόματος μιᾶς νῆ-
σου καὶ ἐνὸς μουσικοῦ ὄργάνου.

118.—122. Κεκρυμμένα ὀνόματα νήσων.

α.) Ἡ γῆ στρέφεται περὶ τὸν ἥλιον καὶ ὅχι ὁ ἥλιος
περὶ τὴν γῆν.

β.) Εὐτυχεῖ ὅστις ἔχει τὴν συνειδησίν του καθαράν.
γ.) Ἡ ἀθώότης λάμπει ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀγαθοῦ
ἀνδρός.

δ.) Ἐν τῷ ματαίῳ τούτῳ κόσμῳ ὑπάρχει ὁ παρά-
δεισος καὶ ἡ κόλασις.

ε.) Διογένης ὁ κυνικός φιλόσοφος λύχνον μεθ' ἡμέραν ἄψας
ἄνθρωπον, ἔλεγε, ζητῶ.

123. Κεκρυμμένη παροιμία.

Ἦταν ἓνα παιδί καὶ μιὰ μάνα. Ἡ μάνα τ' ἀγαποῦσε,
ἀλλὰ καὶ τὸ παιδί ἦταν πολὺ καλὸ. Ἡ προκοπὴ του ἦταν
ἐλαφρομένη καὶ ἔφερνε στὴν μάνα του τακτικὰ κάμποσα
χρηματάκια. Ἡ μάνα ἔχαιρουνταν ποῦ ἔβλεπε τὸ παιδί
τῆς νὰ νικάῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ ἡσθάνετο πῶς θάρρῃ
μιὰ μέρα νὰ μὴν εἶνε ποιά εἰς τὴν φτώχεια καὶ νὰ ζῇ ἄνετα,
ὅπως κι' ἄλλοι πολλοὶ στὴ γειτονιά. Καὶ ἔτσι ἔγεινε.

124. Μαγικὸν γράμμα.

Ποῖον γράμμα πρέπει νὰ προσθέσωμεν εἰς τὰς ἐπομένας
λέξεις διὰ νὰ σχηματίσωμεν ἄλλας τόσας λέξεις ;
Πάλη—σφαίρα—Μαρία—τόχος—μένος—σωρὸς—ῶτα.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ὑφαίας Ἑλένης.

125. Ἑρώτησις.

Ποῖαι μονοσύλλαβοι ἑλληνικαὶ λέξεις ἀποτελοῦνται ἀπὸ
πέντα σύμφωνα καὶ ἐν μόνον φωνῇεν ;

126. Λογοπαίγνιον.

Ποῖον ὄρος εἶνε σαρκοφάγον ;

127. Πρόβλημα.

Ἐκατὸν αὐτὰ εἶνε τοποθετημένα ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας
γραμμῆς καὶ εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέτρου ἀπ' ἀλλήλων. Ἐνα
παιδί ἔχει ἐν καλῶν τοποθετημένον εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς μέ-
τρου ἀπὸ τὸ πρῶτον αὐτό. Πόσων μέτρων δρόμον θὰ κάμῃ
τὸ παιδί διὰ νὰ συλλέξῃ ὅλα τὰ αὐτὰ ἐν πρὸς ἐν καὶ νὰ
τὰ θέσῃ εἰς τὸ καλῶν, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὴν αὐτὴν πάν-
τοτε θέσιν, καὶ πρὸς τὸ ὁποῖον τὸ παιδί φέρει ἕκαστον αὐτὸ
χωριστά ;

128. Ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτε-
λοῦσι γνωμικὸν τι γνωστότατον.

1. Ζῶον τετράπουν. 2. Κράτος τῆς Εὐρώπης. 3. Βασί-
λισσα Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους. 4. Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης.
5. Τετράποδον. 6. Ἄνθος. 7. Τυφλὸς μάντις. 8. Ὄρα
τοῦ ἔτους. 9. Νῆσος τῆς Ἑλλάδος. 10. Ἀρχαία πόλις τῆς
Ἑλλάδος. 11. Μυθολογικὸν πρόσωπον. 12. Φοβερόν θηρίον.

Λ Υ Σ Ε Ι Σ

τῶν ἐν τῷ φυλλαδίῳ τῆς 15 Μαρτίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

Ἐπανόρθωσις. Ἡ λύσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 64 διπλῆς ἀκρο-
στιχίδος ἐξ ἀδελφίας τοῦ διορθωτοῦ ἐδημοσιεύθη ἐσφαλ-
μένη· ἡ ὀρθὴ λύσις ἔχει οὕτω : ΕΑΡ, ΣΥΣ (1. Ἑρμῆς,
2. Ἄνεϋ. 3. ΡόδοΣ.).

68. Τάφος (Τ, φῶς) — 69. Ἀλκυὼν (Ἀλκη, Ὠν). — 70.
Ἄνεμος (Ἄν. Ἐμός). — 71. Λαύριον, αὐριον. — 72. Ἰός.
— 73. Εἰς (ε=5, ι=10, σ=200). — 74. Ἡ Χεῖρ ὦν
— 75

Γ 76.

Ε

Ω

Α Ν Δ Ρ Ε Α Σ

Γ

Ι

Ο

Σ

77—78. α.) Ὅστις δὲν ἐργάζεται νέος ὢν, θὰ ἐργασθῇ
γέρον ὢν. — β.) Μηδὲνα φίλον κάμνε πρὶν πρῶτον ἐξετά-
σῃς πῶς μετεχειρίσῃς τοὺς πρότερον φίλους σου. — 79. Ἐκ
τῶν μέχρι σήμερον σταλέντων τετραστίχων ἄξιον λόγου
εἶνε τὸ τοῦ Μουσουργοῦ, τὸ τοῦ Βεετχόβεν, τὸ τῆς Γου-
λίας Καραθεοδωρῆ, τὸ τῆς Φαληρικῆς Ἀκτῆς καὶ τὸ
τῆς Νίκης· ἐκ τούτων δημοσιεύομεν ὡς λύσιν τὸ τοῦ Μου-
ουργοῦ, ὅπερ εἶνε ἀνώτερον πάντων :

Εἶνε τραχὺ τὸ στάδιον τὸ τῆς ἀθανασίας.
Εἶνε πικρὰ καὶ ἄγευστοι αἱ βίξαι τῆς παιδείας,
Ἄλλ' ἐκ τῆς βίξαις τῆς πικρᾶς καρπὸς γλυκύς βλαστάνει
Καὶ στέφανον ἀμάραντον ὁ ἔνδοξος λαμβάνει.

80.—85. α.) Γόνυ. — β.) Ἡπαρ. — γ.) Κοιλία. — δ.
Οὖς. — ε.) Χεῖρ. — ς.) Ποῦς. — 86. Τὸ γράμμα Μ τῇ
προσθήκῃ τοῦ ὁποῖου σχηματίζομεν τὰς λέξεις : σμήνος—
μυτιὰ, καὶ μύτια—θέαμα—μυταρᾶς καὶ σύρματα—μύτα-
—μελία—87. ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ, ὕψος, θύρα, ἀγορά, γύρος,
ὄρθρος, ῥόδος, σαῦρα. — 88. ANNA (1. Ἀθηνᾶ. 2. Ναυ-
πλιοΝ. 3. Ναπολέων. 4. Ἀντιόχεια.) — 89. Ἀγαπῶ τὴν
ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ ὡς τὴν καλλιτέραν μου φίλην.

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ. — ΚΑΤ' ΕΠΙΤΟΜΗΝ ΥΠΟ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια· ἴδε σελ. 97]

Ὁ Γέγκινς χάριν ἀστείότητος εἶχε καθίση τὸν Κοστάρ ἐπὶ τῆς χελώνης καὶ ὀπισθεν αὐ-
τῶν τὸν Δόλην, ὅστις τον ἐκράτει μὴ πέσῃ. Ἐκράζοντες δὲ ὁ μικρὸς Κοστάρ τόσον περισ-
σότερον, ὅσον ἔβλεπε τὴν χελώ-
νην πλησιάζουσιν εἰς τὴν θά-
λασσαν.

— Βάστα καλά ! . . . βάστα
καλά . . . Κοστάρ ! εἶπεν ὁ
Γόρδων.

— Καὶ πρόσεχε μήπως ἀφη-
νίασῃ τὸ ἄλογόν σου ! ἂν ἀνεφώ-
νησεν ὁ Σέρβος.

Ὁ Βριάν βλέπων τὴν ἀγωνίαν
τοῦ Κοστάρ ἐγέλασε· τόσον ἐφά-
νη νόστιμος εἰς αὐτὸν ὁ φόβος
τοῦ παιδίου, διότι δὲν ἦτο
καὶ κίνδυνος. Ἐὰν ὁ Δόλης ἄφινε
τὸν Κοστάρ, ὁ μικρὸς οὗτος κάλ-
λιστα ἡδύνατο νὰ κυλισθῇ καὶ
νὰ εὑρεθῇ ἐπὶ τῆς ἄμμου χωρὶς
νὰ πάθῃ τίποτε.

Τὸ σπουδαῖον ἦτο νὰ συλλα-
θῶσι τὴν χελώνην· ἀλλὰ πῶς
νὰ τὴν συλλάθωσιν ;

Ἡ χελώνη ἦτο τεραστία τὸ
μέγεθος, καὶ ἂν πάντα τὰ παι-
διά ἦθελον καταβάλλῃ τὰς δυ-
νάμεις των ἦτο ἀδύνατον νὰ τὴν
κρατήσωσι, διότι θὰ τὰ παρέ-
συρεν ἀναμφιβόλως.

Ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ τὴν
συλλάθωμεν, εἶπεν ὁ Γόρδων εἶνε
νὰ κατορθώσωμεν νὰ τὴν ἀνα-
ποδογυρίσωμεν.

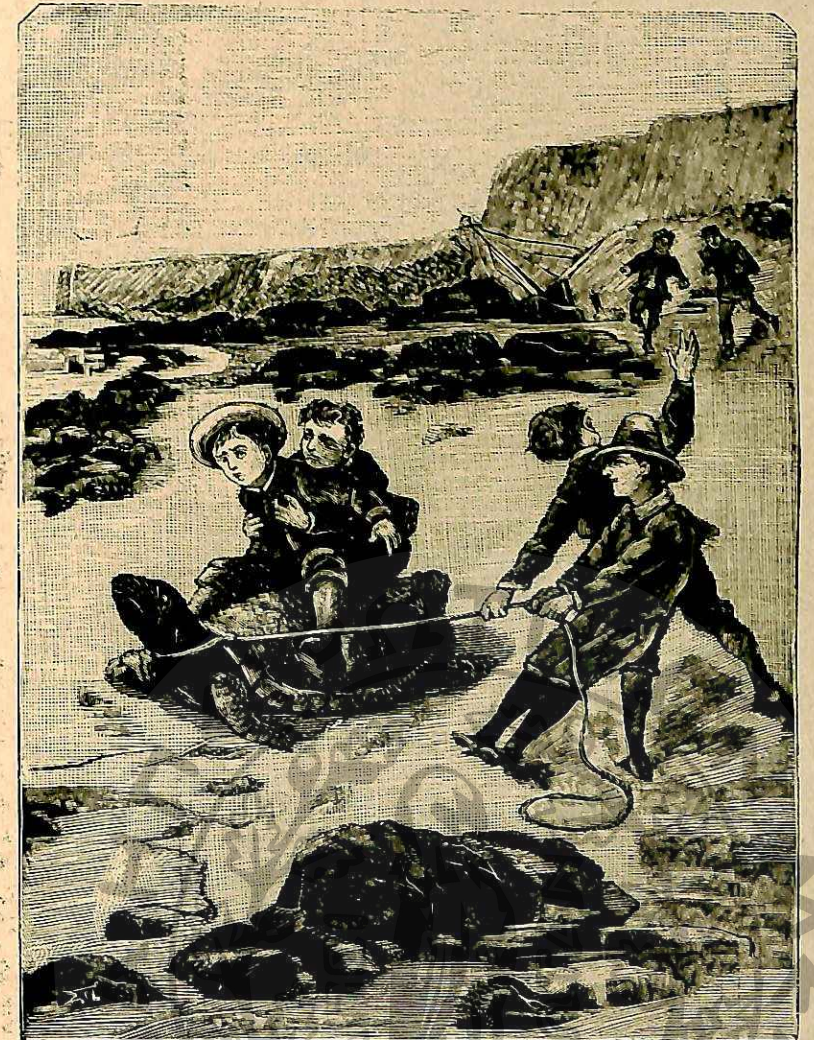
— Καὶ πῶς ; εἶπεν ὁ Σέρβος, αὐτὴ
θὰ πηγαίνει ἐπὶ τὸ ὀκτὼ καντά-
ρια. Ποῦ νὰ τὴν σηκώσωμεν !

— Νὰ φέρωμεν ἀπὸ τὸ πλοῖον ξύλα, μοχλοὺς
μεγάλους ; εἶπεν ὁ Βριάν.

Καὶ παρευθὺς ἐδράμεν εἰς τὸ πλοῖον παρα-
κολουθούμενος καὶ ὑπὸ τοῦ Μόχου.

Ἡ χελώνη ἀπέπλεον ἤδη ἀπὸ τῆς θαλάσσης
περὶ τὰ τριάκοντα βήματα. Ὅθεν ὁ Γόρδων

ΕΤΟΣ 11^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 8^{ον}.

« ΕΛΑΤΕ ΝΑ ΙΑΗΤΕ ΤΟΝ ΚΟΣΤΑΡ ΚΑΙ ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟΥ » (Σελ. 101)

ρον, προσπαθοῦντες νὰ ἀναστειλῶσι τὸν δρόμον
τοῦ ζφου. Ἀλλὰ ποῦ ; Καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ
τοῦ Παιδαγωγικοῦ Σαίρμαν ἐὰν ἤρχοντο νὰ
σύρῳσι, δὲν θὰ κατάρθωνον τίποτε.

Εὐτυχῶς ὁ Βριάν καὶ ὁ Μόχος ἐπὶ ἀνῆλθον
πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν θάλασσαν ἡ χελώνη.

ΤΟΜΟΣ 15^{ος} — 8

Ἐχωσαν δύο ξύλα ὑπὸ τὸ στήθος τῆς χελώνης καὶ διὰ τῶν δύο τούτων μοχλῶν κατέρωσαν μετὰ πολλῆς δυσκολίας τὴν ἀνατρέψωσι. Τούτου γενομένου τὰ παιδιὰ εἶχον ἤδη τὴν χελώνην εἰς χεῖράς των, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ κινηθῇ. Πρὸς δὲ τούτοις, ἐν ᾧ ἀπέσυρε τὴν κεφαλὴν τῆς εἰς τὸ ὄστρακον, ὁ Βριάν προφθάσας ὕψωσε τὸν πέλεκυν καὶ ἐκτύπησε κατὰ κεφαλῆς τὸ ζῷον καὶ τὸ ἐθανάτωσε.

«Καὶ τώρα, Κοστάρ, τὸ φοβεῖσαι πλέον αὐτὸ τὸ μεγάλο θηρίον; ἠρώτησεν ὁ Βριάν.

— «Ὁχι... ὄχι!... Βριάν, τώρα που δὲν εἶνε ζωντανό.

— Καλὰ!... ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης, ἀλλὰ στοιχηματίζω ὅτι δὲν σου βαστά νὰ φῶς.

— Καὶ τρώγεται;...

— Ἀκούς ἐκεῖ!

— Ἀρ' ἂν εἶνε καλὸ τὸ κρέας τῆς, θὰ φάγω βέβαια, εἶπεν ὁ Κοστάρ, λείχων τὰ χεῖλη του.

— Εἶνε περίφημος, ἀπεκρίθη ὁ Μόκος ὅστις δὲν ἔλεγε καὶ ὑπερβολὴν ἐπαινῶν τὸ κρέας τῆς χελώνης.

Ἐπειδὴ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μεταφέρωσι τὴν χελώνην εἰς τὸ πλοῖον, ἐδέησε νὰ τὴν κατακερματίσωσιν ἐκεῖ ἐπὶ τόπου. Τὸ πρᾶγμα ἦτο ἀηδέστατον καὶ ἀποτρόπαιον, ἀλλ' οἱ μικροὶ ναυαγοὶ ἤρχιζον ἤδη νὰ συνηθίζωσιν εἰς τὰς ἀηδίας, τὰς ὑποίας ἀναγκάτως ἔχει ἡ ταύτη ζωὴ.

Τὸ δυσκολώτατον ἦτο νὰ καταθραύσωσι τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης, τὸ ὁποῖον ἦτο σκληρόν ὡς μέταλλον, καὶ θὰ ἐστόμωνε καὶ τὸν κοπτερώτατον πέλεκυν. Ἐπενόησαν λοιπὸν νὰ εἰσαγάγωσι κοπτερὸν ἐργαλεῖον εἰς τὰ κενὰ μέρη μεταξὺ τῶν πλακῶν τοῦ ὄστράκου, καὶ μετὰ προσοχῆς καὶ ὑπομονῆς ἐθραυσαν αὐτό. Ἐπειτὰ ἔκοψαν τὸ κρέας εἰς τεμάχια καὶ το μετεκόμισαν εἰς τὸ πλοῖον.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπέισθησαν ὅτι ὁ ζωμὸς τοῦ κρέατος τῆς χελώνης εἶναι τι ἐξαισιον, ἀφίνω πλέον τὸ ψητὸν τῆς ἐσχάρης, τὸ ὁποῖον κατεβρόχθισαν, καὶ τοὶ ὁ Σέρβης το εἶχε λησμονήσῃ καὶ εἶχε κατ' οὐκ ὀλίγον. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ κύων ἐξέφρασε διὰ τῶν κινήσεων καὶ τῶν μορφασμῶν του, ὅτι τὸ νέον τοῦτο εἶδος τοῦ κρέατος δὲν εἶνε δυσάρεστον εἰς τὴν κυνικὴν φυλὴν.

Περὶ τὰς εἴκοσι ὀκτάδας κρέατος ἐπρομηθεύ-

θησαν οἱ μικροὶ μας φίλοι, ὥστε ἠδυνήθησαν νὰ οἰκονομήσωσι τὰς τροφὰς τοῦ πλοίου ἐπὶ ἱκανὰς ἡμέρας.

Οὕτω πως παρήλθεν ὁ Μάρτιος.

Τρεῖς ἐβδομάδες εἶχον παρέλθῃ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ναυαγίου. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τούτου πάντες οἱ παῖδες εἰργάσθησαν πάσῃ δυνάμει προβλέποντες ὅτι θὰ μείνωσι πολὺν χρόνον ἐν τῇ παραλίᾳ ἐκείνῃ. Ὑπελείπετο δὲ μόνον πρὶν φανῇ ὁ χειμὼν νὰ λυθῇ ὀριστικῶς τὸ ζήτημα ἐὰν ἡ χώρα εἶνε νῆσος ἢ ἡπειρος.

Τῇ α' Ἀπριλίου ἐφάνη ὅτι ὁ καιρὸς ἐμελλε νὰ ἀλλάξῃ, διότι τὸ μὲν βαρόμετρον ἤρχισε νὰ ἀναβαίνει βραδέως, ὁ δὲ ἀνεμὸς ἔπνεε μαλακώτερος, σημεῖον προσεχοῦς καὶ διαρκοῦς νηνεμίας.

Οἱ μεγάλοι λοιπὸν συνωμίλησαν περὶ τῆς ἐκδρομῆς τὴν ὁποίαν ἀπὸ πολλοῦ εἶχον συμφωνήσῃ.

«Πιστεύω, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ὅτι τίποτε δὲν θὰ μας ἐμποδίσῃ νὰ ξεκινήσωμεν αὔριον τὸ πρωῒ.

— Καὶ ἐγὼ ἐλπίζω, εἶπεν ὁ Βριάν, καὶ πρέπει νὰ εἴμεθα ἐτοιμοί, ὥστε εἰς τὴν πρώτην ἐνκαιρίαν νὰ ξεκινήσωμεν.

— Ὑπελόγησα, εἶπεν ὁ Γόρδων, ὅτι ἡ γραμμὴ τῆς θαλάσσης τὴν ὁποίαν εἶδες πρὸς ἀνατολάς, ἀπέχει ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου ἕξ ἕως ἑπτὰ μίλλια.

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Βριάν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ κόλπος εἰσχωρεῖ πολὺ εἰς τὴν ξηράν, πιθανὸν ἢ ἀπόστασις ἀπὸ ἐδῶ θὰ εἶνε μικροτέρα.

— Καὶ τότε, ὑπέλαβεν ὁ Γόρδων, δὲν θὰ λείψετε πλέον τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὥρων.

— Βέβαια, Γόρδων, ἐὰν ἡμεθα βέβαιοι ὅτι βαδίζομεν κατ' εὐθείαν πρὸς ἀνατολάς. Ἀλλὰ θὰ εὐρωμεν ἄρα γε δίοδον διὰ μέσου τοῦ δάσους, ἀφ' οὗ κάμψωμεν τὴν ἀπόκρημνον ἀκτὴν.

— ὦ! αὐτὸ τὸ ἐμπόδιον δὲν θὰ μας φέρῃ καμμίαν δυσκολίαν, εἶπεν ὁ Δόνιφαν.

— Ἐστὼ, εἶπεν ὁ Βριάν, ἀλλὰ δυνατόν νὰ ἀπαντήσωμεν ἄλλα ἐμπόδια, τίποτε ρεύματα κανὲν ἔλος, ἔξυρῳ κ' ἐγώ; Δι' αὐτὸ λοιπὸν εἶνε φρόνιμον νὰ παραλάβωμεν τροφὰς διὰ πολλὰς ἡμέρας.

— Καὶ πολεμεφόνδια, εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ.

— Ἐννοεῖται, εἶπεν ὁ Βριάν. Καὶ νὰ συμφωνήσωμεν, Γόρδων, ὅτι ἐὰν δὲν ἐπανεέλθωμεν

ἐντὸς σαράντα ὀκτῶ ὥρων, νὰ μὴ ἀνησυχήσετε...

— Καὶ δώδεκα ὥρας ἂν ἀργήσετε, ἐγὼ θὰ ἀνησυχήσω. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ἀφ' οὗ ἀπεφασίσθη νὰ γίνῃ ἡ ἐκδρομὴ, πρέπει νὰ γίνῃ. Καὶ ἔπειτα σκοπὸς τῆς ἐκδρομῆς δὲν εἶνε μόνον ἡ θάλασσα, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξέτασις τῆς χώρας. Πρὸς τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἀποκρήμνου ἀκτῆς δὲν ἤρξαμεν κανὲν σπήλαιον, καὶ ἔταν ἀφήσωμεν τὸ πλοῖον, πρέπει νὰ ἔχωμεν μέρος τὸ ὁποῖον νὰ μὴ προσβάλουν οἱ θαλάσσιοι ἀνεμοὶ διὰ νὰ μεταφέρωμεν τὰ πρᾶγματά μας· διότι μοῦ φαίνεται ἀδύνατον νὰ μείνωμεν ἐδῶ τὸν χειμῶνα...

— Καλὰ λέγεις, Γόρδων, εἶπεν ὁ Βριάν, πρέπει νὰ εὐρωμεν χωρὶς ἄλλο μέρος καταλλήλον νὰ ξεχειμάσωμεν...

— Ἐκτὸς μόνον ἂν κατορθώσωμεν νὰ φύγωμεν ἀπὸ αὐτὴν ἐδῶ τὴν νῆσον, ἂν εἶνε πρᾶγματι νῆσος, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ἐπιμένων εἰς τὴν γνώμην του ὅτι δὲν εἶνε νῆσος.

— Ἐννοεῖται, εἶπεν ὁ Γόρδων, ἂν καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται τόσον εὐκόλον. Τέλος πάντων βλέπομεν. Λοιπὸν, παιδιὰ, αὔριον τὸ πρωῒ ἄνευ ἀναβολῆς.»

Ἐγείναν αἱ δέουσαι προετοιμασίαι. Τεσσάρων ἡμερῶν τροφαὶ ἐτέθησαν ἐντὸς σακκιδίων, τέσσαρα ὄπλα, τέσσαρα περιστροφὰ, δύο μικροὶ πελέκει, μία πυξὶς μικρά, ἐν τηλεσκοπίον δυνάμενον νὰ βλέπῃ εἰς ἑκτασιν τριῶν μέχρι τεσσάρων μιλίων, φυτίλια, ὕσκαί, πυρεῖα, τέλος πάν ὅ τι ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ, εἰς ἐκδρομὴν βραχείαν μὲν, ἀλλ' ὅπως δῆποτε κινδυνώδη. Ὅθεν ὁ Βριάν καὶ ὁ Δόνιφαν, ὡς καὶ οἱ συνοδεύοντες αὐτοὺς Σέρβης καὶ Οὐίλκοξ, ὤφειλον νὰ προβαίνωσι μετὰ προσοχῆς πολλῆς καὶ οὐδέποτε νὰ ἀποχωρίζωνται.

Ὁ Γόρδων διανοεῖτο ὅτι ἡ παρουσία του μεταξὺ τοῦ Βριάν καὶ τοῦ Δόνιφαν δὲν θὰ ἦτο περιττή. Ἀλλ' ἐνόμισε φρονιμώτερον νὰ μείνῃ ἐν τῷ πλοίῳ διὰ νὰ προσέχῃ τοὺς μικροὺς. Ὅθεν λαβὼν κατὰ μέρος τὸν Βριάν, ἔπεισεν αὐτὸν νὰ ὑποσχεθῇ ὅτι θὰ ἀποφύγῃ οἶαν δῆποτε ἀφορμὴν διχονοίας ἢ φιλονικίας.

Τὸ βαρόμετρον ἠλήθευσε, διότι πρὶν ἔλθῃ ἡ ἐσπέρα, τὰ τελευταῖα νέφη ἐξηφανίσθησαν πρὸς δυσμὰς ἐπὶ ὀρίζοντος καθ' ἑαυτάτου. Οἱ μεγαλοπρεπεῖς ἀστερισμοὶ τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου ἔστιλθον ἐπὶ τοῦ στερεώματος, ἐν τῷ μέ-

σῳ δὲ αὐτῶν ὁ λεγόμενος Μεσημβρινὸς Σταυρὸς, ὅστις λάμπει κατὰ τὸν ἀνταρκτικὸν πόλον.

Ὁ Γόρδων καὶ οἱ σύντροφοί του ἠσθάνοντο πολλὴν θλίψιν τὴν παραμονὴν τῆς ἐκδρομῆς, συλλογιζόμενοι πόσα ἠδύνατο νὰ συμβῶσι κατὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην. Ἐν ᾧ δὲ τὰ βλέμματά των προσηλοῦντο πρὸς τὸν οὐρανόν, ἀνεμιμνήσκοντο τοὺς γονεῖς των, τὰς οἰκογενεῖς των, τὴν πατρίδα των, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἴσως ἐμελλον νὰ ἐπανιδῶσι!...

Καὶ τότε ἐκλιναν τὰ γόνατα πρὸ τοῦ Μεσημβρινοῦ Σταυροῦ, ὅστις ἔλαμπεν εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἐφαίνετο λέγων πρὸς τὰ δύσμοιρα παιδιὰ, νὰ ἱκετεύσωσι τὸν παντοδύναμον Δημιουργὸν πάντων τῶν οὐρανίων τούτων θαυμασιῶν κτισμάτων, καὶ νὰ ἀναθέσωσιν εἰς Αὐτὸν τὴν πᾶσαν ἐλπίδα των!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΟΡΥΦΗΣ.—Η ΚΥΑΝΗ ΓΡΑΜΜΗ.

— Ο ΠΙΣΤΟΣ ΠΙΝΕΙ.

Ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Σέρβης ἐξεκίνησαν περὶ ὥραν 7 π.μ., καθ' ἣν ὥραν ὁ ἡλιος ἀνέτελλε λαμπρὸς εἰς τὸν ἀνέρελον οὐρανόν. Προεμνηνέτο δὲ ἡμέρα λαμπροτάτη καὶ ἡ ἐκδρομὴ εὐάρεστος. Ἐὰν δὲ συνέβαινε ἐμπόδιόν τι καθ' ὁδόν, τὸ ἐμπόδιον δὲν θὰ προήρχετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ μόνον ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους.

Οἱ μικροὶ ἐρευνήται κατηυθύνθησαν πρὸς τὴν ἀπόκρημνον ἀκτὴν, συνοδευόμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ Πιστοῦ, τὸν ὁποῖον παρέλαβον κατὰ συμβουλὴν τοῦ Γόρδωνος, διότι ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ εἰς αὐτοὺς καὶ πρᾶγματι ἐχρησίμευσεν, ὡς θὰ ἴδωμεν.

Μετὰ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας ἐξηφανίσθησαν ἐντὸς τοῦ δάσους. Ὑποκάτω τῶν δένδρων ἐπλανώντο πτηνὰ τινά· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦτο καιρὸς νὰ χάνωσι πολὺτιμον ὥραν χάριν τῶν πτηνῶν, ὁ Δόνιφαν φρονίμως φερόμενος ἐκρατήθη καὶ δὲν τα ἐκυνήγησε. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πιστὸς ἐνόησε τέλος ὅτι μάτην ἔτρεχε ἐπάνω κάτω, καὶ ὅτι δὲν ἦτο ὥρα κυνηγίου, διὰ τοῦτο ἔμεινε πλησίον τῶν κυρίων του, προχωρῶν μόνον ὅσον ἦτο ἀνάγκη διὰ νὰ ἐξετάζῃ τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἐδάφους.

Τὰ δρομολόγιον εἶχε κανονισθῇ ὡς ἑξῆς. Νὰ προχωρήσωσι παραλλήλως τῆς ἀποκρήμνου ἀκτῆς μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου, τὸ ὁποῖον ἦτο πρὸς βορρὰν τοῦ κολπίσκου, καὶ ἐκεῖθεν νὰ

πορευθῶσι πρὸς τὴν γραμμὴν τοῦ ὕδατος τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνακαλύψῃ ὁ Βριάν. Καὶ ναὶ μὲν τὸ δρομολόγιον τοῦτο δὲν ἦτο τὸ συντομώτατον, ἀλλ' ὅμως ἦτο τὸ ἀσφαλέςτατον. Ἐάν δὲ τὰ παιδιά ἐμελλον νὰ βαδίσωσιν ἐν ἡ δὺο μίλλια περιπλέον, τί τα ἔμελε; εἶχον πόδας ἰσχυροὺς καὶ δὲν ἐφοβοῦντο τοὺς κόπους.

Ἐβάδισαν ἐπὶ μίαν ὥραν. Ὁ Βριάν ἐφοβεῖτο μήπως ἡ θάλασσα εἶχε πλημμυρίσῃ τὴν παραλίαν, καὶ τότε θὰ ἠναγκάζοντο νὰ χάσωσι τὸ ἥμισυ τῆς ἡμέρας, περιμένοντες νὰ ἀποσυρθῶσι τὰ νερά.

«Γρήγορα, εἶπε πρὸς τοὺς συνοδοιπόρους του, καὶ ἐξήγησεν εἰς αὐτοὺς διὰ ποῖον λόγον ὠφελον νὰ σπεύσωσι πρὸ τῆς πλημμυρίδος.

— Πᾶ! εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ, καὶ τί πειράζει ἂν βρέξωμεν τὸ πολύ πολύ τοὺς ἀστραγάλους μας;

— Τοὺς ἀστραγάλους πρῶτα, ἀπεκρίθη ὁ Βριάν, καὶ ἔπειτα τὸ στῆθος, καὶ ἔπειτα τὰ αὐτιά. Ἡ θάλασσα ἀναβαίνει πέντε ὡς ἕξι πόδας τοῦλάχιστον. Διὰ τοῦτο ἐγὼ νομίζω νὰ βαδίσωμεν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ ἀκρωτήριον.

— Ἐπρεπε νὰ μάς το εἰπῆς, κύρ Βριάν, εἶπεν ὁ Δόνιφαν. Σὺ μας ὁδηγεῖς, καὶ ἂν μας προλάβῃ ἡ πλημμυρίς σὺ θὰ εἶσαι ἡ αἰτία.

— Δὲν ἀντιλέγω, Δόνιφαν, εἶπεν ὁ Βριάν. Ὅπως δὴποτε, παιδιά, ἄς μὴ χάσωμεν καιρόν.

— Καὶ ποῦ εἶνε ὁ Σέρβης;

Καὶ ἐκάλεσε τὸν Σέρβην:

«Σέρβη; . . . Σέρβη; . . .»

Ἀλλὰ τὸ παιδίον δὲν ἐφαίνετο. Εἶχεν ἀπομακρυνθῇ μετὰ τοῦ Πιστοῦ καὶ εἶχεν ἐξαφανισθῇ ὅπισθεν ἐξέχοντος βράχου τῆς ἀποκρήνου ἀκτῆς μίαν ἑκατοστὴν βήματα πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἠκούσθησαν κραυγαὶ τοῦ παιδίου καὶ ὕλακαὶ τοῦ Πιστοῦ. Τί συνέβαινε; Διέτρεχε κίνδυνόν τινα ὁ Σέρβης;

Παρευθὺς ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν καὶ ὁ Οὐίλκοξ ἐσπευσαν καὶ εἶδον τὸν Σέρβην ἰστάμενον ἔμπροσθεν τοῦ βράχου, τοῦ ὁποίου μέγα μέρος εἶχε κατασκαφῇ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ εἶχε σχηματισθῇ τρόπον τινὰ κλίμαξ πεντήκοντα περίπου βαθμίδων ἀνώμαλος καὶ δυσανάβατος, διὰ τῆς ὁποίας καὶ μόνης θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀναβῇ εἰς τὴν ἀπότομον βράχιν τῆς ἀποκρήνου ἀκτῆς. Μόνος δὲ φόβος ἦτο μήπως καταρρέυσῃ μέρος τῶν βαθμίδων καὶ ἐπέλθῃ δυστύχημά τι.

Καίτοι ὁ κίνδυνος ἦτο προφανής, ὅμως τὰ

παιδιά δὲν ἐδίστασαν, καὶ πρῶτος ὁ Δόνιφαν ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν πετρῶν, αἱ ὁποῖαι ἦσαν εἰς τὴν βάσιν τῆς φυσικῆς ἐκείνης κλίμακος.

«Στάσου! . . . Στάσου! . . .» ἀνεφώνησεν ὁ Βριάν, αὐτὸ ποῦ κάμνεις εἶνε ἀπερισκεψία!

Ἀλλ' ὁ Δόνιφαν δὲν ἤκουσε. Κινούμενος ὑπὸ φιλαυτίας ἤθελε νὰ φανῇ ἀνώτερος τῶν ἄλλων καὶ μάλιστα τοῦ Βριάν, καὶ ὤρμησε καὶ ἀνέβη μέχρι τοῦ ἡμίσεως τῆς δυσανάβατου κλίμακος.

Καὶ οἱ τρεῖς σύντροφοί του φιλοτιμούμενοι ὤρμησαν καὶ αὐτοὶ καὶ ἤρχισαν νὰ ἀναβαίνωσι, προσέχοντες νὰ ἀποφεύγωσι τοὺς λίθους οἵτινες ἀπεσπῶντο καὶ κατεκυλίωντο ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Δόνιφαν.

Εὐτυχῶς οὐδὲν ἀπευκτέον συνέβη καὶ ὁ Δόνιφαν ἤξιώθη νὰ πατήσῃ πρῶτος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς ἀποκρήνου ἀκτῆς. Μετ' ὀλίγην ὥραν ἀνέβησαν καὶ οἱ λοιποὶ τρεῖς.

Ὁ Δόνιφαν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς θήκης τὸ τηλεσκόπιον καὶ παρετήρει τὰ ἐνώπιόν του ἐξαπλούμενα ἀπέραντα δάση πρὸς ἀνατολὰς ὅσον ἐφθάνεν ὁ ὀφθαλμός του.

Ἐφαίνετο δὲ τὸ αὐτὸ πανόραμα τῆς γλῶττης καὶ τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ὁποῖον εἶχε παρατηρήσῃ πρὸ ἡμερῶν ὁ Βριάν ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ ἀκρωτηρίου, ἥτις ὅμως ἦτο ὑψηλότερα τῆς κορυφῆς ἐπὶ τῆς ὁποίας τώρα ἴσταντο, κατὰ ἑκάτον περίπου πόδας.

«Λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ Οὐίλκοξ, δὲν βλέπεις τίποτε; . . .»

— Ἀπολύτως τίποτε! ἀπεκρίθη ὁ Δόνιφαν.

— Νὰ κυττάξω καὶ ἐγὼ», εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ.

Ὁ Δόνιφαν ἐνεχείρησε τὸ τηλεσκόπιον εἰς τὸν σύντροφόν του καὶ τὸ πρόσωπόν του ἔλαμψεν ὑπὸ χαρᾶς.

«Δὲν διακρίνω τὴν παραμικρὰν γραμμὴν θαλάσσης! εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ.

— Διότι δὲν θ' ὑπάρχει θάλασσα πρὸς τὸ μέρος τοῦτο, εἶπεν ὁ Δόνιφαν. Παρατήρησε καὶ σὺ, Βριάν, καὶ θὰ ὁμολογήσῃς τὴν ἀπάτην σου.

— Περιττὸν εἶνε! εἶπεν ὁ Βριάν πειραχθεὶς διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ἠπατήθην.

— Ἀλλὰ πάλιν! . . . ἡμεῖς ὅμως τίποτε δὲν βλέπομεν.

— Βέβαια δὲν βλέπετε, διότι τὸ μέρος τοῦτο ὅπου εἴμεθα εἶνε πολὺ χαμηλότερον ἀπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ἀκρωτηρίου.

— Τὰ λόγια εἶνε εὐκόλα! εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ.

— Καὶ ἡ ἀπόδειξις τῶν λόγων μου εὐκολωτέρα, ἀπεκρίθη ὁ Βριάν. Ἀς περάσωμεν αὐτὰ τὰ δάση καὶ ἄς προχωρήσωμεν ἔμπρὸς, καὶ τότε βλέπομεν ποῦ θὰ φθάσωμεν.

— Καλὰ, ἀπεκρίθη ὁ Δόνιφαν, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα θὰ πάγῃ εἰς μάκρος καὶ δὲν εἰξεύρω ἂν ἀξίζῃ τὸν κόπον. . . .

— Μεῖνε σὺ, Δόνιφαν, εἶπεν ὁ Βριάν, ὅστις ἀκολουθῶν τὴν συμβουλὴν τοῦ Γόρδωνος ἐκρατεῖτο καὶ ὑπέμενε τὰς προσβολὰς τοῦ Δόνιφαν. Μεῖνε σὺ, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ Σέρβης πηγαίνομεν μόνοι μας.

— Καὶ μεῖς θὰ ἔλθωμεν! ὑπέλαβεν ὁ Οὐίλκοξ. — Ἐμπρός, Δόνιφαν, ἔμπρός!

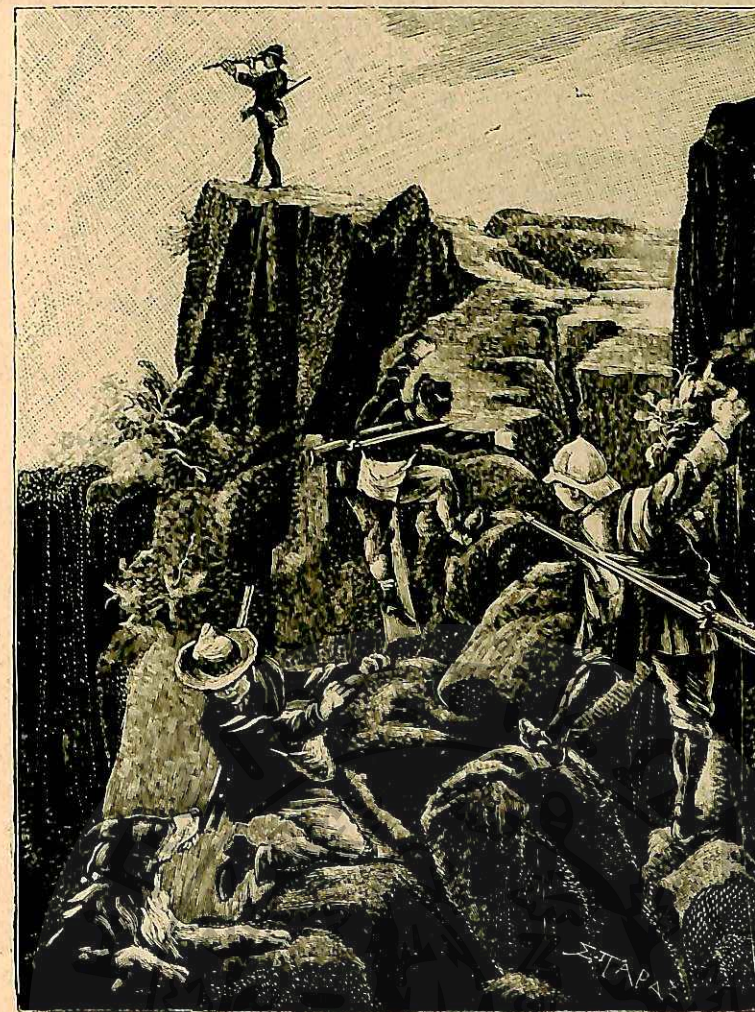
— Ἐγὼ, παιδιά, νομίζω, εἶπεν ὁ μικρὸς Σέρβης, ὅτι πρέπει νὰ ρίξωμε μέσα μας καὶ κάτι τι διὰ νὰ ἔχωμεν καὶ δύναμιν.

— Καλὰ λέγεις», εἶπον οἱ ἄλλοι τρεῖς καὶ ἐκάθισαν καὶ ἔφαγον. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐξεκίνησαν εὐθυροὶ καὶ ζωηροί.

Ὅτε δὲ ἐφθασαν εἰς τὸ δάσος, ἡ πορεία ἐγίνε δυσκολωτέρα, ἐνεκα τῶν πυκνῶν θάμνων καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν τὰ ὁποῖα ἦσαν περιπεπλεγμένα εἰς τοὺς πυκνοὺς κορμούς τῶν δένδρων. Κορμοὶ δὲ ξηροὶ ἦσαν ἐρριμμένοι κατὰ γῆς καὶ ἔφρασσον τὴν διάβασιν. Τότε δὲ τὰ παιδιά κατέφευγον εἰς τὸν πέλεκυν διὰ νὰ ἀνοίξωσι διόδον, ὅπως οἱ σκαπανεῖς εἰς τὰ πυκνὰ δάση τῆς Ἀμερικῆς· περισσότερον δὲ κατεπονδύντο οἱ βραχίονες ἢ οἱ πόδες. Τοῦτου δ' ἐνεκα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀπὸ πρωίας μέχρι ἐσπέρας, τὰ παιδιά προέβησαν μόλις τρία ἢ τέσσαρα μίλλια.

Πράγματι ἦτο φῶς φανερόν ὅτι οὐδέποτε εἰσέδυσεν εἰς τὸ δάσος τοῦτο ψυχὴ ζῶσα, τοῦλάχιστον δὲν ἐφαίνοντο ἵχνη πουθενά, διότι οὐδὲ μία κὰν ἀτραπὸς ἀνεκαλύφθη. Τὰ δένδρα δὲ τὰ ἐρριμμένα εἶχε ρίψῃ ἡ ὁρμὴ τῶν ἀνέμων,

οὐχὶ δὲ χεῖρ ἄνθρωπινη. Τὰ χόρτα ἦσαν που καὶ που καταπατημένα, καὶ ἐφαίνετο ὅτι εἶχον διαβῇ πρὸ ὀλίγου ἐκεῖθεν ζῶα μετρίου μεγέθους, μάλιστα δὲ οἱ παῖδες εἶδόν τινα φεύγοντα, δὲν ἠδυνήθησαν ὅμως νὰ διακρίνωσιν ὁποίου εἶδους ζῶα ἦσαν. Ὅπως δὴποτε τὰ ζῶα ταῦτα δὲν

«Ο ΔΟΝΙΦΑΝ ΒΕΗΓΑΤΕ ΤΟ ΤΗΛΕΣΚΟΠΙΟΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΤΗΡΕΙ» (Σελ. 116)

θὰ ἦσαν ἐπίφοβα, ἀφ' οὗ ἐφευγον τόσον ταχέως ὥστε ἐβλεπον ἄνθρωπους πλησιάζοντας.

Πτηνὰ διαφόρων εἰδῶν ἵπταντο δεξιὰ καὶ ἀριστερά, πέρδιες, κίχλαι, ἀγριόχηνες καὶ πλεῖστα ἄλλα μικρά, τὰ ὁποῖα εὐκολώτατα θὰ ἠδύνατό τις νὰ φονεύσῃ καθ' ἑκατοστίας. Ὡστε ἐάν ἠναγκάζοντο οἱ παῖδες νὰ διαβιώσωσιν ἐν τῇ χῶρῃ ταύτῃ, τὸ κυνήγιον θὰ ἐχορήγει εἰς αὐτοὺς ἀξιώλογον τροφήν. (Ἐπεταὶ συνέχεια)

ΔΙΕΦΘΑΡΗ!

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 102]

Ποῦ ἐπήγαινε; Δὲν τὸ ἤξευρε. Ἐβάδιζε χωρὶς σκοπόν, διηυθύνετο ὅπου τὸν ἔσυρον οἱ πόδες του.

Μίαν στιγμὴν εἶδεν ὅτι εὗρεθῇ εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον· ἐνώπιόν του ἐξετείνετο ἡ ὁδὸς Πατησίων κυτρινωπὴ, γλοιώδης. Εἶχε βρέξῃ ὅλην τὴν νύκτα καὶ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀκόμη ἐψιχάλιζε· ἄνθρωποι τινες ἐβάδιζον μὲ ἀνοικτὴν ὑμβρέλλαν, στρατιῶται τοῦ ἱππικοῦ μετέφερον τροφὰς εἰς τὸν στρατῶνά των ἐπὶ κάρρων σκεπασμένων μὲ καραβόπανον· εἰς σκύλος βρεγμένος ἐπέστρεφεν ἐκ Πατησίων τρέχων ἐπὶ τοῦ λασπώδους ἐδάφους· ὁ οὐρανὸς ἦτο μολυβδόχρους· ὅλα ἦσαν θλιβερά καὶ πένθιμα· τὰ δένδρα ἑσταζόν ὡς νὰ ἔχουν δάκρυα.

Ὁ Ἀντώνης οὔτε ἐννόει ὅτι ἐβρέχετο· ὁ ψυχρὸς ἀὴρ δὲν ἠδύνατο νὰ δροσίσῃ τὸ καῖον μέτωπόν του· ἐστάθη ὀλίγον καὶ ἀκούμβησεν εἰς ἓνα τοῖχον μάνδρας· κάτω ἡ πεδιάς τοῦ ἐλαιῶνος ἐξετείνετο ὁμιχλώδης· ἔπειτα ἐξηκολούθησε πάλιν τὸν δρόμον του· ἔφθασεν εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν τοῦ τροχιοδρόμου, ἐπρωώρησε μέχρι τοῦ Ἀγίου Λουκά.

Τί ἐσκέπτετο; μήπως τὸ ἤξευρε; Δὲν εἶχε συναίσθησιν ἐαυτοῦ. Μέσα εἰς τὴν ζάλην του ἐν μόνον ἠσθάνετο ἀμυδρῶς, συγκεχυμένως ὅτι κατεκρημνίσθη εἰς τὰ σκοτεινὰ τάρταρα καὶ δὲν ἔβλεπε πλέον φῶς καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον διέξοδος...

Τὰ ἐνδύματά του εἶχον ἤδη βραχῇ, ἀλλ' ἐβάδιζεν ὁλονέν· ἔφθασεν εἰς τὰ Καλάμια· διήλθε πρὸ τοῦ μικροῦ φυλακείου τοῦ σιδηροδρόμου, διήλθε τὸ παράπηγμα τοῦ εἰσπράκτορος τῶν διοδίων καὶ ἔφθασεν εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Κηφισοῦ. Ἐκεῖ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τῆς ἀψίδος καὶ ἔβλεπε ὑποκάτω τρέχον τὸ λασπώδες νερόν τοῦ πλημμυρίσαντος ποταμοῦ, θολὸν ὡς ἂν τὰς σκέψεις του.

Τυχαιῶς ἔθεσε τὴν χεῖρα του εἰς τὸ θυλάκιον· εὗρε τεμάχιον χαρτίου· τὸ ἀνεγνώρισε καὶ ἀνετριχίασε· εἰς τὴν ζάλην τῆς οὐγῆς του τὸ ἔλαβε χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ· τὸ ἥνοιζε, καὶ μολονότι ἐκάστη λέξις τῶ ἐπροξέεινε πόνον, τὸ ἀνέγνωσε μέχρι τέλους.

«Εἶσαι κλέπτης, νομίζεις ὅτι δὲν τὸ ἐννόησας ἀμέσως» κτλ.

«Ὅλα τῷ ἐφαίνοντο μαῦρα· Πῶς ἤθελε νὰ μὴ ὑπάρχῃ, νὰ μὴ ζῇ, νὰ μὴ αἰσθάνεται, καὶ νὰ μὴ περιστρέφῃ μέσα εἰς τὸν νοῦν του, ὡς πεπυρωμένον σίδηρον, αὐτὴν τὴν φράσιν τοῦ θείου του: «Μὲ πιάνει φρίκη ὅταν συλλογίζομαι ποῦ εἴμπορεῖς νὰ καταντήσῃς.»

Ἐμεινεν ἐκεῖ ἀκουμβημένος καὶ ἐσυλλογίζετο. Τί νὰ κάμῃ; Νὰ ἐξακολουθήσῃ πρὸς τὰ ἔμπροσ τὸν δρόμον του, νὰ φύγῃ, νὰ δραπετεύσῃ καὶ μετὰ μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας, ἀφ' οὗ περάσῃ βουνὰ καὶ λαγκαθὰ ζητῶν ἐν κοιμᾷ ψωμί εἰς τὸ ἐν χωρίον καὶ κοιμώμενος εἰς τὸ ἄλλο νὰ πάγῃ νὰ κτυπήσῃ τὴν θύραν τοῦ σπιτιοῦ των, φορῶν ῥοῦχα τὰ ὅποια θὰ εἶχον γίνῃ ῥάκη καὶ ὑποδήματα μόλις κρατούμενα εἰς τοὺς πόδας του; Καὶ τί φωνὴν θὰ σῇ ἡ χήρα μάνα του ἅμα τὸν ἰδὼν ἑξαφνα ἔμπροστός της ἄγριον ὡς ἂν δραπετὴν κατέργου;

Αὐτὸ νὰ κάμῃ; ἢ νὰ γυρίσῃ ὀπίσω; Ἐγύρισεν ὀπίσω.

Εἶδατε ποτε ῥωμαλέον ἵππον πίπτοντα εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ; Κτυπᾷ σφοδρῶς μὲ τοὺς ἔμπροσθιους πόδας τὸ ἔδαφος· οἱ μυκτῆρες του εἶνε κατακόκκινοι ὡς αἱματωμένοι· οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ του στρέφονται πρὸς τὰ μέσα καὶ οἱ βολβοὶ αὐτῶν εἶνε ἄσπροι καὶ ἄγριοι· ἀσθμαίνει βαρέως· ἀλλ' ἡ πρώτη στιγμὴ τοῦ τρόμου παρέρχεται· ὁ ἵππος ἀνασηκώνει τὴν κεφαλὴν του, τεντώνει μὲ ὅλην τὴν δύναμίν του τοὺς τένοντας τῶν ποδῶν του, καταβάλλει ἰσχυρὰ ἀγῶνα καὶ διὰ μιᾶς ἀνατινάσσεται ἑπάνω καὶ σείει ὑπερφάνως πάλιν τὴν χαίτην του ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγου ἐκυλίετο εἰς τὸ χῶμα· ἂν δὲν ἦτο τόσον ἰσχυρὸς, πιθανὸν εἰς τὰς μεταίτας, ἐπανεληγμένους καὶ ἀγωνιώδεις ἀποπείρας του, πρὸς ἀνέγερσιν νὰ κατέπιπτε μὲ ὀρμὴν καὶ νὰ ἔθραυε κανένα πόδα του.

Τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ ἰσχυροὶ χαρακτῆρες ὅταν πέσουν ἔχουν τὴν

δύναμιν ν' ἀνεγερθοῦν, ὅταν παίσουν κατορθώνουν ν' ἀνορθωθοῦν.

Τὸ παιδίον ἐκεῖνο εἶχεν ἰσχυρὸν χαρακτῆρα· εἰς τὰς φλέβας του ἔρρεεν αἷμα ρουμελιώτικον, βουνίσσιον αἷμα γεμάτον δύναμιν καὶ θέλησιν ἔρρεεν αἷμα τίμιον, διότι ἡ οἰκογένειά του ἦτο ὀνημαστὴ εἰς τὰ περὶ τὸν Παρνασσὸν χωρία διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν φρονιμάδα της. Ὁ Ἀντώνης εἶχε παραστρατήσῃ χωρὶς νὰ τὸ κηλοσκεφθῇ, χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ, μόνον ἐκ ψευδοῦς φιλοτιμίας καὶ συνήλθε, καὶ ἐζήτει νὰ εὔρῃ τὸν ἴσιον δρόμον.

Εἶχεν ἤδη σκοτεινιάσῃ· τὰ δένδρα ἐφαίνοντο ὡς μαῦραι σκιαί· ποῦ καὶ ποῦ εἰς τὸ παράθυρον οἰκίσκου τινός, εἰς τὴν ἀνοικτὴν θύραν μαγαζείου τινός ἔλαμπε κανὲν φῶς· ὁ Ἀντώνης ἔτρεμε· τὸ νερόν εἶχε διαπεράσῃ ὅλα του τὰ ἐνδύματα· τὰ χεῖλη του εἶχον μελανιάσῃ· ἀλλ' ἐβάδιζε, ἐπροχώρει διὰ τῆς λασπώδους ὁδοῦ.

Ἀργὰ ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θείου του· εἶχον δειπνήσῃ, καὶ ὁ κ. Βλάμης ἔπινε τὸν καφέν του εἰς τὸ γραφεῖον.

Ὁ Ἀντώνης εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ ἐστάθη πρὸ τοῦ θείου του ἀκίνητος, καὶ ἄφωνος· ὁ κ. Βλάμης εἶδε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο τὸ τεταπεινωμένον καὶ ἱκετευτικόν, ὡς βλέμμα σκύλου μαστιγωθέντος καὶ ζητοῦντος συγγνώμην, εἶδε τὰ διάβροχα καὶ λασπωμένα ἐνδύματα, εἶδε τὴν ὠχρότητα καὶ ἐνόησεν, αὐτὸς ὅστις ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του εἶχεν ἔλθῃ εἰς συνάφειαν πρὸς τόσους ἀνθρώπους παίσαντας, αὐτὸς ὅστις συνηγόρησε τοσάκις εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον καὶ ἐνεβάθυνεν εἰς τόσας καρδίας, ἐνόησε τί συνέβη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ παιδίου ἐκείνου. Καὶ ἠσθάνθη οἶκτον καὶ συμπάθειαν πρὸς τὸν παῖστην, ὅστις προσήρχετο μὲ τόσῃ συντριβῇ, μὲ τόσῃ ὑποταγῇ νὰ τιμωρηθῇ.

Καὶ δὲν ἔδειξε πρὸς αὐτὸν ἀγρίαν μορφήν, οὐδὲ ὀργίλα βλέμματα, ἀλλὰ μὲ φωνὴν ἡ ὁποία εἰσέδυσε μέχρι τῶν σπλάγχων τοῦ Ἀντώνη ἡρώτης:

— Ποτέ πλέον;

— Ποτέ! ἀπάντησεν ἐντόνως τὸ παιδίον, θέτον ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς του εἰς τὰς δύο ἐκείνας συλλαβάς.

Ὁ Ἀντώνης ἐξῆλθε κλονούμενος ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ θείου του· δὲν ἦτο διόλου καλὰ· οἱ πόδες του ἦσαν κατὰψυχροι, καὶ ἡ κεφαλὴ του ἔκαιεν ὡς κάρβουνον· ἡ γλῶσσά του ἦτο ξηρά· ἐπλάγιασεν ἀμέσως.

Τὴν πρωῒαν δὲν ἠδυνήθη νὰ σηκωθῇ· εἶχε σφοδρὸν πυρετόν, ὁ ἱπὸς ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπικίνδυνον χαρακτῆρα, εἶπεν ὁ ἰατρός· εἰς τὴν ἑξαψίν του ἐπαρμίλει, ἔκρυπτε τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ ἐντροπῆς, ἐφαντάζετο ὅτι ἐφίλει τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τοῦ θείου του, τῷ ἐξέφραζε τὴν εὐγνωμοσύνην μὲ τὰς θερμότερας φράσεις· συχνὰ δ' ἐπανελάμβανε μετὰ παραδόξου τόνου: «Ποτέ!»

Μετὰ μίαν ἐβδομάδα ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν κλίνην· ἦτο κάτωχρος, ἰσχνός· οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦσαν κομμένοι. Μόλις ἠδύνατο νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας καὶ ἀμέσως ἠθέλησεν αὐτὸς νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν κ. Βλάμη· τὴν πρωῒαν τῷ ἔφερε τὸν καφέν του· ἦτο ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἐνεφανίζετο εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν φοβεράν ἡμέραν.

Ὁ κ. Βλάμης συνεκινήθη ἐκ τῆς εὐγνωμοσύνης, ἐκ τῆς ἀφοσιώσεως ἐκείνης καὶ εἶπε πρὸς τὸν Ἀντώνην μὲ γλυκεῖαν φωνήν, μὲ συμπαθεῖ πατρικὸν τόνον:

— Βλέπεις, παιδί μου; τὸ ἐν σφάλμα φέρει τὸ ἄλλο· διότι ἔκαμες τὸ πρῶτον σφάλμα νὰ καπνίζῃς, ἔπειτα ἔκαμες καὶ τόσα ἄλλα καὶ εἰς τὸ τέλος ἠθέλησες νὰ ἐνοχοποιήσῃς ἄλλον μὲ τὸ ἰδικόν σου παῖσμα, τὸ ὅποιον εἶνε ἀνανδρία. Εἶμαι βέβαιος ὅτι διωρθώθης ἀπαξ διὰ παντός, ἀλλὰ σοῦ δίδω αὐτὴν τὴν συμβουλὴν. Ἄκουσε· προφύλαξε τὴν ψυχὴν σου ἀπὸ κάθε ἐλαττώματος· διότι τὸ ἐν σύρει μαζί του καὶ τὰ ἄλλα. Ἡ ψυχὴ ὁμοιάζει μὲ πόλιν πολιορκουμένην· ἀρκεῖ εἰς μόνον ἐχθρὸς νὰ εἰσέλθῃ μέσα εἰς τὰ τείχη της, καὶ εὐθὺς ἀνοίγει τὰς πύλας καὶ εἰσφορμῶν ὅλοι οἱ ἐχθροὶ καὶ τὴν καταστρέφουν καὶ τὴν λεηλατοῦν. Φύλαττε καλὰ τὴν πύλην τὴν ψυχῆς σου!

Αἰμίλιος Εἰμαρμένος

Η ΓΑΤΑ ΜΑΣ

Ἡ γάτα μας κρυφὰ παραμονεύει·
Νὰ πιάσῃ ποντικό, θαρρῶ, γυρεύει·
Τὸ τί μᾶς τρῶν οἱ ποντικοὶ γνωρίζω
Καὶ νὰ τοὺς κυνηγᾷς δὲν σ' ἐμποδίζω.

Ἄλλ' ὅμως ὅταν βλέπω νὰ τὸν πιάνῃς
Καὶ μὲ τὰ δόντια αὐτὰ νὰ τὸν δαγκάνῃς,
Τὰ νύχια νὰ τοῦ μπλήγῃς τὰ μεγάλα,
Ὡ! τὸν λυποῦμαι τὸν φτωχὸ μιὰ στάλα!

Ἄ! γάτα! γάτα! τί σκληρὴ ποῦ εἶσαι!
Τ' ἀθῶο πλάσμα διόλου δὲν λυπεῖσαι...
Μᾶς κάνεις μὲν καλὸ, καὶ σ' ἀγαποῦμε:
Ἄλλ' ἀπὸ σὲ τὸν σκύλο προτιμοῦμε.

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΩΝ

ΣΙΓΑ, ΚΟΠΕΛΛΑ ΜΟΥ!

[Ἀπὸ τὰ «Τραγουδάκια γιὰ παιδιά» ὑπὸ Ἀλεξάνδρου Πάλλη]

— Σιγά, κοπέλλα μου, σιγά!
Ποῦ τρέχεις ἔτσι; Στάσου·
Κανένας δέ σε κυνηγᾷ,
Κ' ἔχεις καιρὸ μπροστά σου,

Ἀφοῦ πεινᾷς καὶ θέλεις νὰ χορτάσῃς
Πῶς δὲν τὸν τρῶς εὐθὺς ἀφοῦ τὸν πιάσῃς;
Ἀλλὰ πρὸ τοῦ, κακιὰ, νὰ τὸν ξεσχίσῃς;
Κυττᾷς νὰ παίξῃς, νὰ τὸν βασανίσῃς;

Τὸν πιάνεις μιὰ καὶ πάλι τὸν ἀφήνεις;
Νὰ φύγῃ κάνει, μιὰ νυχιά τοῦ δίνεις;
Ἀπὸ τοὺς πόνους ὁ φτωχὸς φωνάζει,
Καὶ σὺ νομίζεις πῶς διασκεδάζει!...

— Πηγαίνω, μπάμπια, 'ς τὸ γιατρὸ
Τὴν κούκλα μου νὰ γιάνῃ.
Μοῦ 'κρύωσε μέσ' 'ς τὸ λουτρό,
Καὶ τρέμω μὴν πεθάνῃ.

— Βάλ' της εὐθὺς συναπισμὸ
'Σ τὸ στῆθος καὶ 'ς τὸ πλάϊ,
Καὶ μιὰ φανέλλα 'ς τὸ λαιμό,
Καὶ προσοχὴ μὴ φάῃ.

— Τῆς ἔκανα ἐγὼ πολλά,
Τὰ ἴδια ὅμως χάλια!
Ἄχ τί 'θελα καὶ 'ς τὰ καλὰ
Τῆς ἔδινα στραγάλια;

— Μ' ἂν ὁ γιατρὸς δὲν εἴν' ἐκεῖ;
'Ἡ νάρθη δὲ θελήσῃ;
'Ἡ πληρωμὴ σημαντικὴ
'Σ τὸ χέρι σοῦ ζητήσῃ;

— Κι' ἂν λείπῃ, τί; Τὸν καρτερῶ.
Λεπτὰ; Καὶ τί με 'νοιάζει;
Γι' αὐτὰ τὴν κούκλα του, θαρρῶ,
Κανείς δὲ θυσιάζει.

ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗΣ

ΕΧΕΙ ΚΛΙΣΙΝ

Εἶνε νῦξ καὶ ὁ μικρὸς Παῦλος κάθηται καὶ ἐργάζεται. Ὁ πατὴρ του ἀπέθανε πρὸ ὀλίγου μετὰ μακρὰν ἀσθένειαν, ἣ ὑποία ἐξήντηλε τὸ βαλάντιον τῆς ἀπόρου οἰκογενείας. Ἦτο ἐργάτης φιλόπρονος καὶ δεξιότατος καὶ πρῶτος ἤρχιζε τὴν ἐργασίαν καὶ τελευταῖος ἔπαυε.

Ἡ χήρα τὴν ὁποίαν κατέτρωγεν ἡ λύπη καὶ ἡ ἀνέχεια, ἀσθενεῖ καὶ αὐτὴ μετ' ὀλίγον καὶ τέλειται συλλογιζομένη τὸν μακαρίτην σύζυγόν της ὁ ὁποῖος ἦτο ἡ ζωὴ καὶ ἡ χαρὰ τῆς πτωχῆς οἰκογενείας του, καὶ τὸν μικρόν της Παῦλον τὸ κάλλιστον παιδίον.

Τῷ ὄντι ὁ Παῦλος εἶνε παιδίον ἀξιολογώτατον, ἀγαπᾷ τὴν μητέρα του καὶ ἐν ᾧ ἐργάζεται τὴν προσέχει καὶ τῆς δίδει τακτικὰ τὰ φάρμακα τὰ ὁποῖα ἔχει διατάξῃ ὁ ἰατρός καὶ τὰ ὁποῖα ἡγόρασε διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν φιλανθρωπῶν γειτόνων.

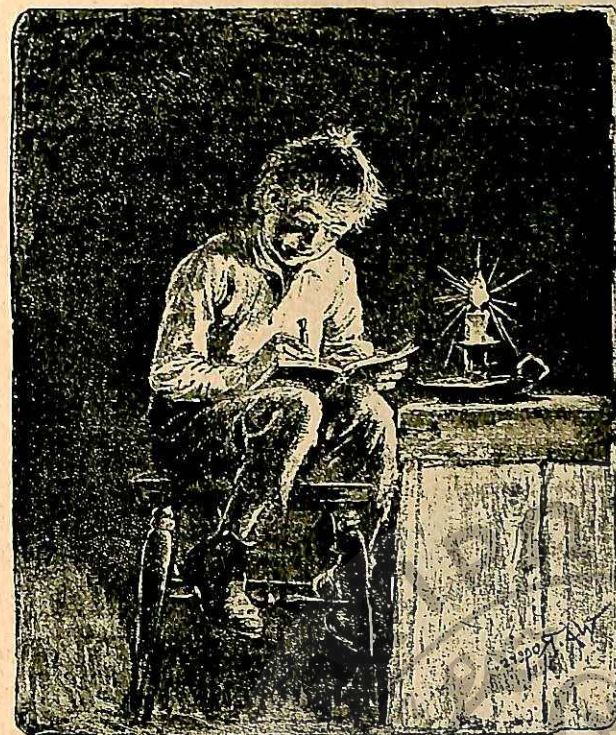
Ἄλλ' ὁ Παῦλος ἦτο δυστυχής; Ὁχι! Πῶς εἶνε δυνατόν νὰ θεωρήσωμεν δυστυχῇ τὸν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ θάρρος του εἰς τὸν Θεόν καὶ ἔχει ὄρεξιν νὰ ἐργάζεται;

Ὁ Παῦλος ἀναβαίνει καὶ κάθηται ἐπὶ ὑψηλοῦ καθίσματος πλησίον τραπέζιου, θέτει ἐπὶ τῶν γονάτων του μέγα τετράδιον καὶ ἀρχίζει νὰ ἱχνογραφῇ. Τὸ φῶς τοῦ κηρίου τὸ ὁποῖον φωτίζει τὸ δωμάτιον, εἶνε πολὺ ἀδύνατον· ἀλλὰ ὁ φιλόπρονος Παῦλος δὲν εὐρίσκει ἕνεκα τούτου ἀφορμὴν διὰ νὰ μὴ ἐργασθῇ. Ἐργάζεται καὶ μετὰ πολλῆς προσοχῆς μάλιστα.

Εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος τῆς ἱχνογραφίας ἔλεγε πολλὰ καλὰ δι' αὐτόν, καὶ σήμερον μάλιστα τὸν ἐπήνεσε καὶ οἱ λόγοι τοῦ καλοῦ

διδασκάλου συνεκίνησαν τὸν μικρόν μαθητὴν.

«Ἀξιόλογα, Παυλὲ μου, ἀξιόλογα, εὖγε! εἶπε πρὸς αὐτόν ὁ διδάσκαλος· ἂν ἐξακολουθῇς νὰ εἶσαι ἐπιμελής καὶ φιλόπρονος· θὰ προοδεύσῃς πολὺ, παιδί μου. Εἶσαι ὀξυδερκής καὶ ἔχεις τὴν χεῖρα εὐκίνητον καὶ ἐλαφράν. Ὁ Θεὸς σὲ ἐπρόκισε μὲ τὰ δύο αὐτὰ χαρίσματα, τὰ ὁποῖα σπανίως ἔχει εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος. Ἐργάζου λοιπόν, ἐργάζου! Βεβαίως δὲν θὰ κατορθώσῃς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς νὰ σχεδιάσῃς εἰς τὸ χαρτί τὰ πράγματα ὅπως τὰ ἔχεις εἰς τὴν φαντασίαν σου, ὅπως τὰ φαντάζεσαι, ἀλλὰ ἄρχισε κατὰ πρῶτον νὰ σχεδιάζῃς ὅ,τι βλέπεις, ὅτι εὖρης ἐμπρός σου, καὶ προσπάθει νὰ τὸ σχεδιάζῃς ἀκριβῶς. Τοῦτο νὰ κάμνῃς, παιδί μου, τώρα καὶ τὰ ἄλλα θὰ ἔλθουν μετὰ τὸν καιρόν. Μὴ ἀποθαρρύνεσαι ὅταν βλέπῃς ὅτι δὲν τὸ ἐπέτυχες ὅπως τὸ ἐπερίμενες, ἄρχισέ το πάλιν, καὶ πάλιν, καὶ θὰ κατορθώσῃς ἐπὶ τέλους νὰ τὸ ἐπιτύχῃς,

ἄκουσε ἐμὲ ὅπου σοῦ τὸ λέγω, καὶ εἰς ἐμεῖς ἐγώ. Διὰ νὰ ἀναβῇ ὁ ἄνθρωπος εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ, πρέπει νὰ κοπιᾷ, νὰ ἰδρώσῃ, νὰ κατακοπῇ, ἀλλὰ ὅταν φθάσῃ ἐπάνω, ποῖα εὐχαρίστησις τὸν περιμένει! ἀπαράλλακτα, παιδί μου, καὶ ἡ τέχνη ἔχει τὴν κορυφὴν της καὶ πρὶν ἀναβῇ εἰς αὐτήν ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ κοπιᾷ πολὺ περισσότερον· θάρρει λοιπόν, Παυλὲ μου, καὶ θὰ ἐπιτύχῃς!...

Θὰ ἐπιτύχῃς!... αἱ λέξεις αὗται τοῦ καλοῦ διδασκάλου εἶνε ἀκόμη ἐναυλοὶ εἰς τὰ ὦτα τοῦ μικροῦ Παύλου καὶ εἰσέδυσαν εἰς τὴν τρυφάν καρδίαν του.

«Τοῦ εἶπαμε τὰ καθέκαστα.

«— Ποῦ εἶνε ; μάς ἐρωτᾷ.

«Στὸ ὑπόγειο, ποῦ πῆγε νὰ κλέψῃ τὴν κάσα.

«Τὸ σπῖτι μας εἶνε μοναχικό, καὶ τὸ μαγαζὶ μας εἶνε σὰν χάνι γιὰ τοὺς ἀγωγιάτες· ὅταν περνοῦν ποτίζουν ἢ ταγίζουν τ' ἄλογά τους, τρῶν κι' αὐτοί· μὰ 'λίγο παρέκει ἀρχίζει ἡ γειτονιά.

«Ὁ πατέρας μου ἔβαλε τῆς φωνῆς, γιὰτὶ κατὰλαβε τί τρέχει.

«Ἐτρεζαν οἱ γείτονες.

«Ἀνοίγει τὴν πόρτα τῆς σκάλας, καταβαίνει κάτω κ' εὐρίσκει τὸν διάβολο αἰματοκυλισμένο, μὲ τὸ ἓνα ποδάρι σπασμένο. Τὸν ἔσυραν δύο τρεῖς ἀπάνω, τοῦ ἔβγαλαν τὸ μαλλιαρό του φόρεμα, τὰ κέρατα καὶ τὴν οὐρά καὶ ἐξαφνα βρέθηκε πῶς ἦταν ὁ Τσάμης, ὁ γείτονας μας, ποῦ ἔρχεται συχνὰ 'ς τὸ μαγαζὶ καὶ πίνει τὸν περίδρομο· εἶδε πῶς ἔφυγε ὁ πατέρας μας κ' εὐρήκε καλὴ τὴν περίστασι γιὰ νὰ μάς κλέψῃ.

ἤχωθηκε μέσα 'ς τὸ τομάρι ἑνὸς τράγου γιὰ νὰ μάς φοβερίσῃ καὶ νὰ μὴν τὸν γνωρίσωμεν.»

Οἱ ἑνορκοὶ ἐκήρυξαν τὸ παιδίον ἄθωον παρὰ ψηφεί καὶ πανηγυρικῶς. Ὁ μικρὸς Θεοχάρης ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ δικαστηρίου κρατῶν μὲ τὴν μίαν χεῖρα τοῦ τὴν χεῖρα τοῦ πατρός του καὶ μὲ τὴν ἄλλην τῆς ἀδελφῆς του, μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὰ ὡς ὅλοι ὅσοι ἔχουν ἡσυχον τὴν συνείδησίν των.

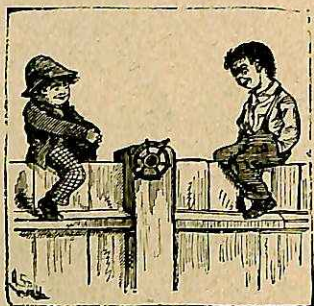
Ἐν ᾧ ἐξήρχετο ἤκουσε μερικὸς νὰ λέγουν :

— Μὲ καρδιά παιδί ! ὡς καὶ 'πάνω 'ς τὸ διάβολο ἐτρέβηξε γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ πατρός του.

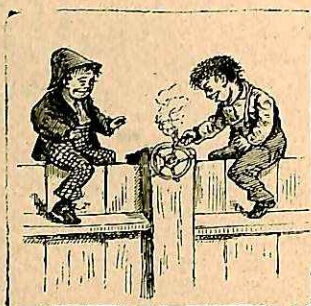
Ὁ Τσάμης ἔμεινε διὰ παντὸς χωλός· ἀλλ' ἐπὶ πολὺν καιρὸν δὲν εὗρεν εὐκαιρίαν νὰ κάμῃ μακρινὸν περίπατον καὶ νὰ λυπηθῇ πολὺ διὰ τὸ δυστύχημά του, διότι δικασθεὶς κατὰ δικάστη καὶ ἐκλείσθη ἐπὶ τινα ἔτη ἐντὸς τῶν στενῶν τοίχων φυλακῆς.

ΑΙ—ΕΙ

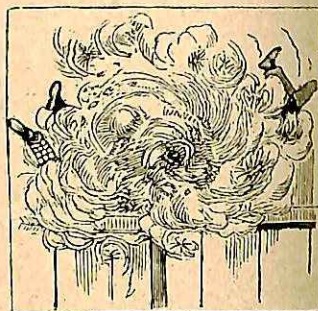
ΤΟ ΠΥΡΟΤΕΧΝΗΜΑ

Ὁ Παναγῆς κι' ὁ Θεοδωρῆς
Τὸν μύλο τοὺς κυττάζουν,
Καὶ πῶς τὸν ἐκατάφεραν
Κι' αὐτοὶ πολὺ θαυμάζουν.

Γιὰ δοκιμὴν ὁ Θεοδωρῆς
Σπύρτ' ἀπ' τὴν τσέπη βγάζει
Καὶ εἰς τὸν μύλο τοὺς φωτῖα,
Μὲ δίχως σκέψι, βάζει.

Ἀνάβει ὁ μύλος καὶ γυρνᾷ,
Σπύρτες μ' ὀρμὴ σκορπίζει,
Καὶ Θεοδωρῆ καὶ Παναγῆ
Ἀναποδογυρίζει.

ΕΙΣ ΒΡΕΦΟΣ

Τὸν ἥλιο σὰν ἀντίκρυσε πρώτην φορὰ ἡ ματιά σου,
Χαρὲς καὶ γέλια 'σκόρπισε παντοῦ ἡ γέννησί σου·
Καὶ μόνο σύ, χρυσὸ παιδί, μὲ τὴ μικρὴ λαλιά σου
Φανέρωσες μὲ δάκρυα τὴν πρώτην ὑπαρξί σου.

Νὰ σ' ἀξιώσῃ ὁ Θεός, ὅταν θὰ φύγῃς πάλι,
Σὺ μόνον τότε νὰ γελᾷς, νὰ κλαῖνε ὅλ' οἱ ἄλλοι !

ΝΙΚΟΣ ΑΡΙΦΩΝ

Ο ΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Παράδοξος συνταγή.

Ἡμέραν τινὰ εἰς χωρικὸς ἐξεκίνησεν ἀπὸ τὸ μοναχικὸν σπιτάκι του μὲ τὸ ἀμάξι του, τὸ ὁποῖον ἐσυρνεῖς ἵππος. Ἀφ' οὗ ἐφθασεν εἰς τὴν πόλιν ἐστάθη πρὸ τοῦ φαρμακείου, κατεβίβασεν ἀπὸ τὸ ἀμάξιον μὲ προσοχὴν μίαν μεγάλην θύραν ἀπὸ ξύλον ἐλάτης καὶ ἐκουβάλησεν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ φαρμακείου.

Ὁ φαρμακοποιὸς παρετῆρει ἔκπληκτος, μὴ ἐννοῶν τί συμβαίνει.

— Διατί σὲ παρακαλῶ ἔφερες αὐτὴν τὴν πόρτα ἐδῶ μέσα ; ἡρώτησε.

— Νὰ σοῦ τὸ 'πῶ, κύρ φαρμακοποιέ. Ἡ γυναῖκά μου, ἡ κυρὰ Μαλαματενία, εἶνε 'ς τὸ κρεβάτι· ἐκάλεσα τὸν γιατρό· εἶδε τὴν γλῶσσά της, ἔπιασε τὸν σφιγμὸ της, 'κτύπησε μὲ τὰ δάκτυλά του 'ς τὴν πλάτη, κ' ὕστερα εἶπε πῶς ἤθελε νὰ γράψῃ μιά ρετσέτα. Ἐξοχώτατε, τοῦ λέγω, ἐδῶ δὲν ἔχομεν οὔτε πέννα, οὔτε μελάνη, οὔτε χαρτί, μονάχα τεπεσίρι ἔχομε. Ἀμ πῶς νὰ κάμωμε τὸ λοιπόν; εἶπε ὁ γιατρός. Νά, γράφε τοῦ λόγου σου τὴ ρετσέτα μὲ τὸ τεπεσίρι 'πάνω 'ς τὴν πόρτα, ἐγὼ βγάξω τὴν πόρτα, τὴν φορτώνω 'ς τ' ἀμάξι, τὴν πάγω 'ς τὸ φαρμακοποιό, διαβάζει αὐτὸς τί θὰ τοῦ γράψῃς καὶ κάμνει τὸ γιατρικό !

Ὁ φαρμακοποιὸς ἐμειδία.

— Ἐλα, κάμε γρήγορα, κύρ φαρμακοποιέ, γιὰτὶ γιὰ νὰ σοῦ φέρω τὴν ρετσέτα, ἔμεινε ὀλάνοικτη ἡ κίμαρα καὶ θὰ κρυώσῃ ἡ κυρὰ Μαλαματενία μου !

Μία φωλεὰ καὶ τρεῖς ἀρχιτέκτονες.

Εἰς βασιλεὺς ἐπῆγε ποτὲ εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ κυνηγήσῃ. Ἐν ᾧ διήρχετο πλησίον θάμνων τινῶν παρετῆρσεν ἐπ' αὐτοῦ μίαν φωλεάν. Δὲν εἶχε τίποτε μέσα ἡ φωλεὰ καὶ ὁ βασιλεὺς τὴν ἔλαβε καὶ τὴν ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς. Δὲν ἦτο μεγαλειτέρα ἀπὸ ἓν φλυζάνιον ἀλλ' ἦτο μὲ θαυμασίαν τέχνην κατεσκευασμένη. Ὁ βασιλεὺς τὴν ἔθεσεν εἰς τὸν κυνηγετικὸν σάκκον καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὰ ἀνάκτορά του.

Ὁ βασιλεὺς εἶχε τρεῖς ἀρχιτέκτονες, οἱ ὁποῖοι καὶ τέχνην εἶχον πολλὴν καὶ πείραν μεγάλην. Ἐκάλεσεν αὐτοὺς καὶ τοῖς εἶπε :

— Ἔως τώρα μοῦ ἐκτίσατε πολὺ εὐμορφα παλάτια. Ὁ εἰς ἀπὸ σᾶς μοῦ ἔκτισεν ἐν παλάτι μέσα εἰς μίαν ωραίαν κοιλάδα· ὁ ἄλλος μοῦ ἔκτισεν ἐν ἐπάνω εἰς ἓνα βράχον· ὁ ἄλλος μοῦ ἔκτισεν ἐν μέσα εἰς μίαν θελκτικὴν λίμνην. Τώρα θέλω νὰ μοῦ κάμετε καὶ κατ' ἄλλο. Χθὲς εἰς τὸ δάσος εὐρήκα αὐτὴν τὴν φωλεάν. Ἦθελα ὅμως νὰ ἔχω καὶ ἄλλην μίαν ὁμοίαν καὶ ἀπαράλλακτον. Ὅποιος ἀπὸ σᾶς μοῦ φέρει τὴν φωλεάν ὅπως τὴν ἐπιθυμῶ θὰ λάβῃ ὡς δῶρον ἐν πολυτιμὸν δακτυλίδιον. Σᾶς δίδω προθεσμίαν τριῶν ἡμερῶν.

Οἱ τρεῖς ἀρχιτέκτονες ἀνεχώρησαν καὶ ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν ἐσκέπτετο :

— Ἄ ! μπᾶ ! τί εἶνε νὰ κάμῃ κανεὶς μίαν φωλεάν ; ἓνα παιγνιδάκι ! μὲ 'λίγο ξηρὸ χορτάρι καὶ μ' ὀλίγα πούπουλα ἡμπορεῖ νὰ γίνη.

Ὁ βασιλεὺς ἐπερίμενε. Ἀλλὰ παρήλθε μία ἡμέρα, παρήλθον δύο καὶ οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόασις. Παρήλθε καὶ ἡ τρίτη, καὶ οὔδεις ἐφάνη. Τότε ὁ βασιλεὺς ἀνυπομονήσας ἐστείλε καὶ τοὺς προσεχάλεσε.

— Διατί δὲν μοῦ ἐφέρατε τὴν φωλεάν εἰς τὴν ὠρισμένην προθεσμίαν ; ἡρώτησε μὲ αὐστηρότητα.

Οἱ ἀρχιτέκτονες ἔκλιναν ἐξ ἐντροπῆς πρὸ τοῦ στήθους τὴν κεφαλὴν των καὶ ἀπήντησαν :

— Μεγαλειότατε, ἀνάκτορα καὶ περίπτερα καὶ μέγαλα ἡμποροῦμεν νὰ κατασκευάζωμεν, ἀλλ' ὄχι καὶ φωλεάν.

Τὸ διηγημάτιον τοῦτο δηλοῖ μὲ ποίαν τέχνην εἶνε ἐκτισμένοι αἱ φωλεαὶ τῶν πτηνῶν καὶ μὲ ποίαν καλαισθησίαν ἐπρόικισεν ὁ Θεὸς τοὺς πτερωτοὺς ἀρχιτέκτονες.

Τί ἀέρας φυσᾷ ;

Βαδίζομεν εἰς τὴν ὁδόν· πολλάκις δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ κανεὶς ἀνεμοδείκτης, τὰ φύλλα τῶν δένδρων μόλις σείονται καὶ δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν τί ἄνεμος πνέει· τοῦτο πολλάκις μᾶς ἐνδιαφέρει πολὺ· ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁρίζοντος εἶνε νέφη πυκνὰ ἀπειλοῦντα βροχὴν, ἂν ὁ ἄνεμος τὰ φέρῃ εἰς ἡμᾶς θὰ ἔχωμεν βροχὴν, ἂν τὰ διώξῃ παρακάτω θὰ ἔχωμεν ωραίαν ἡμέραν. Πῶς νὰ κάμωμεν λοιπόν νὰ μάθωμεν τί ἄνεμος πνέει ; Θέτομεν τὸν λιγανὸν ἐντὸς τοῦ στόματός μας καὶ βρέχομεν αὐτὸν διὰ σιέλου· ἔπειτα ὑψοῦμεν αὐτὸν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μας· μετ' ὀλίγον αἰσθανόμεθα ὅτι ἀπὸ μέρος τι ἤρχισε νὰ κρυώνῃ, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ ἄλλα μέρη δὲν αἰσθάνεται τίποτε. Ἀπὸ τὴν διεύθυνσιν ἐκείνην ὅπου ἐκρῶσεν ὁ δάκτυλός μας πνέει ὁ ἄνεμος.

Ἡ ἰσορροπία τῶν περονίων.

Λαμβάνομεν δύο περόνια καὶ μίαν δεκάραν, τὴν ὁποίαν, ὡς δεικνύει τὸ σχῆμα, παρεβάλλομεν μεταξὺ τῶν ὀδόντων τῶν περονίων. Κατόπιν ἀκουμπῶμεν τὸ ἄκρον τῆς δεκάρας ἐπάνω εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποτηρίου, καὶ ἑαυτοὺς φέρομεν εἰς ἰσορροπίαν τὰ περόνια εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποτηρίου ἀφίνομεν αὐτὰ ἐλεύθερα, τότε δὲ αὐτὰ, ὡς δεικνύει τὸ σχῆμα, φαίνονται ὡς νὰ κρέμονται μετέωρα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποτηρίου.

Ὁ Παγανίνης καὶ ὁ μικρὸς βιολιστῆς.

Ὁ ἔνδοξος βιολιστῆς Παγανίνης συνήνησε μίαν ἡμέραν εἰς τινὰ δρόμον τῆς Βιέννης μικρὸν παῖδα παίζοντα βιολίον. Ἡρώτης τὸν μικρὸν ἂν κερδίξῃ ἀρκετὰ ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του, καὶ ἅμα ἔμαθεν ὅτι μετὰ τὰ ὀλίγα λεπτὰ τὰ ὁποῖα οἱ διαβάται ἔρριπον εἰς τὸν σκοῦρον του δὲν ἠδύνατο νὰ διακρίψῃ τὴν μητέρα του καὶ τὰ μικρά του ἀδελφάκια, συνεκινήθη ὁ μέγας μουσικὸς καὶ ἔδωκεν εἰς τὸν φιλόστοργον υἱὸν ὅλα τὰ χρήματα ὅσα εὐρέθησαν εἰς τὰ θυλάκιά του. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ ἔξοχος καλλιτέχνης κρὶνων τὸ παιδίον ἄξιον μεγαλειτέρας ὑποστηρίξεως, ἔλαβεν ἀπὸ τὰς χεῖράς αὐτοῦ τὸ βιολίον καὶ ἔνθους ἤρχισε νὰ παίξῃ γλυκυτάτας μελωδίας. Ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ πολυπληθεῖς ἀκροατήριον συνηθροίσθη περὶ αὐτόν· ὁ δὲ Παγανίνης μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μουσουργήματος περιῆλθε τὸ ἀκροατήριον μετὰ τὸν πῖλον ἀνὰ χεῖρας καὶ συνέλεξεν ἀρκετὰς δραχμὰς ὑπὲρ τοῦ μικροῦ βιολιστοῦ.

Κύκλοι καὶ σταυροί.

Τὸ παιγνίδιον τοῦτο παίζεται ὑπὸ δύο μόνον. Οἱ παῖκται σχηματίζουν ἐπὶ τοῦ χάρτου ἢ ἐπὶ τοῦ ὁθακίου ἑν τετράγωνον τὸ ὁποῖον ὑποδιαιροῦσιν εἰς ἑννέα μικρότερα τετραγωνίδια, ὡς ἐκινεῖ τὸ σχῆμα.

+	ο	+
ο	ο	+
+	+	ο

Κατόπιν ἐντὸς ἐκάστου τετραγωνιδίου χαράσσουσιν ἀλληλοδιαδόχως ὁ μὲν εἰς ἕνα σταυρόν, ὁ δ' ἕτερος ἕνα κύκλον. Κερδίζει τὸ παιγνίδιον ὅστις ἐκ τῶν δύο κατορθώσῃ πρῶτος νὰ καταλάβῃ διὰ τοῦ σημείου του τρία τετραγωνίδια κείμενα κατὰ σειρὰν ὀριζοντίως, καθετίως, ἢ διαγωνίως, καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὸν ἀντίπαλόν του νὰ φθάσῃ πρῶτος εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο

Εἷς μεθυσιμένος παρὰ τῷ Δουμᾶ.

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς, ὁ υἱός, εἶνε προστάτης τῶν καλλιτεχνῶν. Μίαν ἡμέραν ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ζωγράφου τῆς καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν ἴδῃ.

— Ἐρχομαι, εἶπεν, ἀπὸ μέρους τοῦ φίλου σας κυρίου Β... Εὐρίσκομαι εἰς ἐσχάτην ἔνδειαν, καὶ σὰς καθικετεύω νὰ μὲ προστατεύετε.

Ὁ Δουμᾶς ἐπλησίασεν, ἀλλ' ἄμεσως κατελήφθη ἀπὸ βαρυτάτην ἀπορορὰν οἴνου. Ὁ ζωγράφος ἠτομευσιμένος.

Τὸ ἐσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Δουμᾶς ἐνταυνώνει τὸν φίλον του Β... — Ἦλθε σήμερον ὁ προστατευόμενός σας, τῷ λέγει. Ἐχετε πολλοὺς καθὼς αὐτόν;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἔχω μερικοὺς. Ἀποθνήσκουν οἱ δυστυχεῖς τῆς πείνης.

— Πολὺ καλὰ, ἀπήντησεν ὁ Δουμᾶς. Μὴ μοῦ τοὺς στείλετε ὅμως παρὰ ὅταν ἀποθνήσκουν τῆς δίψης.

Μὴ κοιμᾶσθε πολὺ τὸ πρωῒ.

Ἐγνώρισται πρὸ τινος μικρὰν κόρην τῆς ὁποίας γονεῖς εἶχον ἀρκετὴν περιουσίαν. Ἐνόμιζον ὅτι κόρη των δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ κάμνῃ ἄλλο τι πλὴν νὰ τρώγῃ, νὰ πίνῃ, νὰ παίξῃ, νὰ κοιμᾶται ὅσον τὰ ποροῦσε περισσότερο τὸ πρωῒ, καὶ ὅταν ἐξυπνᾷ πηγαίνῃ καὶ εἰς τὸ σχολεῖον ὡς ἐκ περισσοῦ. Ἡ πάντοτε δὲσθυμος ἡ κόρη, διότι πάντοτε ἐγείρετο εἰς τοῦ ὕπνου μετὰ πονοκέφαλον καὶ ἦτο πολὺ φιλάσθου. Οἱ γονεῖς ἐπὶ τέλους ἀνησυχήσαντες περὶ τῆς υἱείας τῆς ἀγαπητῆς των θυγατρὸς προσεκάλεσαν τὸν καλύτερον ἱατρόν. Οὗτος ἀφ' οὗ ἐζήτησε καλὰ τὴν ἀσθεσίαν, εἶπεν ὅτι πᾶν φάρμακον εἶνε περιττόν· διέταξε μόνον νὰ κοιμᾶται ἡ κόρη ἐνωρίς τὸ ἔσπερας καὶ νὰ ἐξυπνᾷ πολὺ πρωῒ, ἂν θέλῃ νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν υἱείαν της. Ἡ μικρὰ ἠκολούθησε τὴν συμβουλὴν τοῦ ἱατροῦ, καὶ τῶνόντι μετ' οὐ πολὺ ἐγενεῖν υἱεστάτη, ῥοδοκόκκινη, καὶ εὐθυμοτάτη.

Εὐγενὲς σκυλάκι.

Μία νεᾶνις εἶχεν ὥρατον κάτασπρον σκυλάκι τὸ ὁποῖον εἶχε μάθῃ, ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων παιγνιδίων, νὰ φέρῃ καὶ τὰς παντούφλας εἰς τὴν κυρίαν του. Πρὸ τινος μίᾳ φίλῃ τῆς νεανίδος ἦλθε νὰ περάσῃ ὀλίγας ἡμέρας μαζί της, καὶ τὸ σκυλάκι, βλέπον πόσῃ ἀγάπῃν ἐδείκνυνεν ἡ κυρία του εἰς τὴν φίλην της, συνέλαβεν ὥρατα σχέδια εἰς τὴν μικρὰν του κεφαλὴν! Ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἐπροξένοι εὐχαρίστησιν εἰς τὰς δύο φίλας, ἂν ἐπεριποιεῖτο ἐξ ἴσου καὶ τὰς δύο, ἂν προσέφερε τὰς αὐτὰς ὑπηρεσίας καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην. Μίαν ἐσπέραν λοιπὸν λαμβάνει τὰς παντούφλας καὶ φέρει τὴν μίαν εἰς τὴν κυρίαν του καὶ τὴν ἄλλην εἰς τὴν φίλην της.

Δὲν ἦτο πράγματι εὐγενὲς σκυλάκι;

Σοφὰ λόγια.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἀπελπίζεται ὅσονδ' ὅτε μεγάλαι καὶ ἂν εἴνε αἱ ἀνθρώπινα ἀθλιότητος. ἡ ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀκόμη μεγαλειτέρα.

Εἰς τὸν κόσμον τοῦτον δὲν πρέπει κανένα νὰ περιφρονῶμεν, διότι πολλάκις εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ λάβωμεν τὴν ἀνάγκην ἐκείνων τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ὑπέθετομεν ὅτι ἠδύνατο νὰ μᾶς φανῶσι χρήσιμοι.

Ὅλα τὰ ἐλαττώματα εἶνε κακὰ καὶ φέρουν τρομερὰ ἀποτελέσματα. Τὰ ἀποτελέσματα ὅμως τῆς ὀργῆς εἶνε τρομερώτερα ἐπειδὴ εἶνε καὶ ταχύτερα. Δὲν πρέπει κανεὶς νὰ πράττῃ τίποτε ἐνόσω ὁ νοῦς εἶνε σκοτισμένος.

Τὰ καλὰ παιδία χρεωστοῦν νὰ σέβωνται τοὺς γέροντας καὶ νὰ τοὺς λυποῦνται, διότι δὲν ἠμποροῦν πλέον νὰ τρέξουν οὕτως νὰ ἰδοῦν καλὰ.

Ὁ Θεὸς μᾶς ἔδωκε μάτια διὰ νὰ βλέπωμεν, ἀλλὰ μᾶς ἔδωκε καὶ βλέφαρα συγχρόνως διὰ νὰ μὴ βλέπωμεν. Πρέπει νὰ βλέπωμεν ὅτι εἶνε ὥρατον καὶ καλόν. Καὶ πρέπει νὰ μὴ βλέπωμεν ὅτι εἶνε κακόν καὶ αἰσχρόν. Ὅταν τὸ κακὸν ζητεῖ νὰ ἐλκύτῃ τὰ βλέμματά μας, εὐθὺς ἔσ' καταδιβάωμεν τὰ παραπετάσματα!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Μιμῆς εἶνε λαίμαργος· διὰ τοῦτο, ὁσάκις ἀτακτεῖ, ὁ πατήρ του ὡς μόνον ποιεῖν τῷ ἐπιβλήνῃ νὰ φάγῃ ξηρὸν ψωμί. Ὁ Μιμῆς μίαν ἡμέραν εἶχε κάμῃ μεγάλην ἀταξίαν καὶ προβλέπων τιμωρίαν πλησιάζει ταπεινῶς τὸν πατέρα του καὶ διὰ φωνῆς παρακλιντικῆς:

— Καλὲ μπαμπᾶ, αὐτὴ τὴ φορὰ μὴ μ' ἀρίσῃ· μόνον μὲ ψωμί, ἄφησέ με μόνον μὲ γλύκισμα.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τοῦ Συλλέκτου.

8

— Σοῦ εἶπα χίλιες φορὲς, Τοτό, νὰ μὴν ἀρίνης τὰ κουκούσια ἐπάνω εἰς τὸ τραπεζομάνουλο, ἀλλὰ νὰ τὰ μολύσῃς ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ πιάτου σου.

— Ναί, μαμά, ἀλλὰ δὲ βρίσκω τὴ γωνία.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Ἀλκυονος.

Ἡ μικρὰ Θεωνὴ ἀκούει τὴν διδασκαλίαν τῆς λέγουσαν ὅτι ὁ χρόνος τρώγει σιγὰ σιγὰ τοὺς ἀνθρώπους.

— Μπα! λέγει ἀπορούσα ἡ Θεωνή, ἐμένα ὁ παππούς μου εἶνε ἐνενηντα χρόνων καὶ δὲν εἶνε διόλου γαυμμένος.

Ἐστᾶλη ὑπὸ τῆς Μαυρομάτας.

8

Φαλακρὸς τις κύριος, μετὰ ἀρκετὰ μακρὰν γενεαδὰ ἦλθε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν πατέρα τῆς Ἑλένης. Ὡς τὸν εἶδεν ἡ Ἑλένη τρέχει πρὸς τὴν μητέρα της καὶ λέγει:

— Μαμά, μαμά! ἔλα νὰ δῇς ἕναν ἀνθρώπου ποῦ ἔβγαλε τὰ μαλλιά του ἀπὸ τὸ κεφάλι του καὶ τὰ κόλλησε ἐν τῇ μάγουλά του.

Ἐστᾶλη ὑπὸ Ἰωάννου Μαλαμα Μαυραγάνη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ,"

Ὁ Διαγωνισμὸς τῶν λύσεων ὁ προκηρυχθεὶς τὴν 15 Ἰανουαρίου λήγει σήμερον, ἀπὸ τοῦ προσηχοῦς δὲ συλλογίου ἀρχεται ὁ νέος διαγωνισμὸς τῶν λύσεων, εἰς ὃν δύνανται νὰ λάβωσι μέρος πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ συνδρομηταὶ τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ, συμμορφούμενοι πρὸς τοὺς ὁρους οὗς θὰ δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

Χίλια φιλιὰ στέλλω εἰς τὸν Ἀνοιχτόκαρδον ὁ ὁποῖος συνέθεσε ἕνα ποιηματάκι καὶ τὸ λέγει ὁσάκις τοῦ πηγαίνει ὁ διανομέυς τὸ φύλλον μου· — εἰς τὴν Λευκὴν Μαργαρίταν ἡ ὁποία πρέπει νὰ γράφῃ καὶ τὸ ἀληθὲς ὄνομά της εἰς τὰς ἐπιστολάς της· — εἰς τὸν Νυμφαγέτην Ποσειδῶνα τοῦ ὁποῖου ἡ περιέργεια αὐξάνει ὅσον προχωρεῖ ἡ διήγησις τῶν «Διετῶν διακοπῶν»· — εἰς τὸν Εὐέλπιν ὁ ὁποῖος ἐλπίζω νὰ ἔγινε πλέον καλὰ καὶ νὰ ἀρχίσῃ πάλιν νὰ μοῦ γράφῃ· — εἰς τὸν Ταγματάρχην Λώρην ὁ ὁποῖος μοῦ γράφει νὰ παρακινήσω τοὺς φίλους μου νὰ μελετοῦν, διότι πλησιάζουν αἱ ἐξετάσεις, ἐγὼ ὅμως τὸ θεωρῶ ὅλος διόλου περιττὸν νὰ τοὺς τὸ εἶπω διότι ὅλοι οἱ φίλοι μου τὸ ξεύρουν μόνοι των καὶ μελετοῦ, νύκτα μέρα ποῖός νὰ βγῇ πρῶτος εἰς τὰς ἐξετάσεις· — εἰς τὴν Πόσιν Χ. Παλαμῖν ποῦ δὲν ἤρε ἀκόμη ψευδώνυμον νὰ τῆς ἀρίσῃ· — εἰς τὸν Σωκράτην Ι. Φωστρηόπουλον, τοῦ ὁποῖου τακτικὰ καὶ βλάβαινα τὰ γράμματα· — εἰς τὸν Παῖδα τῆς Παραχαϊκοῦ, τοῦ ὁποῖου καὶ ἡ τελευταία ἐπιστολὴ ἦτο γεμάτη τρυφερὸν αἶσθημα καὶ ἀνταξία τῆς καλλιτεχνίας ἡν ἔχω περὶ αὐτοῦ· — εἰς τὸν Ἡρακλῆν Σκανλουδάκη, τοῦ ὁποῖου ἐδιάβασα μετὰ εὐχαρίστησιν τὸ πρῶτον ποιηματάκι· — εἰς τὸν Πολιτιστὴν τοῦ 1821, τοῦ ὁποῖου αἱ ἐγκάρδιαι εὐχαὶ καὶ ἡ εὐκρινὴς ἀγάπη με συνεκίνησαν· — εἰς τὸν Τυρκομάχον Τζαβέλα, ὁ ὁποῖος ὅταν ἀναγινώσκῃ τὰ φυλλάδια μου εὐχαριστεῖται τόσο, ὅσον θὰ εὐχαριστεῖτο ἂν μετὰ δεκαετῇ ἀπουσίαν ἐπανέβλεπε τοὺς ἀγαπητοὺς γονεῖς του, οἱ ὁποῖοι πῶς νομίζετε ἀποκαλοῦν τὴν φίλην σας ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ; — Νέον Σωκράτην καὶ ὁ φίλος μου Τυρκομάχος Τζαβέλας τὸ ἀκούει πάντοτε ὑπερφανεύμενος.

Ὅρατον ἦτο τὸ τετράστιχόν σου, Δούλη Ἑλλάς, τὸ ὁποῖον εἰς ἀπάντησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 79 πνευματικῆς ἀσκήσεως μοῦ ἔστειλεις· ἂν καὶ τὰ ἄλλα σου ποιηματάκια εἶνε τόσο ὥρατα θὰ τὰ διαβάσω μετὰ πολλὴν εὐχαρίστησιν ὅταν μοῦ τὰ στείλῃς. Κάτι μοῦ λέγει μέσα μου ὅτι ἡ εὐχή σου, ἡ ὁποία εἶνε κοινὴ καὶ ἐγκάρδιος εὐχὴ ὅλων μας τῶν

Ἑλλήνων, δὲν θὰ ἀργήσῃ νὰ ἐκπληρωθῇ καὶ τότε... θὰ ἀλλάξῃς ψευδώνυμον πλέον; 8;

Σοῦ εὐχομαι ἐξ ὅλης καρδίας νὰ εἴσαι πάντοτε εὐχαριστήμενη, Κρατιστάκι, πάντοτε γελαστή, πάντοτε εὐτυχὴς, ὅπως ἦσο τὴν στιγμὴν ὅπου μοῦ ἔγραφες τὴν ἐπιστολήν σου.

Ἡ τιμὴ τῶν φύλλων τὰ ὁποῖα ζητεῖς, φίλε Γεώργιε Οὐδιδιώτη, εἶνε φρ. 1,20. Μετὰ τοῦ ἀντιτίμου στείλε καὶ τὴν διεύθυνσίν σου καὶ θὰ τὰ λάβῃς.

Μικροῦλα ἡ ἐπιστολή σου, ἀλλὰ γεμάτη αἶσθημα καὶ ἀγάπην, Βασιλεῦ τῆς Ἀμμυλῆς. Σὲ εὐχαριστῶ πολὺ, φίλε μου, καὶ σὲ ἀγαπῶ ἄλλο τόσο καὶ ἐγώ.

Ἀφ' οὗ μοῦ ζητεῖς συγχώρησιν, Ἀσπερὲ Κόρηκα, σὲ συγχωρῶ ἐξ ὅλης μου τῆς ψυχῆς, ἂν καὶ δὲν ἐνθυμούμαι νὰ μοῦ ἔπαισες ποτέ.

Δὲν ἐνεκρίθησαν, φαίνεται, αἱ πνευματικαὶ σου ἀσκήσεις, Γενναῖο Θεπεῦ, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἐδημοσιεύθησαν· στείλε λοιπὸν ἄλλας καλλιτέρας.

Ἀναλόγως τῆς ἡλικίας σου καλοῦτσικο ἦτο τὸ ποιηματάκι σου, Ἀθῶνα Περιστερά· μετὰ τὸν καιρὸν θὰ γράψῃς καὶ καλλιτέρα.

Λοιπὸν πῶς πάει ἡ ἐφαρμογὴ τῆς συμβουλῆς μου, Ἀκακίη; ἐσυνήθισες τέως πάντων· ἂν μεταχειρίζεσαι περισσώτερον λαδί πρὸς ἔνδον. Φίλητέ μου τὰ ἀδελφάκια σου.

Πολὺ ῥωμαντικὸς εἶνε ὁ φίλος μου Βύρων· «Εἶνε λέγει τόσο εὐχάριστα τὰ διηγήματά μου ὥστε νὰ τὰ ἀναγινώσκῃ τις εἰς ἕν ἐκ τῶν ὠραιότερων δισκῶν τῆς Εὐρώπης». Δύσκολον εἶνε νὰ ἔχῃς πρόχειρον τοιοῦτον μελετητήριον, καλὲ μου φίλε· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε λόγος, ἐλπίζω, νὰ μὴ διαβάσῃς τὰ διηγήματά μου.

Εἴσαι φιλαλήτης, Ἡρωϊκὴ Πάρρη, καὶ δὲν δυσπιστῶ εἰς τοὺς λόγους σου.

Ὁ φίλελλός σου ἔρχεται πάντοτε γεμάτος, εἴτε Ἡρακλῆ Μαγοῦνη· σὲ συγχωρῶ διὰ τὴν φιλοπονίαν σου· δὲν θὰ ἦτο ὅμως ἀσχημὸν, ἂν κάποτε κάποτε ἐσυλλογίζετο ὅτι «οὐκ ἔν τῷ πολλῷ τὸ εὖ».

Βεβαίως, Πυρπολικὸν τοῦ Κανάρη, πρῶτα ἀπ' ὅλα τὰ μαθήματα! αὐτὸ μ' εὐχαριστεῖ πολὺ νὰ τὸ ἀκούω ἀπὸ τοὺς φίλους μου.

Τὸ νὰ προτιμῇς, καὶ ἐν τῇ ἐξοχῇ ἀκόμη, τὴν ἀνάγνωσίν μου ἀπὸ τότας ἄλλας ἀπολαύσεις ἦτο πολὺ μεγάλη θυσία, Πρῶτε Σωματοφύλαξ· καὶ μόνον ἀπὸ πολλὴν ἀγάπην κάμνει τις τοιοῦτας θυσίας· ἡ τόση δὲ ἀγάπη σου με κάμνει νὰ ὑπερφανεύωμαι.

ταμίου ἦτο ἀκόμη πολὺ μακρὰν, διότι, οὔτε ὁ ῥοῦς ἐγίνετο ταχύτερος οὔτε ἡ κοίτη πλατυτέρα.

Περὶ ὥραν 5. 30' ὁ Βριάν καὶ ὁ Δόνιφαν μετὰ λύπης παρετήρησαν ὅτι τὸ ποτάμιον ἐστρέφετο πρὸς βορρᾶν. Ὡφειλον λοιπὸν νὰ μεταβάλλωσι διεύθυνσιν, εἰ δὲ μὴ θὰ ἀπεμακρύνοντο πολὺ τοῦ σκοποῦ των. Λοιπὸν ἀπεφάσισαν νὰ τραπῶσι πρὸς ἀνατολὰς, ὅπου ὅμως ἦτο πυκνότερον τὸ δάσος καὶ ἡ πορεία δυσκολωτάτη καὶ ἐπίπονος. Περιπατοῦντες δὲ ἐντὸς τῶν χόρτων, τὰ ὅποια ὑψοῦντο καὶ ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των, ἠναγκάζοντο νὰ προσφωνώσιν ἀλλήλους διὰ νὰ μὴ ἀποπλανηθῶσι καὶ χωρισθῶσι.

Ὅλην ἡμέραν ἐπορεύοντο καὶ οὐδὲ σημεῖον καὶν ἐφάνετο ὅτι ἐκεῖ που ἦτο ὕδωρ. Τούτου ἕνεκα ὁ Βριάν ἦτο τεταραγμένος καὶ δὲν εἴξευρε πῶς νὰ ἐξηγήσῃ τὸ πρᾶγμα.

«Μήπως ἠπατήθην! διανοεῖτο καθ' ὁδόν, καὶ μ' ἐφάνη ὅτι ἦτο θάλασσα; Ἄλλ' ὅχι!... ὅχι!... δὲν ἠπατήθην! εἶνε τῶν ἀδυνάτων!... Δὲν γίνεται!... δὲν γίνεται!...»

Ὅπως δὴποτε περὶ ὥραν 7 μ. μ. δὲν εἶχον ἀκόμη φθάσῃ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους καὶ τὸ σκοτὸς ἐξηπλοῦτο καὶ δὲν ἐβλεπον νὰ προχωρήσωσι.

Διὰ τοῦτο ὁ Βριάν καὶ ὁ Δόνιφαν ἀπεφάσισαν νὰ διανυκτερεύσωσιν ἐντὸς τοῦ δάσους. Φαγητὸν εἶχον, σκεπάσματα εἶχον, τί ἄλλο ἤθελον;

Ὅρεξιν; ἀλλὰ καὶ ἡ ὄρεξις ἦτο μεγίστη.

Ἐφαγον λοιπὸν, καὶ ἔπειτα ἐξηπλώθησαν παρὰ τὴν ῥίζαν δένδρου τινὸς ἐντὸς πυκνῶν θάμνων ἐπὶ στρώματος ξηρῶν φύλλων. Περιττὸν δὲ νὰ εἴπαμεν ὅτι περιετυλίχθησαν ἐντὸς τῶν σκεπασμάτων των καὶ ἀπεκοιμήθησαν μετ' ὀλίγα λεπτὰ τῆς ὥρας.

Τοὺς μικροὺς κυρίους τοῦ ἐμιμήθη τάχιστα καὶ ὁ Πιστός, ὅστις ὅμως εἶχε καθήκον νὰ ἀγρυπνήσῃ διὰ νὰ φυλάττῃ τοὺς κοιμωμένους κυρίους του.

Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτὸς ἀπαξ ἢ δις ἐγρύζε, σημειὸν ὅτι ἠσθάνθη ἐκεῖ πέραξ περιπλανώμενα ζῷα τινα, τὰ ὅποια ὅμως δὲν ἐτόλμησαν νὰ πλησιάσωσι.

Τὴν 7 π. μ. ἐξύπνησαν ὁ Βριάν καὶ οἱ σύν-

τροφοὶ του. Αἱ πλαγίως πίπτουσαι ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου ἐφώτιζον ἀμυδρῶς τὸ δάσος.

Πρῶτος ὁ Σέρβης ἐξῆλθεν ἐκ τῶν πυκνῶν θάμνων, καὶ παρευθὺς ἀντήχησε τὸ δάσος ἐκ τῶν κραυγῶν του:

«Βριάν!... Δόνιφαν!... Οὐίλκοξ!... Ἐλᾶτε! γρήγορα!

— Τί εἶνε, Σέρβη; ἠρώτησεν ὁ Βριάν μετὰ ζωηρότητος.

— Τί εἶνε; εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ. Μὰ αὐτὸς ὁ Σέρβης μὲ τὴν μανίαν που ἔχει νὰ φωνάζῃ μετὰ τὸ παραμικρὸν, μᾶς τρομάζει κάθε λίγο καὶ λιγάκι!

— Καλὰ... καλὰ!... ἀπεκρίθη ὁ Σέρβης. Ἀλλὰ κυττάξατε ποῦ ἐξενυκτίσαμεν!

Καὶ πράγματι ὁ τόπος ὅπου ἐκοιμήθησαν τὰ παιδία δὲν ἦσαν πυκνοὶ θάμνοι, ἀλλὰ καλύβη πλεκτὴ ἐκ κλαδῶν δένδρων, ὡς αἱ καλύβαι τῶν Ἰνδῶν τὰς ὁποίας ὠνομάζουσιν ἀρχαῖας. Ἐκεῖνη λοιπὸν ἡ ἀχούπα θὰ ἦτο πολὺ ἀρχαία, διότι ἦτο σχεδὸν ἐρείπιον, καὶ μάλιστα ἐκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο.

«Εἶνε λοιπὸν ἐδῶ ἄνθρωποι;... εἶπεν ὁ Δόνιφαν παρατηρῶν ταχέως περίξ αὐτοῦ.

— Ἡ τοῦλάχιστον θὰ ἦσαν ἄλλοτε ποτὶ, εἶπεν ὁ Βριάν, διότι ἡ καλύβη αὕτη δὲν ἔχει μόνη τῆς βέβαια!

— Ἄν εἶνε ἄνθρωποι, τότε ἐξηγεῖται πῶς εὑρέθη τὸ πέτρινον γεφυράκι εἰς τὸν ποταμὸν!

— Αἶ! τὸσον τὸ καλλίτερον! ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης. Ἄν εἶνε ἐδῶ ἄνθρωποι, χωρὶς ἄλλο εἶνε ἄνθρωποι καλλίστοι, ἀφ' οὗ ἐπλεξαν αὐτὴν τὴν καλύβην ἐπίτηδες διὰ νὰ ξενυκτίσωμεν!

Χάριν περιεργίας ἀνεκίνησαν τὸν σωρὸν τῶν φύλλων, καὶ μετὰ πολλὰς ἐρεῦνας ἀνεκάλυψαν τεμάχιον πηλίνου ἀγγείου. Ἀλλὰ τὸ τεμάχιον τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο νὰ τοὺς διαφωτίσῃ, ἢ μόνον ὅτι ἄλλοτε ποτὶ ἦσαν ἐκεῖ ἄνθρωποι.

Περὶ ὥραν 7. 30' ἐξεκίνησαν κρατοῦντες τὴν πυξίδα καὶ κατευθυνόμενοι πρὸς ἀνατολὰς.

Καθ' ὅσον προέβαινον τὸ ἔδαφος ἐγίνετο κατωφερές.

Δύο ὥρας ἐβάδιζον βραδέως, πολὺ βραδέως, διὰ μέσου πυκνῶν χόρτων καὶ θάμνων, καὶ διὰ τὴν τρις ἠναγκάσθησαν νὰ ἀνοίξωσι δίοδον καπτοντες τὰ ἐμπόδια διὰ τοῦ πελέκειος.

Τέλος, ὀλίγον πρὸ τῶν 10 π. μ. ἐφάνη ὁρί-

ζων πολὺ διάφορος τοῦ ἀτελευτήτου φραγμοῦ τῶν δένδρων. Πέραν τοῦ δάσους ἐξηπλοῦτο πεδιάς εὐρυτάτη, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐφύοντο σχῆνοι, θυμάρια καὶ ἐρεῖκα. Ἡμεῖς δὲ μίλλιον πρὸς ἀνατολὰς ἡ πεδιάς περιωρίζετο ὑπὸ ζώνης ἐξ ἄμμου, τὴν ὁποίαν ἐπληττεν ἐλαφρὰ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης, τῆς ἀνακαλυφθείσης ὑπὸ τοῦ Βριάν, καὶ ἥτις ἐξετείνετο μέχρι τοῦ ἄκρου τοῦ ὁρίζοντος.

Ὁ Δόνιφαν, ἐσιώπα διότι ἐβλεπεν ὅτι ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ἀναγνωρίσῃ ὅτι ὁ Βριάν δὲν εἶχε ἀπατηθῇ.

Ἄλλ' ὁ Βριάν ὅστις δὲν ἠγάπα τὰς ἐπιδείξεις, παρετήρει διὰ τοῦ τηλεσκοπίου τὴν ἀμυδρὴν ἐκείνην παραλίαν.

Τὸ βόρειον μέρος τῆς παραλίας λαμπρῶς φωτιζόμενον ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ἐκάμπτετο ὀλίγον πρὸς ἀριστεράν, καὶ τὸ μεσημβρινὸν ὡσαύτως ἐκάμπτετο, ἀλλ' ἡ καμπὴ ἦτο μεγαλητέρα.

Οὐδεμία πλέον ἀμφιβολία! Δὲν ἦτο ἡπειρος! Ἦτο νῆσος! Οὐδεμία λοιπὸν ἐλπίς σωτηρίας, οὐδεμία ἐλπίς νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς χώρας ταύτης, ἐὰν μὴ ἤρχετο ἔξωθεν βοήθεια.

Πέραν δὲ εἰς τὸ πέλαγος οὐδεμία ἄλλη γῆ ἐφάνετο. Κατὰ τὰ φαινόμενα λοιπὸν ἡ νῆσος αὕτη ἦτο μεμονωμένη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀχανοῦς Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ!

Ἐν τούτοις ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Σέρβης, ἀφ' οὗ διῆλθον τὴν πεδιάδα τὴν ἐκτεινομένην μέχρι τῆς ἀμυδρῆς παραλίας, ἐστάθησαν παρὰ τοὺς πρόποδας λόφου ἐξ ἄμμου. Εἶχον σκοπὸν νὰ γευματίσωσι πρῶτον, καὶ ἔπειτα νὰ ἐπανέλθωσιν ὅθεν εἶχον ἔλθῃ, διὰ μέσου τοῦ δάσους.

Ἡλπίζον νὰ προφθάσωσι πρὸ τῆς νυκτὸς νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ Σίλωρι.

Περίλυποι καὶ σκυθρωποὶ ἐγευματίσαν μόνις ἀνταλλάξαντες ὀλίγας τινὰς λέξεις.

Τέλος ὁ Δόνιφαν λαμβάνων ἀπὸ κατὰ γῆς τὸν σάκκον του καὶ τὸ ὄπλον του ἠγέρθη καὶ εἶπε ξηρὰ ξηρὰ:

«Πάμε!»

Καὶ οἱ τέσσαρες παῖδες ἀπέβλεψαν τελευταῖον πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ ἠτοιμάζοντο νὰ ἐκκινήσωσι.

Ἄλλ' ὁ Πιστός τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἴσα ἴσα ἤρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴν θάλασσαν.

«Πιστέ!... Ἐδῶ, Πιστέ!... ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης.

Ἄλλ' ὁ Πιστός ἐξηκολοῦει τρέχων καὶ πηδῶν καὶ ὁσφραϊνόμενος τὴν ὑγρὰν ἄμμον.

Τὰ παιδία μετ' ἀγωνίας ἴσταντο καὶ τὸν παρετήρουν.

Τὸ ζῶον δι' ἐνὸς ἀλματος εὑρέθη ἐντὸς τῶν ἐλαφρῶν κυμάτων καὶ ἤρχισε νὰ πίνῃ ἀπλήστως.

«Πίνει!... πίνει!...» ἀνεφώνησεν ὁ Δόνιφαν, καὶ παρευθὺς ἐδραμε πρὸς τὴν παραλίαν καὶ κύψας ἔλαβε διὰ τῆς παλάμης του ὕδωρ καὶ ἐβρέξε τὰ χεῖλη του.

Δὲν ἦτο λοιπὸν θάλασσα!... Ἦτο λίμνη!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

ΕΠΙΓΡΑΦΗ. — ΣΗΗΛΑΙΟΝ.

Δὲν ἐλύθη λοιπὸν ὁριστικῶς τὸ μέγα ζήτημα ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκρέματο ἡ σωτηρία τῶν μικρῶν ναυαγῶν. Διότι καὶ μὲν οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ φαινομένη ἐκεῖνη θάλασσα ἦτο λίμνη· ἀλλ' ἄρα γε δὲν ἦτο δυνατόν ἡ λίμνη νὰ ἀνήκῃ εἰς νῆσον; Καὶ ἐὰν προέβαινον ἐκτείνοντες πρὸς τὰ ἔμπροσ τὰς ἐρεῦνας των δὲν θὰ ἀνεκάλυπτον ἄρα γε θάλασσαν ἀληθινήν, τὴν ὁποίαν κατ' οὐδένα τρόπον θὰ ἠδύνατο νὰ διαπεράσωσι;

Ὅπως δὴποτε ἡ λίμνη εἶχε μεγάλας διαστάσεις διότι, ὡς παρετήρησεν ὁ Δόνιφαν, εἰς τὰ τρία τέταρτα τῆς περιμέτρου αὐτῆς ἐξετείνετο ὁρίζων τοῦ οὐρανοῦ. Ὡστε ἦτο πολὺ πιθανόν, ὅτι ἦσαν ἐπὶ ἡπείρου καὶ οὐχὶ ἐπὶ νήσου.

«Ὡστε ἐναυαγήσαμεν ἐπὶ τῆς ἀμερικανικῆς ἡπείρου, εἶπεν ὁ Βριάν.

— Ἐγὼ πάντοτε το ἔλεγα αὐτό, καὶ ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ἠπατώμην!

— Ναί, ἀλλὰ καὶ ἐγὼ δὲν ἠπατήθην διότι ὅτι ἔλεγα ἀπεδείχθη πραγματικόν.

— Ναί, ἀλλὰ δὲν εἶνε ὅμως θάλασσα.»

Καὶ τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν ἐξεστόμισεν ὁ Δόνιφαν μετὰ εὐαρεσκείας ἥτις ἐδείκνυε περισσοτέραν ἀλαζονείαν παρὰ εὐλιχρίνειαν.

Ἄλλ' ὁ Βριάν δὲν ἐπέμενεν ἄλλως τε συμφορτέρον ἦτο νὰ ἠπατάτο αὐτός· διότι ἐπὶ τῆς ἡπείρου δὲν θὰ ἦσαν φυλακισμένοι ὅπως ἐπὶ τῆς νήσου.

Ἐν τούτοις ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀναμείνωσι ἐπο-

χὴν καταλληλοτέραν διὰ τὰ ἐπιχειρήσωσιν ἐκδρομὴν πρὸς ἀνατολάς.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ὅμως ὁ Γόρδων καὶ ὁ Βριάν δὲν εἶχον κατορθώσῃ κατὰ τὴν πρώτην ἐκδρομὴν νὰ ἀνακαλύψωσι σπήλαιον πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς ἀποκρήνου ἀκτῆς, ἦτο ἀνάγκη νὰ πληροφορηθῶσι τὰ παιδιά ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ εὕρωσι καταφύγιον καὶ σκέπη πρὸς τὸ μέρος τῆς λίμνης. Καὶ ἔπρεπε τώρα εὐθὺς νὰ ἐπιχειρήσωσι τὰς ἐρεῦνας· ἀλλὰ τοῦτο θὰ ἡνάγκαζεν αὐτοὺς νὰ ἀναβάλωσιν ἐπὶ δύο τοῦλάχιστον ἡμέρας τὴν ἐπάνοδον εἰς τὸ πλοῖον, ὃ δὲ Γόρδων δικαίως θὰ εἶχεν ἀνησυχίαν διὰ τὴν βραδυτῆτά των.

«Ἄς ἀνησυχῇσῃ ὀλίγον καὶ ὁ Γόρδων, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, ὅταν μάθῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀργοπορίας μας, θὰ εὐχαριστηθῇ».

Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ προχωρήσωσιν, ἀφ' οὗ μάλιστα εἶχον καὶ δύο ἡμερῶν τροφάς.

Ἀλλὰ ποῖαν διεύθυνσιν ὤφειλον νὰ λάβωσιν; ὤφειλον νὰ κατευθυνθῶσι πρὸς νότον ἢ πρὸς βορρᾶν; Ἀπεφασίσαν πρὸς νότον, διότι πρὸς ταύτην τὴν διεύθυνσιν ἔκειτο τὸ πλοῖον.

Περὶ ὥραν 8.50' καὶ οἱ τέσσαρες παῖδες ἐξεκίνησαν, διερχόμενοι τὴν θαμνώδη πεδιάδα.

Ὁ Πιστὸς προηγεῖτο ἀνερευνῶν τοὺς θάμνους.

Διὰ μυρίων κόπων καὶ κακουχιῶν κατῴρωσαν νὰ διανύσωσι δέκα περίπου μίλλια χωρὶς νὰ εὕρωσιν οὐδὲν ἵχνος ἰθαγενῶν. Οὔτε καπνὸν εἶδον ἀνερχόμενον ἐκ τῶν δένδρων, οὔτε ἵχνος ποδῶν ἐπὶ τῆς ἄμμου. Ἐπὶ τῆς ἀπεράντου ἐκτάσεως τοῦ ὕδατος οὔτε ἰστίον ἐφαίνετο, οὔτε πλοιάριον. Κατὰ πάσαν δὲ πιθανότητα ἡ χώρα αὕτη ἦτο ἀκατοίκητος.

Μόνον πτηνὰ μικρὰ συνήντησαν καθ' ὁδόν, οὐχὶ δὲ ἄλλα ζῷα. Δὶς δὲ ἦ τρεῖς ἐφάνησαν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους μεγαλείτερα πτηνὰ, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἐπλησίαζον, ἀλλὰ ἐτρέποντο εἰς φυγὴν.

Ὁ Σέρβης ἰδὼν τὰ πτηνὰ ταῦτα, ἀνεφώνησε: «Παιδιά, στρουθοκάμηλοι εἶνε!»

—Θὰ εἶνε μικραὶ στρουθοκάμηλοι, εἶπεν ὁ Δόνιφαν, διότι δὲν ἔχουν μεγάλον σῶμα.

—Ἄν εἶνε στρουθοκάμηλοι, εἶπεν ὁ Βριάν, καὶ ἂν ἡ χώρα αὕτη ἐδῶ εἶνε ἡπειρος...

—Ἀκόμη ἀμφιβάλλεις; ὑπέλαβεν εἰρωνικῶς ὁ Δόνιφαν.

—... θὰ εἶνε ἡ Ἀμερική, ἐξηκολούθησεν

ὁ Βριάν, διότι ἐκεῖ εὐρίσκονται πλῆθος ἀπὸ αὐτὰ τὰ πτηνὰ. Αὐτὸ ἤθελα νὰ εἰπῶ, κύριε Δόνιφαν!»

Περὶ ὥραν 7 μ. μ. συνήντησαν ποτάμιον τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ διαπεράσωσιν. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ὥρα εἶχε παρέλθῃ, ἐστάθμευσαν ἐκεῖ, ἀποφασίσαντες τὴν ἐπιούσαν νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Σέρβης ἀφ' οὗ ἐδείπνησαν, εὐθὺς ἡτοιμάσθησαν νὰ κοιμηθῶσιν εἰς τὸ ὑπαιθρον, διότι δὲν ὑπῆρχε καλύβη. Ὁ οὐρανὸς ἦτο κατὰστερος, οἱ ἀστῆρες ἐστίλβον, ἡ δὲ σελήνη ἔδωκε πρὸς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν.

Ἦτο δὲ ἄκρα νηνεμία καὶ ἡρεμία ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας.

Οἱ τέσσαρες παῖδες ἐχώθησαν μετὰ τῶν ὑπερέτρων ῥιζῶν μεγάλης φηγοῦ, καὶ ἀπεκοιμήθησαν ὑπνον βαθύτατον, τὸν ὁποῖον οὐδὲ ἡ ἰσχυροτάτη βροντὴ θὰ ἠδύνατο νὰ διακόψῃ. Οὔτε αὐτοὶ οὔτε ὁ Πιστὸς ἤκουσαν ὕλακας ἐκεῖ πλησίον, αἰτίνες θὰ ἦσαν ὕλακκαὶ θῶν, οὐδὲ ὠρυγμοὺς ἀπέχοντας, οἵτινες θὰ ἦσαν ὠρυγμοὶ ἀγρίων θηρίων. Εἰς τὰς χώρας ταύτας ὅπου αἱ στρουθοκάμηλοι ζῶσιν εἰς ἀγρίαν κατάστασιν, ἦτο φόβος μήπως ὑπάρχωσι τίγρεις καὶ λέοντες. Ἀλλὰ ἡ νύξ διήλθεν ἀνευ τινὸς ἀπεικταίου.

Ὅπως δὴποτε ὅμως περὶ τὴν τετάρτην πρωινὴν ὥραν περὶ τὸν ὄρθρον, ὁ κύων ἐδείξε σημεῖα ταραχῆς, γρύζων ὑποκώφως καὶ ὁσφαινόμενος τὸ ἔδαφος.

Τὴν 7 π. μ. ὁ Βριάν ἐξύπνησε τοὺς συνοδοιπόρους τοῦ σφιγκτότατα περιτετυλιγμένους ἐντὸς τῶν σκεπασμάτων των.

Πάντες εὐθὺς εὐρέθησαν ὄρθριοι. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Σέρβης ἐρροκάνιζε τεμάχιον διπυρίτου, οἱ τρεῖς ἄλλοι ἐπορεύθησαν νὰ ῥίψωσιν ἐν βλέμμα πέραν τοῦ ποταμίου.

«Τί καλὰ που ἐκάμαμε καὶ δὲν ἐπροχωρήσαμεν χθὲς τὸ βράδυ, εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ· θὰ ἐπέφταμεν μὴ χάρὰ μέσα ἔς τοὺς βάλτους.

—Πραγματικῶς! ἀπεκρίθη ὁ Βριάν, κυττάξετε πῶς ἐκτείνεται τὸ ἔλος πρὸς δυσμὰς καὶ δὲν ἔχει τέλος.

—Κυττάξετε παιδιά, ἀνεφώνησεν ὁ Δόνιφαν, πόσα κοπάδια ἀγριόπαπες, καὶ μπεκατσίνια πετοῦν ἐπάνω εἰς τὸ ἔλος. Ἄν ἦτο δυ-

νατὸν νὰ ξεχειμάσωμεν ἐδῶ θὰ ἔχωμεν ἄφθονον κυνήγι!

—Καὶ διατί ὄχι; ἀπεκρίθη ὁ Βριάν κατευθυνόμενος πρὸς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμίου· τῆς ὄχθης ταύτης τὸ πλάτος ἦτο εἰκοσι περίπου ποδῶν καὶ περιωρίζετο ὑπὸ βραχιδῶν ὕψωμάτων. Ἡ ἀριστερὰ ὄχθη δὲν ἐφαίνετο ποῦ ἤρχιζε, διότι τὴν ἐκάλυπτον τὰ λιμνάζοντα ὕδατα καὶ τὰ ἔλη. Διὰ τὴν καταλάβωσι δὲ ποῖαν διεύθυνσιν εἶχε τὸ ποτάμιον, ἔπρεπε νὰ ἀναρριχηθῶσιν ἐπὶ τῶν βράχων καὶ ἐκεῖθεν νὰ παρατηρήσωσι. Ὁ δὲ Βριάν ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἀναβῇ αὐτός.

Ἄλλ' ὁ Οὐίλκοξ, ὅστις εἶχε προχωρήσῃ πρὸς τὴν βραχώδη ὄχθην τοῦ ποταμίου, ἀνεφώνησεν.

«Ἐ, παιδιά, τρέξετε νὰ ἰδῇτε ἐδῶ ἓνα πράγμα!»

Τὸ πράγμα τοῦτο ἦτο εἶδος φραγμοῦ ἐκ λίθων.

«Δὲν εἶνε πλέον ἀμφιβολία, εἶπεν ὁ Βριάν ὅτε ἀνέβη καὶ εἶδε τὸν λίθινον φραγμόν.

—Ἄ! χωρὶς ἄλλο δὲν εἶνε πλέον ἀμφιβολία, εἶπε καὶ ὁ Δόνιφαν δεικνύων συντρίμματα ξύλων κατὰ τὸ ἄκρον τοῦ φραγμοῦ.

Τὰ συντρίμματα ταῦτα ἦσαν βεβαίως λείψανα πλοιαρίου· μετὰ δὲ αὐτῶν εὐρέθη ξύλον κυρτὸν σεσηπός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐσώζετο κρίκος σιδηροῦς ἐφθαρμένος ὑπὸ τῆς σκωρίας.

—Ἐνας κρίκος!... ἓνας κρίκος! ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης.

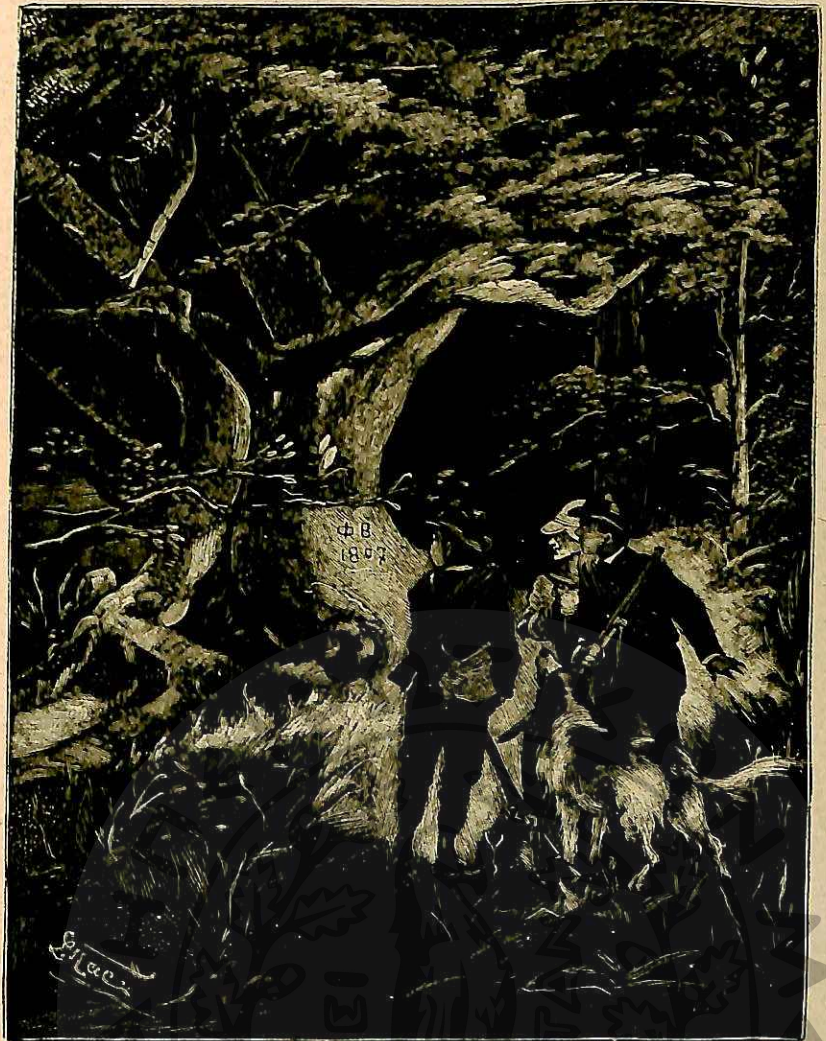
Πάντες δὲ ἀκίνητοι παρετήρουν περὶ αὐτοῦ, ὡς ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶχε μεταχειρισθῇ τὸ πλοιάριον τοῦτο καὶ εἶχε κατασκευάσῃ τὸν φραγμόν, ἔμελλε νὰ ἐμφανισθῇ.

Ὅχι!... Ψυχὴ! Πολλὰ ἔτη εἶχον παρέλθῃ ἀφ' οὗ τοῦ πλοιαρίου ἦτο ἐγκαταλελειμμένος παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὁ ζήσας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἢ εἶχεν ἀναχωρήσῃ καὶ ἐπανάδῃ τοὺς ὁμοίους του, ἢ

ἢ ἀθλία αὐτοῦ ζωὴ ἐσβέσθη ἐπὶ τῆς χώρας ταύτης πρὶν ἀξιώθῃ νὰ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς.

Εὐνόητος εἶνε ἡ συγκίνησις τῶν παιδιῶν.

Τότε παρετήρησαν καὶ τὰς κινήσεις τοῦ Πιστοῦ, ὅστις ἐφαίνετο παρακολουθῶν ἵχνη τὰ ὁποῖα ἀνεκάλυψε. Εἶχε στήσῃ τὰ ὠτά του,

«ΕΣΤΑΘΗΣΑΝ ΑΦΩΝΟΙ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΟΙ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΓΡΑΦΗΣ» (σ. 134)

ἔσειε τὴν οὐρὰν τοῦ βιαίως, ἔχωνε τὸ ῥύγχος του ὑπὸ τοὺς θάμνους καὶ ἐφαίνετο ἀναζητῶν τι.

Κυττάξετε, παιδιά, τὸν Πιστόν! εἶπεν ὁ Σέρβης.

—Κάτι τοῦ ἐμύρισεν, εἶπεν ὁ Δόνιφαν πλησιάσας πρὸς τὸν κύνα.

Ὁ Πιστὸς εἶχε σταθῇ ἔχων τὸν ἓνα πόδα

μετέωρον καὶ τὸ στόμα ἀνοικτόν. Ἐπειτα αἰφνης ὤρμησε πρὸς τὴν συστάδα τῶν δένδρων τὰ ὅποια ἦσαν παρὰ τὴν βύσιν τῆς ἀποκρήνου ἀκτῆς πρὸς τὸ μέρος τῆς λίμνης.

Ὁ Βριάν καὶ οἱ σύντροφοί του παρηκολούθησαν τὸν Πιστόν, καὶ μετ' ὀλίγον ἐστάθησαν ἔμπροσθεν γηραιᾶς φηγού, καὶ ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ αὐτῆς εἶδον κεχαραγμένα δύο στοιχεῖα τοῦ ἀλφασθήτου καὶ μίαν ἡμερομηνίαν οὕτω πως:

Φ Β

1807

Ὁ Βριάν καὶ ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Σέρβης θὰ ἔμενον πολλὴν ὥραν ἄφωνοι καὶ ἀκίνητοι ἐνώπιον τῆς ἐπιγραφῆς ταύτης, ἐὰν μὴ ὁ Πιστός, ἐξακολουθῶν νὰ ἀναζητῇ, ἐκαμπτετὴν γωνίαν τῶν βράχων.

«Ἐδῶ, Πιστέ, ἔδῶ!...» ἀνεφώνησεν ὁ Βριάν.

Ὁ κύων δὲν ἐπανήλθεν, ἀλλ' ἠκούσθησαν αἱ βίαιαι ὕλακαὶ αὐτοῦ.

«Τὸν νοῦν σας, παιδιά! ἀνεφώνησεν ὁ Βριάν. Νὰ μὴ χωρισθοῦμεν, παιδιά! τὰ μάτια σας τέσσερα!»

Τίς οἶδε μήπως ὁ Πιστός ἀνεκάλυψε στίφος ἰθαγενῶν, τῶν ὁποίων ἡ παρουσία δὲν θὰ ἦτο τόσον ἐπιθυμητή, ἐὰν μάλιστα ἦσαν ἄγριοι Ἰνδοί, οἵτινες ἀφανίζουσι τὰς κτηνοτρόφους πεδιάδας τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς.

Διὰ τοῦτο ἠτοιμάσαν τὰ ὅπλα των, ἔλαβον εἰς χεῖρας τὰ περιστροφὰ καὶ ἦσαν ἔτοιμοι εἰς ἄμυναν.

Οὕτω δὲ ὠπλισμένοι προέβησαν καὶ ἔκαμψαν τὴν γωνίαν τῶν βράχων. Πρὶν δὲ προχωρήσωσιν εἴκοσι βήματα ὁ Δόνιφαν κύψας ἔλαβε πρᾶγμα τι.

Ἦτο σκαπάνη τῆς ὁποίας ὁ στείλεος ἦτο ἐφθαρμένος καὶ μόλις συνεκρατεῖτο. Ἦτο δὲ σκαπάνη εἴτε Ἀμερικανικὴ εἴτε Εὐρωπαϊκὴ, οὐχὶ ἐκ τῶν βαναύσων ἐκείνων ἐργαλείων τὰ ὅποια κατασκευάζουσιν οἱ ἄγριοι τῆς Πολυνησίας. Ἦτο δὲ καὶ αὐτὴ κατεσκευασμένη ὅπως

ὁ κρίκος τοῦ πλοιαρίου, καὶ βεβαίως ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἔκειτο εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Ἐκεῖ δὲ πλησίον ἐφαίνοντο καὶ ἔχνη καλλιέργειας, αὐλακες ἀρότρου ἀκανόνιστοι καὶ μικρὸν κηπάριον παρημελημένον.

Αἰφνης ὕλακὴ πενθίμῃ ἀντήχησεν, καὶ παρ' εὐθὺς ὁ Πιστός ἀνεφάνη τετραραγμένος. Περιεστρέφετο περὶ ἑαυτόν, ἔτρεχεν ἔμπροσθεν τῶν μικρῶν κυρίων του καὶ παρετήρει αὐτοὺς ὡς ἐάν τους προσεκάλει νὰ τον ἀκολουθήσωσι.

«Θὰ εἶνε κάτι περιέργον!», εἶπεν ὁ Βριάν μάρτην προσπαθῶν νὰ καταπραύνη τὸ πιστὸν ζῷον.

— «Ὡς τον ἀκολουθήσωμεν», εἶπεν ὁ Δόνιφαν νεύων εἰς τὸν Οὐίλκοξ καὶ τὸν Σέρβην νὰ τον ἀκολουθήσωσι.

Δέκα βήματα περαιτέρω ὁ κύων ἐστάθη ἔμπροσθεν θάμνων καὶ δενδρυλλίων, τῶν ὁποίων οἱ κλάδοι περιεπλέκοντο κατὰ τὴν βάσιν τῆς ἀποκρήνου ἀκτῆς καὶ ἐκάλυπτον μέρος αὐτῆς.

Ὁ Βριάν προέβη νὰ παρατηρήσῃ μήπως ἐκεῖ ἐκρύπτετο πτώμα ζώου ἢ καὶ ἀνθρώπου.

Ἀπομακρύνας ὁ Βριάν τοὺς θάμνους ἀνεκάλυψε στενὸν ἀνοιγμα.

«Ἄρά γε εἶνε σπήλαιον; ἀνεφώνησεν ὁπισθοδρομήσας.

— Πιθανόν, εἶπεν ὁ Δόνιφαν. Ἀλλὰ τί νὰ εἶνε μέσα εἰς τὸ σπήλαιον;

— Τώρα τὸ βλέπομεν, εἶπεν ὁ Βριάν, καὶ διὰ τοῦ πελέκεως ἔκοψε τοὺς κλάδους τοὺς περιεπλεγμένους καὶ ἐμποδίζοντας τὴν εἰσοδόν. Ἠκροάσθησαν μετὰ προσοχῆς ἀλλὰ δὲν ἠκούετο κρότος ὑποπτῶς, ἐντὸς τοῦ σπηλαίου.

Ὅθεν ὁ Σέρβης ἠτοιμάζετο νὰ εἰσδύσῃ πρῶτος, ἀλλ' ὁ Βριάν κρατήσας αὐτὸν εἶπε:

«Στάσου νὰ ἰδοῦμε τί θὰ κάμῃ ὁ Πιστός.»

Ἀλλ' ὁ κύων ἐξηκολούθει ὠρούμενος πενθίμως.

[Ἐπεται συνέχεια]

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Κατ' ἐπιτομήν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΠΑΤΡΙΣ!... ΠΑΙΔΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Καλῶς ἦλθες, Περικλῆ! Τί νέα μᾶς φέρεις ἀπὸ τὴν Εὐρώπην; Τώρα πρέπει πλέον νὰ μετροῦμε τὰ λόγια μας ἔμπρός σου· εἶσαι κοσμογυρισμένος, βλέπεις.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ἄφησε τῆς εὐφυΐας, παρακαλῶ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Τί; θὰ τὸ ἀρνηθῇς; Σὲ κάθε τι ποῦ θὰ μᾶς κάμνῃ ἐντύπωσι ἐδῶ, σὺ θὰ σηκῶνῃς τοὺς ὤμους σου μὲ περιφρόνησιν ὥσάν νὰ λέγῃς: «Ἐγὼ εἶδα καὶ εἶδα!»

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ἄν ὁμοιάζουν τὰς εὐφυΐας σου, βέβαια· πραγματικῶς ἤκουσα πολὺ καλλιτέρας ἕως τώρα...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Καὶ θὰ σοῦ φαίνεται γελοία ἡ καίμενη ἡ Ἑλλάς μας. Εἶδες τόσα Κράτη, τόσον πολιτισμόν! Πῶς ν' ἀγαπᾷς πλέον τὴν μικρὴν, τὴν χωριάτισσαν Ἑλλάδα μας, χωρὶς ἄλλο θὰ τὴν περιφρονῇς...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. (Μετά τινος ἀνυπομονησίας) Περιφρονεῖ ποτὲ ἓνα παιδί τὴν μητέρα του διότι δὲν φορεῖ πλούσια φορέματα καὶ ἀγαπᾷ μίαν ξένη γιατί εἶνε ἐνδυμένη μὲ πολυτέλεια καὶ πηγαίνει μὲ τὴν ἄμαζα;

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Ὅχι.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Τὸ ἴδιον εἶνε. Νὰ λησμονήσω τὴν Πατρίδα μου γιατί εἶδα ξένους τόπους; Ἰσα ἴσα ἔς τὴν ξενιτείαν ἀγαπᾷ κανεὶς περισσότερο τὸν τόπον του...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Αὐτὰ εἶνε λόγια... Μάτια ποῦ δὲν βλέπονται γρήγορα λησμονοῦνται...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ἐγὼ δὲν ἠξεύρω τί κάμνουν τὰ μάτια καὶ τὰ φρύδια· ἠξεύρω ὅμως ὅτι ὁ ξενιτευμένος ἀγαπᾷ πολὺ τὴν Πατρίδα του. αὐτὸ τὸ ἠξεύρω ἐκ πείρας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Δηλαδή, τί;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ὅταν ἐβγῇς ἀπὸ τὸ ἀτμόπλοιο καὶ ἐπάτησα ξένον χῶμα, καὶ ἤκουα παντοῦ ξένην γλῶσσαν, καὶ ἔβλεπα παντοῦ ξένην σημαίαν, πολλὴν ὥραν ἔμεινα συλλογισμένος· ἔλεγα μὲ τὸν νοῦν μου· «εἶμαι μέσα σὲ ἄλλο ἔθνος, μέσα σὲ ἄλλην φυλὴν, ποῦ ἔχει ἄλλην

θηρσκειαν, ἄλλην πατρίδα· ἂν ἀπολαύσῃ μίαν μεγάλην εὐτυχίαν ἢ Ἑλλάς μας, κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς ἐδῶ δὲν θὰ χαρῇ· ἂν πάθῃ κανένα μεγάλο δυστύχημα, κανεὶς τῶν δὲν θὰ λυπηθῇ· ἂν προσβάλλουν ἔμπρός των τὴν σημαίαν μας, κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς δὲν θὰ ὀρμήσῃ νὰ τὴν ὑπερασπισθῇ... Εἶνε ξένοι, ξένοι...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Ἀλήθεια, καίμενε Περικλῆ, τί ἄσχημα ποῦ θὰ εἶνε νὰ βρεθῇ κανεὶς ἀνάμεσα σὲ ξένους! γι' αὐτὸ λέγουν πῶς ἡ ξενιτεία εἶνε πικρή...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ἐπερνούσαμεν σύνορα, ἀλλάζαμεν σιδηροδρόμους, ἐβλέπαμεν ὅλο ἄγνωστα πρόσωπα καὶ μοῦ ἐφαίνετο πῶς ὁ πατέρας μου κ' ἐγὼ ἦμεθα δύο σταλαγματιεὶς νερὸ σὲ μιά μεγάλη, ἀτελείωτη θάλασσα. Μίαν ἡμέραν ἐνῶ ἐτρώγαμεν ἓνα ξενοδοχεῖον τοῦ σιδηροδρόμου ἤκουσα νὰ ὁμιλοῦν ἑλληνικά. Πατέρα, ἑλληνικά ὁμιλοῦν! ἐφώναζα Ἦσαν δύο φοιτηταί, ὁ ἓνας ἀπὸ τὰς Κυκλάδας, καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν Λακωνίαν· ποτὲ δὲν τοὺς εἶχαμεν ἰδῆ· ἀλλὰ ἀμέσως ἐσχετίσθημεν, ἐγείναμεν φίλοι! Ἦμεθα Ἕλληνες, αὐτὸ ἐφθάνει!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Τόσον ἀγαποῦν τὴν Πατρίδα μας οἱ ξενιτευμένοι;

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Τόσον! Πρὶν νὰ πάγω εἰς ἄλλα μέρη, δὲν πολυένοιωθα, νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθειαν, τί θὰ εἶπῃ σύνορα, τί εἶνε ἐκείνη ἡ γαλανὴ γραμμὴ ποῦ περιτριγυρίζει τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν χάρτην· τώρα ἠξεύρω τί μεγάλο εἶνε αὐτὸ τὸ χωρίσμα· χωρίζει τὸ ἔθνος μας ἀπὸ τοὺς ξένους, χωρίζει τὸ ἱερόν μας χῶμα ἀπὸ τὸ χῶμα ποῦ μᾶς εἶνε ἀδιάφορον...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Πραγματικῶς, πρέπει νὰ πάγῃ κανεὶς ἔς τὴν ξενιτείαν γιὰ νὰ τὰ αἰσθανθῇ αὐτά...

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Μίαν ἡμέραν ἐπήγαμεν εἰς τοῦ προξένου μας. Ἦτο κυριακὴ, καὶ εἶχε ὑψωμένην τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν. Εἶχαν βαρυνθῇ τὰ μάτια μου νὰ βλέπω ὅλον ξέναν σημαίας, ὅπως

είχον βαρυνθῇ τ' αὐτιά μου ν' ἀκούω ὅλον ξένας γλώσσας· δὲν ἤμπορῶ νὰ σοῦ περιγράψω τί ἡσθάνθηκα ὅταν εἶδα νὰ κυματίζῃ ἡ γαλανόλευκή μας· μοῦ ἔφερε σιμὰ μου ὅλην τὴν Ἑλλάδα... μόλις ἐκράτησα τὰ δάκρυά μου· ἂν τὴν ἐφθάνα θὰ τὴν ἐφιλοῦσα...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ. Ναί, ἀλλ' ὅταν ἔβλεπες τὰ ὠραῖα πράγματα ποῦ εἶνε ἐκεῖ πέρα, εἶπε τὴν ἀλήθειαν, δὲν τὴν ἐλθμονοῦσες τότε τὴν Ἑλλάδα μας;..

ΠΕΡΙΚΛΗΣ. Ἰσα ἴσα τότε τὴν ἐνθυμούμην περισσότερον· ὅταν ἔβλεπα τάξιν, πρόοδον, πο-

λιτισμὸν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν ἔλεγα μὲ τὸν νοῦν μου: «Ἀχ, πότε θὰ γίνῃ ἔτσι καὶ ἡ Ἑλλάς μας!»... Ἀλλὰ εἶπα πολλά, Ἀλέξανδρε, μὲ ἡνάγκασες μὲ τοὺς λόγους σου ὅτι τάχα θὰ περιφρονῶ τὴν πατρίδα μου ὡς χωριότισσαν νὰ εἰπῶ πολλά· αὐτὸ δὲν τὸ κάμνω ποτέ· διότι δὲν μ' ἀρέσει ν' ἀγαπῶ τὴν Πατρίδα μου μὲ τὰ λόγια· μ' ἀρέσει νὰ φυλάξω τὴν ἀγάπη της κρυφῇ ἔς τὴν καρδιά μου, καὶ νὰ τὴν φανερώσω μονομιᾶς μὲ τὰ ἔργα· ἔργα τῶρα δὲν ἤμπορῶ νὰ κάμω· προσμένω νὰ λθῇ ἡ ὥρα ἐκείνη...

ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΙ

Εἰς τὸ βουνάκι τὸ ξερό
Ἀπάνω ἔς ἓνα βράχο
Ἐνα λουλουδί δροσερό
Ἐπρόβαλε μονάχο

Καὶ ἔλεγε λυπητερά:
«Τ' ἄλλα λουλούδια ἀνθίζουν
Σὲ μέρη τόσῳ σκιερὰ
Ὅπου δροσιὰ σκορπίζουν.

Εὐθύς τὸ βάζει ἔς τὸ νερό,
Ἵς τὸν ἴσκιο τὸ φυλάει
Καὶ τὸ λουλουδί δροσερό
Γλυκὰ μωσχοβολαίει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Ο ΜΟΥΡΓΟΣ

Ὁ Μῆτρος ἦτο καλὸς γεωργός, δουλευτὴς ἄνθρωπος· εἰργάζετο ἀπὸ τὴν αὐγὴ ἕως τὸ βράδυ μὲ ὅλην τὴν καρδιά του, διότι ἤθελε τὸ σακκὶ νὰ εἶνε πάντα γεμάτο σιτάρι διὰ τὸν μῦλον καὶ τὸ ἀρμάρι γεμάτο ψωμιά· καὶ ἔπρεπε νὰ δουλεύῃ καλὰ διὰ νὰ προφθάσῃ τόσα στόματα, τὴν γυναῖκά του τὴν Μυγδαλιά, τὰ δύο παιδιὰ του τὸν Κωνσταντῆ καὶ τὸν Θανάση, καὶ τὸν ἑαυτὸν του. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν καὶ τὸν Μοῦργον, τὸν σκύλον τοῦ σπιτιοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε καθόλου ἀνορεξία.

Τῶρα πιθανὸν κανεῖς μεμψίμοιρος νὰ εἰπῇ:

Καὶ διατί, σὲ παρακαλῶ, ὁ Μῆτρος νὰ ἔχῃ καὶ σκύλο ἀφ' οὗ μόλις ἐπρόφθανε νὰ θρέψῃ τοὺς ἀνθρώπους του;

Καὶ τί ἔπρεπε λοιπὸν νὰ τὸν κάμῃ, ἔπρεπε νὰ τὸν σκοτώσῃ τὸν γέρο Μοῦργο, ποῦ ἐφύλαττε ἄλλοτε τὸ κοπάδι τῆς Μυγδαλιάς ὅταν ἦτο ἀκόμῃ βοσκοποῦλα; τί ἔπρεπε νὰ τὸν κάμῃ τὸν Μοῦργο, ὁ ὁποῖος ἀγαποῦσε τόσον τὰ παιδιὰ, ποῦ τὰ εἶδε νὰ γεννηθῶν, καὶ ἔλειχε μὲ τὴν τριανταφυλλιά γλῶσσά του τὰ χεράκια των, καὶ ἐφρούρει ὡς ἀν σκοπὸς σιμὰ εἰς τὴν κοιτίδα των, καὶ ἐγαύγιζε ἀπὸ χαρὰν ὅταν τὰ ἔβλεπε νὰ κάμνουν τὰ πρῶτα βήματά των,

καὶ μίαν φορὰν μάλιστα ἔσωσε τὸν μικρὸν Κωνσταντῆ, ὁ ὁποῖος ἔπεσε εἰς τὸ ποτάμι καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πνιγῇ;

Καὶ διατί δὲν τὸν ἐπώλει; θὰ ἐρωτήσῃ ἄλλος. Νὰ τὸν πωλήσῃ αὐτὸν τὸν παλαιὸν φίλον, νὰ τὸν ἀνταλλάξῃ μὲ χρήματα, νὰ τὸν σύρῃ μὲ τὸ σχοινὶ εἰς τὸν λιμὸν καὶ νὰ τὸν παρὰ δώσῃ εἰς ἓνα ἄγνωστον, καὶ νὰ μὴ τὸν ξανχιδῇ πλέον; ὦ, τοῦτο δὲν ἦτο δυνατόν. Ἀν ἡγόραζε ψωμὶ μὲ τὰ χρήματα τοῦ μούργου, τίνας καρδιά θὰ ἐβαστοῦσε νὰ τὸ φάγῃ τὸ ψωμὶ ἐκεῖνο; Κανενὸς βέβαια.

Διατί λοιπὸν δὲν τὸν ἔδιναν εἰς κάποιον διὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῶν; θὰ ἐρωτήσῃ ἄλλος. Καὶ τοῦτο ἦτο ἀδύνατον· ὁ Μοῦργος ἦτο, ὡς εἰπεῖν, μέλος τῆς οἰκογενείας καὶ εἰς τὸν νοῦν κανενὸς δὲν ἤρχετο νὰ τὸν σκοτώσῃ, νὰ τὸν πωλήσῃ, νὰ τὸν δώσῃ, ὅπως δὲν ἤρχετο νὰ σκοτώσῃ, νὰ πωλήσῃ, νὰ δώσῃ ἓν ἀπὸ τὰ παιδιὰ. Κάθε βράδυ μάλιστα ὁ Κωνσταντῆς καὶ ὁ Θανάσης ἀφ' οὗ ἔκα-

μαν τὴν προσευχή των, πρὶν νὰ ὑπάγουν εἰς τὸ κρεβάτι των ἐφιλοῦσαν τακτικὰ τὸν Μοῦργον, ὁ ὁποῖος ἐκοιμάτο ἐξαπλωμένος εἰς μίαν γωνίαν. Ὁ Μοῦργος ἐξύπνα καὶ ἔσειε τὴν οὐρὰν του ἀπὸ χαρὰν, τὰ δὲ παιδιὰ ἔκαμαν μὲ εὐλάβειαν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πιστοῦ σκύλου ψιθυρίζοντα: Θεέ μου, φύλαξέ μας τὸν Μοῦργόν μας.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Μῆτρος εἶχε μὲ στενοχωρίαν, ἀλλ' ἐπλησίαζεν ὁ καιρὸς καθ' ὃν ὁ Κωνσταντῆς καὶ ὁ Θανάσης θὰ ἠδύναντο νὰ βοηθήσουν τὸν πατέρα των, θὰ εἰργάζοντο τρεῖς ἀντὶ ἑνός, καὶ τότε πλέον δὲν θὰ ἐστεροῦντο τίποτε, θὰ τὰ εἶχον ὅλα, καὶ θὰ ἦσαν εὐτυχεῖς.

Ἀλλὰ μίαν αὐγὴν ὁ Μῆτρος ἀντὶ νὰ σηκωθῇ ὅπως συνήθιζε, μὲ τὸ πρῶτο λάλημα τοῦ πε-

τεινοῦ, ἔμεινε πλαγιασμένος εἰς τὸ κρεβάτι. Ἡ Μυγδαλιά τὸν ἐσκούντησε καὶ τῷ εἶπε:

— Σήκω, Μῆτρο, ἐχάραξε.

Ἀλλ' ὁ Μῆτρος ὡς ἂν νὰ μὴ τὸν ἡγγίσειεν ἡ Μυγδαλιά δὲν ἐκινήθη, δὲν ἀπεκρίθη. Τότε ἡ Μυγδαλιά ἔβαλε τῆς φωνές, καὶ ῥαζέυθησαν οἱ γειτόνοι. Ὅλοι ἐξήτασαν, ὅλοι εἶδαν ἂν κτυπᾷ ἡ καρδιά, καὶ ὅλοι εἶπαν:

— Πέθανε!

Μία γειτόνισα ἐσαβάνωσε τὸν Μῆτρον, ἔπειτα τὸν ἔβαλαν εἰς τὸ πτωχικὸ νεκροκρεβάτιον.

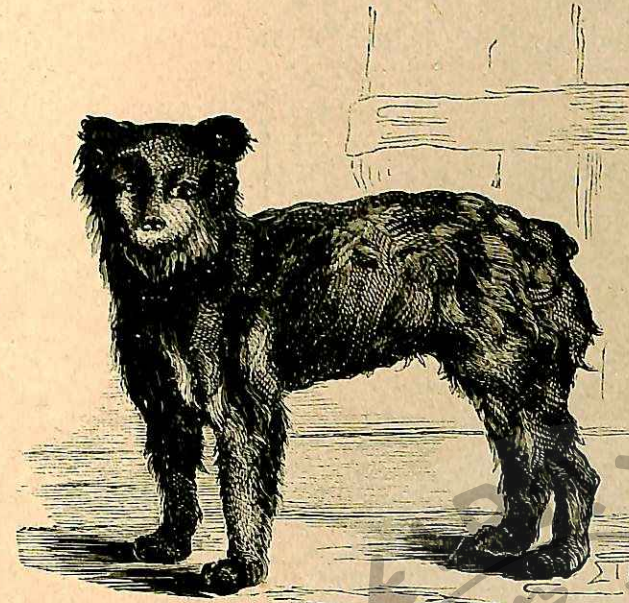
Ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ ἐθρήνουν καὶ ὠδύροντο. Ἦλθαν οἱ παπᾶδες, τὸν ἐπῆραν, ἐψάλλαν τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸν ἔθαψαν εἰς τὸ μικρὸν νεκροταφεῖον, τὸ ὁποῖον ἦτο ἐξω τοῦ χωρίου.

Φαντάζεσθε τὴν ἀπελπισίαν τῆς Μυγδαλιάς ὅτε ἐπέστρεψεν ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον εἰς τὸ σπίτι της. Ὅλα τῆς ἐφάνινον πένθιμα καὶ ἄγρια, ἐνηγκαλίζετο μὲ πόνον τὰ παιδιὰ της, φωνάζουσα σπαρακτικῶς:

— Ἀμοῖρα παιδιὰ μου, τί θὰ γίνετε τῶρα, τί θὰ γίνετε;...

— Ἀκουσε, μάνα, εἶπεν ὁ Κωνσταντῆς, τὸ μεγαλειότερον τῶν παιδιῶν τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἐκλείσα τὰ ἑπτὰ εἶμαι μεγάλος πλειά· θὰ πάρω τὸν Μοῦργόν μας καὶ θὰ πάγω νὰ ἐμβῶ σὲ καμμιὰ μάνδρα ἐδῶ τριγύρω νὰ φυλάγῃ πρόβατα. Ἐέρουν πῶς ὁ Μοῦργος εἶνε καλὸ τσομπανόσκυλό καὶ θὰ μὲ πάρουν, κι' ἀπὸ τὸ ψωμὶ ποῦ θὰ μοῦ δίδουν θὰ σᾶς φέρνω τὸ περισσότερο, νὰ τὸ τρώτε σύ κι' ὁ Θανάσης, κι' ὅσα λεπτὰ παίρνω κι' αὐτὰ θὰ σοῦ τὰ φέρνω.

— Ἀς σοῦ δίνουν ψωμὶ ὅσο νὰ χορταίνης σύ καὶ πάλι εὐχαριστημένος νᾶσαι, ἀπῆντησεν ἡ δυστυχὴς χήρα. Μὰ ὁ Μοῦργος ποῦ εἶνε;

Ἀπ' τῆ στιγμῇ τοῦ ὀγκώσαν ἀπ' ἐδῶ τὸν πατέρα σας δὲν ξαναφάνηκε.

— Ἀλήθεια, εἶπον τὰ παιδιὰ· δὲν εἶνε ὁ δῶ τί νᾶγινε;

— Ποῖος ξέρει; εἶπεν ἡ χήρα· μπερεῖ νὰ μᾶς τὸν ἐκλεψαν· ἢ μπερεῖ νὰ μᾶς παράτησε καὶ νᾶφυγε.

— ὦ, μάνα, μὴ λές τέτοιο λόγο γιὰ τὸν Μοῦργο· ὁ Μοῦργος μᾶς ἀγαπᾷ.

— Σὰν μᾶς ἀγαποῦσε, ἀπῆντησεν ἡ μήτηρ, τὴν ὁποίαν ἡ λύπη καθίστα σκληράν, δὲν ἔπρεπε νᾶνε ὁ δῶ κοντὰ μᾶς, νὰ μᾶς παρηγορήσῃ;

Ἐξαφνα ἤκουσαν τὸν Μοῦργον νὰ οὐρλιάζῃ ἔξω καὶ νὰ ζύνη τὴν κλεισμένην θύραν μὲ τὰ νύχια του.

Τὰ δύο παιδιὰ ἔτρεξαν καὶ ἤνοιξαν. Ἀλλὰ μολονότι ἡ θύρα ἦτο ὀρθάνοικτος ὁ Μοῦργος δὲν εἰσῆλθε· ἐπλησίαζε πότε εἰς τὸ ἐν πότε εἰς τὸ ἄλλο παιδίον, ἐξέβαλλε θρηνητικὴν φωνήν, ἐγαυγίζε, ἀπεμακρύνετο καὶ ἔπειτα πάλιν ἐπέστρεφε καὶ ὑλάκει.

— Τί τρέχει; τί θέλει; ἠρώτησεν ὁ Θανάσης. Ἀλλ' ὁ Κωνσταντῆς ἐνόησε τί ἤθελεν ὁ Μοῦργος.

— Κάτι βρῆκε· ἄς πᾶμε μαζὶ του, εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν του.

Καὶ ἐξῆλθον· ἦτο νύξ καὶ ἡ σελήνη ἐφεγγεν ἀμυδρῶς εἰς τὸν οὐρανόν· ὁ Μοῦργος ἔτρεχε καὶ τὰ παιδιὰ τὸν παρηκολούθουν.

— Ποῦ πάγει; ἠρώτησεν ὁ Θανάσης ὁ ὁποῖος ἤρχισε νὰ φοβῆται ἀπὸ τὸ σκότος καὶ τὴν ἐρημίαν τῶν δρόμων.

— Ἄς πᾶμε ὅπου μᾶς πάγει, εἶπεν ὁ Κωνσταντῆς παρακολουθῶν θαρραλέως τὸν Μοῦργον.

— Ἀχ, Χριστὲ καὶ Παναγία, εἶπεν αἰφνης ὁ Θανάσης· τραβᾷ πρὸς τὰ μνήματα· βλέπεις τὰ κυπαρίσσια; βλέπεις τοὺς σταυροὺς; Ἐγὼ δὲν πάγω· φοβάμαι!

— Τί φοβάσαι; εἶπεν Κωνσταντῆς, τρέχων γενναίως κατόπιν ἀπὸ τὸν Μοῦργον, ὁ ὁποῖος ἐνίοτε ἔστρεφε πρὸς αὐτὸν ὡς νὰ τῷ ἔλεγε: Καλὰ, καλὰ, ἔχε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ.

— Φοβάμαι τοὺς πεθαμένους, εἶπεν ὁ Θανάσης· σὰν χυθοῦν ἀπάνω μᾶς, σὰν μᾶς σκοτώσουν;

— Ἀ! μπᾶ· εἶπεν ὁ Κωνσταντῆς· ἐγὼ δὲν πιστεύω τέτοια πράγματα· μὰ ἂν σηκωθοῦν οἱ πεθαμένοι μέσα σὲ δαύτους θᾶνε κι' ὁ πατέρας μᾶς· σὰν σηκωθοῦν οἱ ἄλλοι θὰ σηκωθῇ

καὶ ὁ πατέρας μᾶς καὶ θὰ μᾶς βοηθήσῃ. Μὴ ἄκουσέ με, μὴ φοβᾶσαι τοὺς πεθαμένους.

Ἀλλ' ὁ Θανάσης ἐτράπη εἰς φυγὴν φωνάζων «Φοβάμαι! φοβάμαι!» μὴ τολμῶν νὰ στρέψῃ καὶ νὰ ἰδῇ ὀπίσω του.

Ὁ Κωνσταντῆς λοιπὸν ἐμβῆκε μόνος εἰς τὸ νεκροταφεῖον. Τότε ὁ Μοῦργος ὁ ὁποῖος μέχρι ἐκείνης τῆς στιγμῆς ἦτο πλησίον τοῦ παιδίου, ἔτρεξε πρὸς ἓνα σωρὸν χώματος. Ὁ Κωνσταντῆς ἀνεγνώρισε τὸν τάφον τοῦ πατρὸς του καὶ ὑπῆγε κατόπιν τοῦ Μοῦργου. Ὁ λάκκος ἦτο ἀκόμη ἀνοιχτός, διότι ὁ νεκροθάπτης εἶχε ὀψῇ μόνον ὀλίγον χώμα, τόσον ὅσον ἤρκει νὰ σκεπᾶσθαι τὸ φέρετρον, ἀφήσας νὰ συμπληρωθῇ αὐριοῦν τὸ ἔργον του. Ὁ Κωνσταντῆς ἐσκυψὲ καὶ εἶδεν ὅτι ὁ Μοῦργος ἐμβῆκεν εἰς τὸν λάκκον, καὶ ἤκουσε ὅτι μὲ τοὺς ὄνυχάς του ἔκτε το νεκροκράββατον. Συγχρόνως τῷ ἐφάνη ὅτι ἤκουσε ἀδύνατον φωνὴν ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ μνήματος. Ὁ Κωνσταντῆς ἀνετρίχιασε· ἐφώναξε τὸν Μοῦργον διὰ νὰ ἡμπορέσῃ ν' ἀκούσῃ καλλιτέρα· ὁ Μοῦργος ἐπήδησε πρὸς αὐτόν, καὶ τὸ παιδίον τότε ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν ἡ ὁποία ὠμίλει ἐκ τοῦ φερέτρου, διότι ἡ φωνὴ ἐκείνη ἔλεγε:

— Σὺ εἶσαι, Μοῦργό μου, πιστέ μου Μοῦργο! Τρέχα, Μοῦργο, νὰ φωνάζῃς τὸν Κωνσταντῆ μου νᾶρθῇ νὰ μὲ γλυτώσῃ, γιατί μ' ἔθαψαν ζωντανό!...

Τότε ὁ Κωνσταντῆς ἐφώναξε μὲ ὄλην τὴν καρδιά του:

— ὦ! πατέρα, ἐδῶμαι!

Καὶ ὤρμησεν, ἔλαβε τὴν σκαπάνην τὴν ὁποίαν ὁ νεκροθάπτης εἶχεν ἀφήσῃ ἐπὶ τοῦ σωροῦ τοῦ χώματος, ἐπήδησεν εἰς τὸ μνήμα καὶ μὲ ἓνα κτύπον ἔσπασε τὴν σανίδα τοῦ νεκροκράββατου, μὲ τὰς χεῖράς του δὲ εἰς τὰς ὁποίας ἡ πρὸς τὸν πατέρα του ἀγάπη ἐδίδε τὴν στιγμὴν ἐκείνην, δύναμιν μεγαλειτέραν τῆς ἡλικίας του, ἀνέστυρεν αὐτήν.

Ἐνῷ ὁ Κωνσταντῆς εἰργάζετο νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν πατέρα του, μακρόθεν ἤρχετο ἡ Μυγδαλιά, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θανάσης εἶχεν εἶπῃ ποῦ ἀφῆκε τὸν ἀδελφόν του. Ἐτρεχεν ἡ ταλαίπωρος χήρα φοβουμένη μὴ ἔπαθε τίποτε τὸ παιδί της, μὴ συνέβῃ καὶ ἄλλο δυστύχημα, ἐν ᾧ τὸν ἀντίον εἶχε συμβῇ μέγα εὐτύχημα δι' ὅλους.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Μοῦργος ὑλάει φαιδρῶς, ἡ δὲ φωνή του, ἡ ὁποία ἀντήχει ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς τοῦ νεκροταφείου, ἐφαίνετο ὡς νὰ λέγῃ:

— Μὴ φοβῆσθε τοὺς πεθαμένους!

Ὅλοι οἱ νεκροὶ δὲν ἐξυπνοῦν τόσον γρήγορα

[Παράφρασις]

ΑΓ—ΕΙ

ΤΟ ΠΟΤΑΜΑΚΙ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Τὸ ποταμάκι ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον μέσα εἰς ἓν καταπράσινον δάσος. Ἐκεῖ εἶνε μία πηγὴ τοῦ βγαίνει ἀπὸ τὴν γῆν δροσερὸ καὶ καθαρὸ σὰν κρύσταλλο. Τὸ ποταμάκι ζωηρὸ καὶ χαρωπὸ πηδᾷ ξύλα καὶ πέτρας καὶ τρέχει μὲ γλυκὸ μουρμουρητὸ νὰ ἰδῇ τὸν κόσμον, τὸν μεγάλον, τὸν ἀτελείωτον κόσμον· εἶνε περιεργὸν τὸ ποταμάκι, θέλει νὰ ἰδῇ τί γίνεται εἰς τὸν κόσμον. Κάτω εἰς τὴν κοιλάδα πηγαίνει σιγανώτερα, διότι ἐκεῖ εἶνε πολλὰ ἄνθη καὶ πρέπει ἐν ᾧ περνᾷ ἀπὸ σιμὰ των νὰ τὰ χαιρετᾷ.

— Δός μου λιγάκι νερὸ νὰ ποτίσω τὰ λουλούδια μου, λέγει ἡ μικρὰ κηπουρὸς.

— Μετὰ χαρᾶς, ἀποκρίνεται τὸ ποταμάκι, νερὸ ἔχω ὅσον θέλεις· καὶ τῆς γεμίζει τὸ ποτιστήρι της, καὶ τότε ἡ μικρὰ κηπουρὸς τρέχει καὶ ποτίζει τὰ ἄνθη της.

— Καὶ ἐγὼ θέλω νερόν, λέγει ἡ πλύντρια, διὰ νὰ πλύνω τὰ ρούχα, δός μου καλὸ μου ποταμάκι· σὺ ἔχεις πολὺ.

Τὸ ποταμάκι δίδει καὶ εἰς αὐτὴν νερόν καὶ ἔπειτα τρέχει ἐμπρὸς εὐθυμον καὶ ζωηρόν.

Πολὺ ἤθελε τὸ ποταμάκι νὰ παίξῃ μὲ τὰ παιδάκια, τὰ ὁποῖα κάθηνται ἐκεῖ σιμὰ καὶ μαζεῦσιν ἄνθη, καὶ πηδοῦν μὲ φωνὰς χαρᾶς ἐπάνω ἀπ' αὐτό, ἡ ἐβγάζουν ὑποδήματα καὶ κάλτσες καὶ περιπατοῦν μέσα εἰς τὸ δροσερὸν νερόν του· ἀλλὰ δὲν ἡμπορεῖ· πρέπει νὰ προχωρήσῃ.

Πολὺ τοῦ ἀρέσουν τὰ ψαράκια ποῦ ὁμοιάζουν ὡσὰν ἀσημένια, καὶ παίζουν μέσα εἰς τὸ καθαρὸν καὶ δροσερὸν νερόν του. Κολυμβοῦν μὲ γρηγοράδα καὶ ἤθελαν νὰ εἰποῦν εὐχαριστῶ εἰς τὸ ποταμάκι ἂν δὲν ἦσαν ἄφωνα τὰ κακόμοιρα.

Τὸ ποταμάκι μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν δίδει νερόν νὰ πῇ εἰς τὸ ἄσπρον ἀρνάκι, τὸ ὁποῖον ἔρχεται διψασμένον ἀπὸ τὸ πρᾶσινον λιβάδι. — Μπέ, μπέ! φωνάζει τὸ ἀρνάκι ἀφ' οὗ πῇ· τὸ ὁποῖον σημαίνει: Εὐχαριστῶ καλὸ μου ποταμάκι.

Τὸ ποταμάκι τώρα ἐμαγάλωσε· ἐπέρασε πλέον ὁ καιρὸς τῶν παιγνιδίων καὶ τῶν πηδημάτων, ἦλθεν ὁ καιρὸς τῆς ἐργασίας.

Ἐκεῖ κάτω περιμένει ὁ μυλωνᾶς κάτασπρος ἀπὸ τ' ἀλευρι καὶ λέγει εἰς τὸ ποταμάκι:

— Στάσου, παληκάρι μου, ποῦ πᾶς τόσον γρήγορα, ἔχεις δουλειὰ ἐδῶ. Ἐλα νὰ μοῦ γυρίσῃς τὸν μύλο, ν' ἀλέσω σιτάρι, νὰ κάμω ἀλευρι, γιὰ νὰ κάμουν κουλοῦρες οἱ ἄνθρωποι.

Καὶ τὸ ποτάμι βάζει ὅλα τὰ δυνατά του καὶ γυρνᾷ τὸν μύλον. Ἀλλ' ἀπ' τὸν κόπον τὸν πολὺν ἀφορίζει· ὁ δὲ κακὸς μυλωνᾶς οὔτε ἐν εὐχαριστῶ δὲν τοῦ λέγει.

Τὸ ποταμάκι τρέχει ὁλονέν· γίνεται μεγαλειότερον καὶ κάπου κάπου οἱ χωρικοὶ περνοῦν μὲ βάρκας ἀπὸ τὴν μίαν ὄχθην του εἰς τὴν ἄλλην. Εἰς τὸν δρόμον κάμνει ἀκόμη πολλὰς ἐργασίας, ἀλλὰ τέλος φθάνει εἰς τὴν μεγάλην, τὴν ἀτελείωτην θάλασσαν. Ἐκεῖ τὸ νερὸ του ἐνώνεται μὲ τὸ ἄλμυρον νερόν, γίνεται καὶ αὐτὸ θάλασσα, θάλασσα μὲ κύματα, καὶ ἀρμενίζουν εἰς αὐτὸ καράβια καὶ ἀτμόπλοια, καὶ μέσα εἰς τὸ νερὸ του καθρεπτίζεται ἡ γαλανόλευκη σημαία τῆς Ἑλλάδος.

ΦΟΙΝΙΚΩΝ ΟΡΕΓΕΤΑΙ

Ὁ Γιαννιὸς τοῦ Ἀντώνη δὲν ἤθελε νὰ καταλάθῃ πῶς δὲν πρέπει κανεὶς νὰ κάμῃ τι πρὸ τοῦ νὰ τὸ σκεφθῇ, καὶ ἀκούσατε τί τοῦ συνέβη. Ὁ Γιαννιὸς εἶνε ὥρατος βοσκός, ὑψηλός, μὲ ξανθὰ γένεια, μὲ τὴν ἐλαφρὰν φουστανέλλαν του, μὲ τὸ μακρὸ ραβδί του καὶ μὲ τὸν πιστόν του σκύλο ἔς τὸ πλάϊ του, τὴν ἀκούραστη Κανέλα! Ὁ Γιαννιὸς εἶνε στεφανωμένος μὲ μιὰ νοικοκυρὰ χωριατοπούλα. Αὐτὴ πηγαίνει πρῶτ' πρῶτ' στὴ στάνη, ἀρμέγει τὸ γάλα καὶ καταβαίνει ἔς τὴ χώρα νὰ τὸ πωλήσῃ. Ὁλος ὁ κόσμος γνωρίζει τὴν μυρομύματα τὴν Ἀνεζιώ μὲ τὸ ἄσπρο καὶ ἄδολο γάλα τῆς. Ὁ Γιαννιὸς πηγαίνει μὲ τὰ πρόβατά του ἀντίκρυ στὸ βουνὸ καὶ τὰ βόσκει καὶ τὸ βράδυ συναπαντιῶνται εἰς τὸ καλύβι τους. Ζοῦν εὐτυχισμένοι.

Ἐπάνω ἔς τὴ ράχη τοῦ βουνοῦ ἀσπρίζει τὸ σπιτάκι των μὲ τοὺς θάμνους γύρω, μὲ τὴ στάνη παρῆκει, μὲ τοὺς σχοίνους καὶ τὰ πρινάρια ἀντικρύ των! Ἀπὸ 'κεῖ βλέπουνε τὴ θάλασσα ποῦ πότε ξαρώνει τὸ πρόσωπό τῆς σὰν κακτωμένο παιδί καὶ πότε γελᾷ ντυμένη τὸ ὥρατο γαλανὸ φόρεμά τῆς, ὡτὰν χαρούμενο ἀγγελάει!

Ὁ Γιαννιὸς ἔδωκε τὰ πρόβατα, ἡ Ἀνεζιώ ἐπώλεσε τὸ γάλα τῆς. Ὁ Γιαννιὸς ἔκανε μυζύθριες, τυρί, καὶ γιαοῦρτι· ἡ Ἀνεζιώ ἐκούρευε τὰ πρόβατα, ἔβγαλε τὸ μαλί, ἔνθηζε, ὕφαινε ἔς τὸν ἀργαλειό, ἐκέρδιζαν χρηματάκια.

Τὸ καλοκαίρι κάποιος καπετάνιος ἐπέρασε ἀπὸ 'κεῖ καὶ 'κάθησε νὰ ξανασάνῃ ἀπ' τὸν ἥλιο. Ἀπὸ λόγια σὲ λόγια τοῖς διηγήθη πόσα πολλὰ χρήματα τοῦ ἔφεραν τὰ πλοῖα του καὶ τέλος ἔλεγε τί ὥραία ποῦ εἶνε ἡ ναυτικὴ ζωὴ.

—Μ' ἀρέσει νάμαι ἔς τὸ καράβι, ἔλεγε ὁ καπετάνιος, καὶ νὰ ταξιδεύω 'δῶ καὶ 'κεῖ· νὰ νοιώθω πῶς ἔχω μ' ἓνα μεγάλο θηρίο νὰ ἀγωνισθῶ, καὶ νὰ βάζω ὅλας τὰς δυνάμεις μου νὰ τὸ καταπονήσω, ἀλλὰ μ' ἀρέσει καὶ ἡ ζωὴ ἡ ἀγροτικὴ· βλέπεις ἀγόρασα ἓνα κτήμα ἐκεῖ παρακάτω ἔς τὰ Βουρλά νὰ περνῶ τῆς ἡμέρας ποῦ θὰ μένω ἐδῶ πέρα. Ἄν μποροῦσα θάμενα ὅλον τὸ χρόνο.

Ὁ πλοίαρχος ἔφυγεν, ἡ Ἀνεζιώ εἶχε πάη ἔς τῆς μάνας τῆς καὶ ὁ Γιαννιὸς ἀπόμεινε μόνος. Ἐσυλλογοῦνταν τοὺς λόγους τοῦ πλοίαρχου, καὶ ἐκύταζε μὲ βλέμμα λαίμαργον τὴ θάλασσα. Ἄν μποροῦσε θὰ τὴν ἐπῆνε ὅλη διὰ μιᾶς. Ἐσυλλογοῦνταν πῶς οἱ ναυτικοὶ κερδίζουν χρήματα, πολλὰ χρήματα, πολλὰ παλλὰ χρήματα καὶ αὐτὸς ἤθελε νὰ κερδίξῃ. Τὰ βουνὰ τοῦ ἐφαίνονταν χωρὶς θέληγτρα, οἱ σχοῖνοι καὶ τὰ ἀγριοκυπάρισσα δὲν εἶχαν μυρωδιὰ πλέον, ἡ φλογέρα του δὲν ἔβγαζε τοὺς γλυ-

κεῖς καὶ μελαγχολικοὺς στόνους ποῦ ἔβγαζε πρῶτα. Τὰ πρόβατα τοῦ δὲν ἐδέλαζαν ὅπως πρὶν, δὲν ἐδίδαν ἀρκετὰ χρήματα!

—Γιαννιό, τί ἔχεις ἀπόψε; Δὲν μπορεῖς, Γιαννιό, τῷ ἔλεγε ἡ γυναῖκα του λυπημένη ἅμα γύρισε. Ὁ Γιαννιὸς μιλιᾷ!

—Νὰ σοῦ βράσω ἓνα ζεστό, νὰ σοῦ κάμω μὲ φασκομηλιά!

Σιωπῇ ὁ Γιαννιὸς. Ὑστερὰ ἀπὸ 'λίγο ἐσηκώθηκε ἄρχισε νὰ περιπατῇ βιστικὸς· ἐσφύριζεν. Ἐστράματτε κατόπιν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἔβλεπε πρὸς τὴν θάλασσαν ἡ ὅποια ἀπλώνονταν μακριὰ σὰν ἀπέραντος καθρέπτης.

—Θὰ τὰ ξεκάμω βέβαια! Θὰ πουλήσω καὶ τὰ καλύβι ἂν εἶνε ἀνάγκη.

Τὰ ἤκουσεν ἡ Ἀνεζιώ, ἀλλ' ἐφοβοῦνταν νὰ ἐρωτήσῃ ποιὰ θὰ ξεκάμῃ, ποιὰ θὰ πωλήσῃ. Μετ' ὀλίγον λαβούτα θάρρος, τὸν ἐπλησίασε σιγὰ σιγὰ. Τὸν ἔσυρα ἐλαφρῶς ἀπὸ τὸ μνίκι τοῦ ὑποκαμίσου του καὶ βλέποντα παρκαλητικῶς κατὰ πρόσωπον ἐρωτᾷ,

—Γιαννιό! Γιαννιό! κ' ἐμένα:

—Ἐμένα; ἀπήντησεν ὡτὰν νὰ ἐξύπνησεν ἀπὸ βαθὺν ὕπνον. Ἄ τὰ ἤκουσες; Θὰ πᾶς στὴ μάνα σου σὺ καὶ καλὰ θὰ κάμῃς νὰ πᾶς ἀπὸ τώρα. Θέλω νὰ κάμω χρήματα, ν' ἀκουστῶ. Μὲ τὸ καράβι κερδίζουν πολλὰ, ἐδῶ παιδεύομαστέ, παιδεύομαστέ καὶ τίποτα δὲν πιάνομε.

Ὑπήκουσεν ἡ καίμενη ἡ Ἀνεζιώ. Ὁ Γιαννιὸς ἐξεκίνησε γιὰ τὴ χώρα. Πηγαίνει ἔς τὴν ἀγορὰ, βρίσκει ἀμέσως ἀγοραστή καὶ τοῦ πωλεῖ τὸ κτήμα μὲ τὰ πρόβατα ὅλα. Ἡ Κανέλα μόνον τοῦ ἔμεινε πιστὴ!

Ἐπῆρε τὰ χρήματα καὶ γυρίζει μέσα ἔς τοὺς μαγάλους δρόμους· πάει ἀπὸ τὸ παραθαλάσσιον καὶ τέλος σταματᾷ μπρὸς ἔς ἓνα καράβι φορτωμένον κουρμάδες. Τοῦ ἐπέσυραν τὴν προσοχὴν τοῦ οἱ χρυσοχρωματισμένοι καρποὶ καὶ ἐπλησίασε. Τὸ φορτίον ἐπώλετο!

—Καὶ πόσα κάνεις; ἠρώτησεν. Τοῦ ἀπήντησαν ἓναν ἀριθμόν.

Μετὰ μικρὰν διαπραγματεύσιν τὰ ἠγόρασε. Νεὺλῶναι μιὰ γολετίτσα, μεταφέρει ἐκεῖ τοὺς κουρμάδες, πετώντας γυρίζει καὶ πάει ἔς τὴν γυναῖκα του.

—Ἐ! τελειώσαμε, Ἀνεζιούλα μου, αὔριο τὸ πρῶτο φεύγω καὶ νὰ 'δῇς ἅμα γυρίσω τί θὰ σοῦ φέρω ἀπὸ τῆς μακρονὲς ξενιτειᾶς, καὶ φουστάνια μεταξένια καὶ σκολαρίκια, καὶ βραχιόλια καὶ τόσα ἄλλα πράγματα. Νὰ πάρει τώρα, (καὶ ἐξάγει ἐκ τοῦ στήθους τοῦ εἰκόνα τοῦ Ἀγ. Νικολάου). Νὰ πάρει τὴν εἰκόνα αὐτῇ.

Ὅλοι οἱ ναυτικοὶ τὴν ἔχουν γιὰ βοήθεια καὶ πρέπει καὶ σὺ νὰ τὴν ἔχῃς τώρα ποῦ γέννηκες ναυτικοῦ γυναικα καὶ νὰ κάνῃς προσευχὰς καὶ νὰ παρακαλᾷς τὸν Ἅγιο νὰ μὲ κατευοδώσῃ.

—Καλὰ, Γιαννιέ, καὶ ἐφίλησε τὴν εἰκόνα ἡ Ἀνεζιώ, πᾶμε ἔς τῆς μάνας μου τώρα.

Τὸν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι ὡσὰν μωρὸ καὶ ἐπῆγαν εἰς τῆς Κυρᾶς Μανώλαινας. Ἐφαίνονταν θυμωμένη. Δὲν ἐκαλησπέρησε τὰ παιδιὰ τῆς, ὅπως ἐσυνεθίζε νὰ τοὺς λέγῃ αὐτὴ μὲ τὸ συνειθισμένο γλυκὸ τρόπο.

Ἐβλεπε ὅμως πῶς δὲν μποροῦσε νὰ κάμῃ τίποτε νὰ τοῦ ἀλλάξῃ τὴν γνώμην καὶ ἀπεφάσισε νὰ μὴ μιλήσῃ.

Ἦλθε ὁ Μπάρμπας-Μανώλης ἐκάθησαν γύρω ἔς τὸ

καράβι καὶ ἔδβαιναν ἀπ' τὸ λιμάνι ἐπίστεψε πῶς εἶνε τοῦ Γιαννιοῦ, τὸ ἐκύταξε μὲ βλέμμα λυπητερό, τοῦ ἔρριψε μιὰ τελευταία ματιὰ καὶ γύρισε πίσω.

Τὸ τέλος ἔρχεται γρήγορα· δὲν χρειάζεται πολὺ ἡ ἡμέρη θάλασσα ν' ἀγγιέψῃ. Ἐλυπήθηκε τὴν γυναῖκα καὶ ἤθελε νὰ τιμωρήσῃ τὸν Γιαννιό· ἐφούσκοσε τὸ πέλαγος, ἄφρισε, ἀνοίξε τὸ μεγάλο του στόμα καὶ ἐκατάπτε τὸ καράβι καὶ τὸ φορτίον· ἐφείσθη ὅμως τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Γιαννιὸς ἔμεινε μὲ τὴν ψυχὴν ἔς τὸ στόμα καὶ μὲ τὴν γλῶσσαν πῶς ἴσως θὰ ἐκέρδιζε πολλὰ χρήματα, αὐτὸς ὁ ψευτοκαπετάνιος μιᾶς ἡμέρας.—Κρίμα ἔς τῆς κουρμάδες μου! κρίμα ἔς τὰ πρόβατάκια μου!

σοῦ κατὰχαμα· ἐγύρισαν τὴν πλόσκα καὶ ἤπιαν γιὰ τὸ καλὸ κατευόδιο καὶ τὸ σύντομο καὶ καλὸ γύρισμα.

Πρῶτ' πρῶτ' ἐξύπνησεν, εἶπε τὸ ἀντίο εἰς τὰ πεθερικά ὁ Γιαννιὸς, ἐπῆρε τὴν Ἀνεζιώ καὶ πῆγανε εἰς τὸ πλάϊ ἔς τοῦ βουνοῦ. Ἐκεῖ τὴν ἀπεχειρέτησε· κ' οἱ δύο ἐκλαίαν, ἐκλαίαν καὶ δὲν παράλαζαν ἀπὸ παιδιὰ. Ἡ Ἀνεζιώ δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ τὴν καινούργια ζωὴ ποῦ ἤθελε νὰ ἀρχίσῃ ὁ Γιαννιὸς! Τόσον καιρὸ ἐζοῦσαν ἡσυχοὶ ἔς τὸ χωριό. Τώρα σὰν νὰ ἐφοβοῦνταν μήπως ἡ φορτοῦνες τῆς θάλασσας, μεταφερθεῖν καὶ ἔς τὴ ζωὴ τῆς καὶ σκοτινιάσῃ ὁ καθαρὸς οὐρανὸς ὑπὸ τὸν ὁποῖον εἶχαν ζῆσθαι ἕως σήμερον. Ἐφυγε κατὰ τὴ χώρα ὁ Γιαννιὸς καὶ συχὰ ἐγύριζε πίσω καὶ ἐκουνοῦσε τὸ σκούφο του ἔς τὸν ἄερα. Ἡ Ἀνεζιώ δὲν ἐδαστοῦσε ἡ καρδιά τῆς νὰ γυρίσῃ ἀμέσως ἔς τὸ χωριό, ἀλλὰ κατέβηκε ὡς τὸ περιγιάλι καὶ ἐκάθισε ἔς ἓνα βράχο καὶ ἔβλεπε κατὰ τὸ λιμάνι. Ἡ ποδιά τῆς ἦτο μουσκεμένη στὸ κλάμα. Ὁ ἥλιος ὅλονεν ἀνέβαινε εἰς τὸν οὐρανὸ καὶ αὐτὴ ἀκίνητη ἔς τὴ θέσιν τῆς. Ἄμα εἶδε πλέον ἓνα

Εἶχε ὅμως καρδιά καὶ δὲν ἀπελπίστηκε. Μιὰ βάρκα περαστικὴ ψαράδικη ἐπῆρε τοὺς ναυαγούς καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἐπῆγαν πίσω. Ὁ κύριος εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε πωλήσῃ τὰ πρόβατά του, κατέλαβε τὰ κτήματα καὶ τώρα ἀπ' αὐτὸν ζήτησε προστασία. Τὸν ἐπῆρε ἐκεῖ καὶ ἐκάθησε μὲ τὴν Ἀνεζιώ εἰς τὸ σπῆτι τοῦ· ἀλλὰ ἡ χαρὰ ποῦ αἰσθάνονταν τώρα δὲν μοιάζει μὲ ἐκείνη ποῦ ἡσθάνοντο πρὶν· γιατί καὶ τὸ σπῆτι δὲν εἶνε δικό των. Αὐτοὶ ὅμως εἶνε ἀγαπημένοι καὶ τοὺς ἀρκεῖ. Ὅταν κάθονται ἔξω ἔς τὴ θύρα ἀκουμπισμένοι σὲ κανένα ξερὸ δερμάτι χόρτο καὶ βλέπουν τὴ θάλασσα, λέει ἡ Ἀνεζιώ.

—Δὲς τί μπουνάτσα!

—Ἄμ δὲ μὲ γελάει πιά, μιὰ φορὰ τὴν ἔπαθα. Ἐχω συνάξῃ μερικά χρηματάκια καὶ θ' ἀποκτήσωμε ὅ τι εἴχαμε προτῆτερ.

Τὴν ἱστορίαν αὐτὴν ἐγνώριζαν οἱ ἀρχαῖοι Ἑλληνες, οἱ πρόγονοί μας, καὶ ὅταν ἔβλεπαν τὴν θάλασσα γαλήνιον ἐπανελάμβανον: «Φοινίκων ὀρέγεται»

ΦΑΚ

Πῶς ἔμαθεν ὁ χωρικός τὸ «Πάτερ ἡμῶν».

Εἷς χωρικός εἶχε σκληρὰν καρδίαν καὶ ἐπώλει τὸν σῖτόν του μόνον τοῖς μετρητοῖς, εἰς οὐδὲνα δὲ ἀνεξαιρέτως ἔκαμνε πίστωσιν. Ὅταν μίαν ἡμέραν ἐπῆγε νὰ ἐξομολογήσῃ, ὁ πνευματικὸς ἐπέβαλεν εἰς αὐτὸν ὡς κανὼνα νὰ λέγῃ ἐπὶ τὰς φορὰς πᾶσαν πρωΐαν τὸ «Πάτερ ἡμῶν».

— Δὲν τὸ ξέρω, καὶ οὐτε μπόρεσα ποτὲ νὰ τὸ μάθω, ἀπήντησεν ὁ χωρικός.

— Τότε λοιπόν, ἐπανελάθεν ὁ πνευματικὸς, σοῦ βάλλω νὰ κάμῃς ἄλλον κανόνα : νὰ πωλῇς μὲ πίστωσιν ἓνα κοιλὸ σιτάρι εἰς κάθε πτωχὸν ποῦ θὰ σοῦ στέλλω ἐγώ.

Τὴν ἐπαύριον πρωΐ παρουσιάζεται ὁ πρῶτος πτωχός.

— Πῶς ὀνομάζεσαι ; ἐρωτᾷ αὐτὸν ὁ χωρικός.

— Πάτερ - ἡμῶν - ὁ - ἐν - τοῖς - Οὐρανοῖς, ἀποκρίνεται ὁ πτωχός.

— Καὶ τὸ παράνομά σου ;

— Ἀγασθῆτω τὸ ὄνομά σου, ἐπανελάθεν ὁ πτωχός καὶ ἔφυγε μὲ τὸ κοιλὸ του τὸ σιτάρι.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἔρχεται ἄλλος δευτέρος πτωχός.

— Πῶς ὀνομάζεσαι ;

— Ἐλθέτω-ἡ βασιλεία σου.

— Καὶ τὸ παράνομά σου ;

— Γενηθῆτω τὸ θέλημά σου.

— Πάει καλά, πάρε τὸ σιτάρι σου καὶ σῦρε 'ς τὸ καλὸ.

Τὴν ἄλλην πάλιν ἡμέραν ἦλθε τρίτος πτωχός καὶ τέταρτος καὶ πέμπτος ἕως τὸ Ἀμῆν καὶ οἱ πέντε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἔλεγαν τὸ ὄνομά των καὶ ἔπαιρναν τὸ σιτάρι των.

Εἷς τὸν χωρικὸν ἐφαίνοντο πολὺ παράδοξα τὰ ὀνόματα αὐτὰ, ἀλλὰ ἐστενοχώρει πολὺ τὴν μνήμην του νὰ τὰ ἐνθυμῆται, διὰ νὰ ζητήσῃ μίαν ἡμέραν τὰ λεπτὰ του.

Μετά τινα καιρὸν ὁ πνευματικὸς ἵσχυαντὰ τὸν χωρικόν.

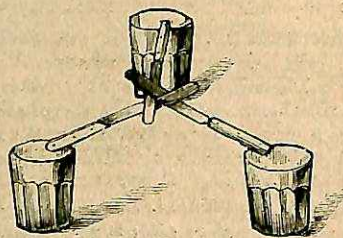
— Ἐ λοιπόν ! ἔμαθες τέλος πάντων τὸ Πάτερ ἡμῶν ;

— Ὁχι, πάτερ μου, ξεύρω μόνον τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ἐπίθετα τῶν πτωχῶν ποῦ μοῦ ἔστειλες καὶ τοὺς ἔδωσα σιτάρι μὲ πίστωσι.

— Γὰρ νὰ τ' ἀκούσω λοιπόν, εἶπεν ὁ ἱερεὺς.

Καὶ ὁ χωρικός ἀπήγγειλεν ὅλα τὰ ὀνόματα κατὰ σειρὰν ὅπως τοῦ παρουσιάζοντο, χωρὶς νὰ προσκόψῃ.

— Βλέπεις λοιπόν, εἶπεν ὁ πνευματικὸς, ὅτι δὲν ἦτο τόσον δύσκολον νὰ μάθῃς τὸ Πάτερ ἡμῶν, διότι τὸ ξεύρεις τώρα πολὺ καλά.

Ἡ γέφυρα τῶν μαχαίρων.

Τρεῖς μάχαιραι τῆς τραπέζης σχηματίζουν γέφυραν ἔχουσαν βάσεις τρία ποτήρια κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον :

Τοποθετοῦμεν τὰ ποτήρια οὕτως ὥστε ἑὰν ἐνώσωμεν αὐτὰ διὰ γραμμῆς νὰ ἀποτελῇται τρίγωνον ἰσοπλευρον, ἐκάστη πλευρὰ τοῦ ὁποίου νὰ εἶνε ὀλίγον μεγαλειτέρα ἀπὸ τὴν μάχαιραν. Κατόπιν στηρίζομεν τὴν λαβὴν ἐκάστης μαχαίρας ἐπὶ τοῦ χεῖλους ἐκάστου ποτηρίου καὶ διασταυροῦμεν τὰς λεπίδας αὐτῶν, ὡς δεικνύει τὸ σχῆμα, εἰς τρόπον ὥστε ἐκάστη λεπίς νὰ διέρχεται κάτωθεν τῆς ἄκρας τῆς μιᾶς μαχαίρας καὶ νὰ ἀκουμβᾷ εἰς τὸ μέσον τῆς λεπίδος τῆς ἄλλης. Ὅσοι θελήσετε νὰ κατασκευάσετε τὴν

γέφυραν τῶν μαχαίρων θὰ ἴδῃτε πόσον εἶνε στερεά, καὶ πόσον βάρος δύναται νὰ κρατήσῃ !

Ἡ φωλιά τῶν χελιδόνων.

Ζεῦχος χελιδόνων ἦλθε καὶ ἔκτισεν ἐφέτος τὴν φωλιάν του εἰς τὴν ὀροφὴν τοῦ διαδρόμου μιᾶς οἰκίας.

Εἰξεύρετε ὅλοι πῶς εἶνε πανταχόθεν κεκλισμένοι αἱ φωλιαὶ τῶν χελιδόνων καὶ μόνον πρὸς τὸ ἄνω μέρος ὑπάρχει μικρὰ ὀπή, ὅση ἀρκεῖ εἰς τὸν πτηνὸν νὰ ἐμβάινῃ.

— Μακά, εἶπεν ὁ μικρὸς Σόλων, ἤθελα νὰ ἐδίεπα καὶ εἶνε μέσα αὐτῇ ἡ φωλιά ; ἀφῆκε με νὰ τὴν ἰδῶ !

— Μὰ πῶς θὰ κατορθώσῃς νὰ ἰδῇς μέσα ;

— Ὡ ! εἶνε εὐκολώτατον, μακά. Βάλε μου ἓνα τραπέζι καὶ ἐπάνω 'ς τὸ τραπέζι μίαν καθέκλαν . . .

Τούτου γενομένου τὸ παιδίον ἀνῆλθεν καὶ ἐπιτήδειος ἔθεσε μικρὸν καθρέπτην ἐντὸς τῆς στενῆς θυρίδος δι' εἰσῆρχετο ἡ χελιδὼν. Διὰ τοῦ εὐφυοῦς τούτου τρόπου τὴν νῆθ' ὁ μικρὸς Σόλων νὰ θανατώσῃ τὰ μικρὰ αὐτῆς τὰ φωλεῶς ὡς νὰ τὰ εἶχεν εἰς χεῖρας του. Κατέβαλεν ὅμως πᾶσαν προσοχὴν νὰ μὴ ταραξῇ τὴν ἡσυχίαν τοῦ ἀβίου περτωτοῦ ζεύγους καὶ νὰ μὴ καταστρέψῃ τὸ ἔργον των, τὸ ὁποῖον τόσον ἐπιμελῶς ἐφιλοτέχνησαν.

Μία κατακεφαλιά.

Ὅταν τελευταίως εἶδα τὸν πατέρα σου, ἔγραψεν ὁ Φραγκλῖνος πρὸς τινα φίλον του, μὲ ἐδέχθη ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ του καὶ ὅτε ἐμελλον νὰ ἀναχωρήσω μοὶ εἰδείξε συντομωτέρων δρόμων διὰ νὰ ἐξέλθω. Ἦτο στενὸς τις διάδρομος διασταυρούμενος ὑπὸ μιᾶς δοκοῦ εἰς ὕψος μικρότερον τοῦ ἀναστήματός μου. Συνωμιλοῦμεν ἀκόμη ἐν τῷ διηρχόμεθα τὸν διάδρομον καὶ ἐγὼ ἔστραμμένον ἔχων τὸ πρόσωπόν πρὸς αὐτόν, ὅστις μὲ ἠκολούθει, δὲν παρετήρησα τὴν πρὸ ἐμοῦ δοκὸν ὅταν αἶφνης ἀκούω τὸν πατέρα σου νὰ λέγῃ : «Σκύψατε ὀλίγον ! σκύψατε !» Δὲν ἐνόησα ἀμέσως τίνα ἀπηυθύνοντο αἱ λέξεις αὐταί, αἱ ὁποῖαι οὐδόλως εἶχαν σχέσηιν μὲ τὴν ὁμιλίαν μας, καὶ μόνον ὅταν ἠσθάνθην τὴν κεφαλὴν μου κτυπῶσαν ἐπὶ τῆς δοκοῦ ἐνόησα ὅτι πρὸ ἐμὲ τὰς εἶπε. Ἐπειδὴ δὲ ἦτο ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐπὶ μὲν λέειτο πᾶσαν περίστασιν νὰ διδῇ μαθήματα, μοὶ εἶπε : «Εἶσαι νέος καὶ θὰ εἰσέλθῃς μετ' ὀλίγον εἰς τὸν κόσμον σκύπτει, διὰ νὰ τὸν περάσῃς» (δὲν εἶπε ἔρπει).

Τρώγει κατακεφαλιὰς ὅστις κρατεῖ ὑψηλὰ τὸ κεφάλι. Ὁ προχωρῶν μὲ ταπεινοφροσύνη φθάνει εἰς τὴν δόξαν.

Τὸ καλλίτερον πιστόλιον τῆς τσέπης.

Ἐνόςφ' ὁ ἄνθρωπος εἶνε νέος ἀπειλεῖται ὑπὸ πολλῶν ἐχθρῶν, τοὺς ὁποίους ἂν δὲν νικήσῃ εἶνε καταστραμμένος καὶ διὰ νὰ τοὺς νικήσῃ πρέπει νὰ εἶνε ὠπλισμένος μὲ ἰσχυρὸν ὄπλον τὸ ὁποῖον νὰ φέρῃ αἰωνίως εἰς τὸ θυλάκιόν του.

Τὸ καλλίτερον πιστόλιον τῆς τσέπης τὸ ὁποῖον γνωρίζομεν καὶ τὸ ὁποῖον συνιστῶμεν εἰς ὅλους τοὺς φίλους μας εἶνε . . . ἡ μικρὰ λέξις : — OXI ! τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἐκσφενδονίζωσιν ἐπιμόνως καὶ θαρραλέως ὅσῳ ἔχῃς ἔρχεται νὰ τοὺς προτρέψῃ εἰς τὸ κακόν.

«Δύο στιγμὺς ἀκόμη 'ς τὸ κρεβάτι».—OXI !

«Ἀς παίζωμεν ἀκόμη ὀλίγον, δὲν θὰ λείψωμεν οὐδὲν πέντε λεπτὰ ἀπὸ τοῦ μᾶθμα».—OXI !

«Πάρε αὐτὸ τὸ τσιγάρο, μία ρουφηξιὰ μόνον γιὰ γαστήρ».—OXI !

«Τώρα ποῦ σ' ἔστειλαν σὲ δουλειά, τί σὲ μέλει νὰ κάμῃς γρήγορα !» Ἐλα νὰ παίζωμεν ἡγάκι.—OXI !

«Πάμε 'ς τὰ περιβόλια νὰ κλέψωμεν ὀπωρικά».—OXI !

«Ὅταν σὲ φωνάξῃ ἡ μητέρα σου κάνε τὸν κουρδὸ».—OXI !

«Ἀν δὲν σὲ βλέπῃ κανεὶς, κλέβε 'ς τὸ παιγνίδι κερδίζεις».—OXI !

«Σοῦ ἔδωσαν ἓνα ράπισμα ; δῶσε καὶ σὺ δύο».—OXI !

«Σὺ νοθεύει ὁ πατέρα σου ;» Ἀς λέει αὐτός, σὺ δὲ δρόμο σου τράβα.—OXI !

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Κουριοκεφαλῆς ἔγραψε τρεῖς ἐπιστολάς πρὸς τινα φίλον του, ἀλλ' οὐδεμίαν ἔλαθεν ἀπάντησιν. Γράφει καὶ περὶ τῆς ἐρωτῶν αὐτὸν μήπως εἶνε ἀσθενής, ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδεμίαν ἀπάντησιν. Ἐπὶ τέλους γράφει τὴν ἐξῆς πέμπτην ἐπιστολήν :

«Φίλε μου, σοὶ ἔγραφα τέσσαρας φορὰς, ἀλλὰ δὲν μοῦ ἀπήντησες καὶ ἤρχισα νὰ ἀνησυχῶ μήπως ἀπέθανες ὥστε ἂν ἀπέθανες, γράψε μου διὰ νὰ μὴν ἀνησυχῶ πλέον.

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Δικαίου Ἀριστείδου.

88

Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κουριοκεφαλῆς ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ χρυσόχοος διὰ νὰ ἔχῃ, λέγει, ὅλο μὲ τὸ μάλαμα καὶ τὸ ἀσῆμι νὰ κάμῃ. Ἐφοδιασθεὶς λοιπὸν μὲ μίαν συστατικὴν ἐπιστολήν παρουσιάζεται εἰς τὴν χρυσοχοεῖον ἀνῆκον εἰς δύο ἀδελφούς. Εὐρίσκει εἰς τὸ κατὰστημα τὸν ἓνα μόνον ἀδελφόν, δι' αἵρετὰ ὑποκλινέστατα καὶ τῷ λέγει :

— Πρὸς ποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὀμιλῶ, Κύριε, πρὸς ὑμᾶς ἢ πρὸς τὸν Κύριον ἀδελφόν σας ;

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Ἀλκυονος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ»

Ὁ νέος διαγωνισμὸς τῶν λύσεων ἄρχεται ἀπὸ σήμερον ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος εἰς αὐτὸν ἄς ἀναγνώσουν μὲ πολλὴν προσοχὴν τοὺς ὅρους εἰς τὴν τρίτην σελίδα τοῦ ἐκφυλλίου καὶ ἄς ἀρχίσουν νὰ μοὶ στέλλουν τὰς λύσεις των γραμμένας εἰς ὅλους διόλου χωριστὸν χαρτί, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τίποτε ἄλλο νὰ μὴ εἶνε γραμμένον ἐκτὸς τῶν λύσεων ὅσοι εἶνε ἐπιτήδημοι καὶ δὲν συμμορφῶνται μὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ ἀλλὰ καὶ κοπιᾶσιν νὰ μοὶ στέλλουν λύσεις, ἐκτὸς ἂν τὸ κάμουν ἐπιτήδες διὰ νὰ μοὶ προξενοῦν τὴν λύπην τὴν ὁποῖαν αἰσθάνομαι ὅσῳ ἀναγκάζομαι νὰ μὴ λαμβάνω ὑπ' ὄψιν τὰς λύσεις αἱ ὁποῖαι δὲν εἶνε γραμμέναι σύμφωνα μὲ ὅλους τοὺς ὅρους τοῦ διαγωνισμοῦ.

Πρέπει καὶ ἐν ἄλλο νὰ σᾶς εἴπω ἐδῶ, τὸ ὁποῖον ὅλοι θὰ εὐρετε δικαιοῦτατον : Εἰς τὸν διαγωνισμὸν τῶν λύσεων ἂν ἐπιτρέπεται νὰ λαμβάνουν μέρος δύο, ἢ καὶ περισσότεροι ἀδελφοὶ ἢ ἀδελφαὶ διότι εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ λέγῃ ὁ εἷς εἰς τὸν ἄλλον τὰς λύσεις τὰς ὁποίας μόνος του εὐρίσκει. Δὲν ἀπαγορεύω νὰ μοὶ στέλλουν λύσεις ὅσοι σὲ ἀδελφοὶ, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ θεωρῶ ὡς διαγωνιζόμενον μόνον τὸν μεγαλειότερον ἀδελφόν ἢ ἀδελφὴν καὶ αὐτοῦ τὰς λύσεις θὰ μετρῶ, τῶν δὲ ἄλλων μικροτέρων ἀδελφῶν θὰ δημοσιεύσω ἀπλῶς τὰ ὀνόματα μεταξὺ τῶν λύτων. Ὅσοι μεγαλιότεροι ἀδελφοὶ θέλουν νὰ παραχωρήσουν τὴν τιμὴν τοῦ διαγωνιζομένου εἰς μικρότερον ἀδελφόν των πρέπει νὰ μὴ στέλλουν αὐτοὶ λύσεις. Εἰς οἷονδήποτε ἄλλον διαγωνισμὸν, ἐκτὸς τοῦ διαγωνισμοῦ τῶν λύσεων, ἐννοεῖται ὅτι πάντες οἱ ἀδελφοὶ δύναται νὰ διαγωνίζονται συγχρόνως, διότι ἕκαστος δύναται νὰ κάμῃ ἰδικὴν του σύνθεσιν ὅλων διαφορετικὴν ἀπὸ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ του. Αὐτὰ λοιπόν :

Ἀπὸ σήμερον δύνασαι, ἂν θέλῃς, νὰ ἀλλάξῃς ψευδώνυμον, ἔθνη καὶ Σημαία τῶν Κρητῶν, καὶ μ' ἄρσει τοῦ νέου τὴν ὁποῖον σκοπεύς νὰ λάβῃς. Φίλησέ μου τὴν Ἀριστέαν, καὶ εἰπέ της ὅτι εἶμαι εὐτυχὴς ὅπου εὐχαριστεῖται πολὺ ἀπὸ τὰ διηγήματά μου. Οἱ τόμοι τῆς «Διαπλάσεως» εἶνε 14 καὶ τιμῶνται φρ.35, οἱ τῆς «Βιβλιοθήκης» εἶνε 10 καὶ τιμῶνται φρ.20. καὶ 9 φρ. ἡ συνδρομὴ, τὸ δὲ φρ.64. Λαμπρὰ ἡ ἰδέα σου Πιτ-Χό, καὶ εἶνε νέα ἀποδείξεις τῆς

Ἐν τῷ σχολείῳ :

Ὁ διδάσκαλος ἀποτεινόμενος αἶφνης πρὸς τὸν ἀμελῆ Ἀντώνιον, ὃν συνέλαβε μὴ προσέχοντα εἰς τὸ μάθημα :

— Ἐπανελάθε καὶ σὺ, Ἀντώνι, τὴν προστακτικὴν τοῦ ῥήματος τὸ ὁποῖον ἔκλινε τώρα ὁ Γεώργιος.

Ἐπειδὴ ὁ Ἀντώνιος σιωπᾷ, εἰς φίλος του τῷ ψιθυρίζει :

— Λέγε λεγέτω . . .

Καὶ ὁ Ἀντώνιος μετὰ θυμοῦ :

— Τί νὰ πῶ, καὶ σὺ, ἀφοῦ δὲν ξεύρω !

Ἐστὴν ὑπὸ τοῦ Πολιτιστοῦ τοῦ 1821.

89

Καὶ πάλιν ἐν τῷ σχολείῳ :

Διδάσκαλος (πρὸς τοὺς μαθητάς). Τώρα θὰ σᾶς εἰπῶ μερικάς προτάσεις τὰς ὁποίας σεῖς θὰ μετατρέψετε εἰς προστακτικὴν. Ἰδοὺ μία πρότασις : «ὁ γάδαρος περπατεῖ» πῶς εἰμποροῦμεν νὰ τὴν ἐκφράσωμεν προστακτικῶς ; Λέγε σὺ, Στρατῆ.

Στρατῆς. Ντέ, Ψαρρῆ !

Ἐστὴν ὑπὸ τῆς Μικρῆς Καρδιάς.

πρὸς με ἀγάπης σου, ἀλλὰ φρονῶ ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὥστε ἄς μὲν μεταξὺ μας.

Ἐσο ἡσυχος, Γερραῖε θησεῦ, αἱ ἐπιστολαὶ σου λαμβάνονται.

Σὲ εὐχαριστῶ, Τρυφῆ, διὰ τοὺς ἐπαίνους : ποῦ μοῦ ἔπελες εἰς τῆς θέας σου φίλησέ μου τὴν Ἀριάδην, ποῦ ἐχορηγοῦσθε ὅταν εἶδε δημοσιευμένον τὸ αἰνιγμά της.

Νὰ ἐπιτύχω ἐγὼ μόνῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖς δὲν δύναμαι δυστυχῶς, φίλε Ἰωάννη Μαλαμᾶ Μαυραγάνῃ ἀπαιτοῦνται ἄλλα μέσα ἰσχυρά.

Μετὰ χαρὰς σὲ ἐπαναβλέπω μεταξὺ τῶν φίλων μου, Ῥόδον τῶν Κερμεδέων διὰ τὸ ὅμως ἐπῆρες ξενικὸν ψευδώνυμον ;

Τὸ ψευδώνυμόν σου δεκτόν, Θεταλομάγνη, καὶ τὰ γράμματά σου ἐπιθυμητά.

Ὅσοις ἐπαίνους εἶπα σοῦ ἤξιζαν, Νίκη, καὶ δι' αὐτὸ τοὺς ἔκαμα τὸ ἄρωμα τῆς ἐπιστολῆς σου ἐπανεφέρην εἰς τὴν μνήμην μου τὴν γλυκυτάτην ἀνάμνησιν τοῦ εἰς τιμὴν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας χοροῦ. Ὁ τόμος τοῦ 1884 τιμᾶται φρ. 2,50.

Ξεύρετε ὅτι ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ἔχει ἓνα πουλάκι τὸ ὁποῖον ἔρχεται καὶ τῆς λέγει κάποτε κάποτε τί κάμνει ὁ ἓνας καὶ ὁ ἄλλος φίλος της ; Προχθὲς ἦλθε πάλιν αὐτὸ τὸ πουλάκι καὶ μοῦ ἔδωσε πολὺ κακὰς πληροφορίες περὶ μιᾶς μικρᾶς φίλης μου τὴν ὁποίαν ἔχω σὲ ὑπόληψιν. Μοῦ εἶπε ὅτι εἶνε ῥυπαρά καὶ ἀκατάστατος : «Νὰ ἰδῇς, καλὴ μου ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ, σὲ τί χάλια εἶνε τὰ βιβλία της, τὰ τετράδιά της καὶ τὰ φορέματά της ! Τὰ φορέματά της πρὸ πάντων ! ὅλα καταμελαινόμενα καὶ ξεσχορμένα σὲ χίλιες μεριές ! Συμβούλευσέ την ὀλίγον, εἶνε κρίμα ἓνα τόσο χαριτωμένο καὶ ἀξιαγάπητο κοριτσάκι νὰ ἔχῃ τέτοια ἐλαττώματα».— Δὲν εἶμαι τόσο ἀυστηρὰ διὰ τὰ ἐλαττώματα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν ῥίζαν των εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλὰ πάλιν δὲν θέλω οἱ φίλοι μου νὰ συνηθίσουν εἰς τὴν ἀκαταστασίαν καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν, διότι εἶνε καὶ αὐτὰ ἐλαττώματα, ὅπως καὶ τὰ ἄλλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶνε δύσκολον νὰ ἀπαλλαγθῇ τις δὲν τὰ συνηθίσῃ. Ποῖος, σὰς παρακαλῶ, εἴμπορεῖ νὰ ἀγαπᾷ ἓνα κοριτσάκι ἀκένιστον, μὲ χέρια καταμελαινόμενα, μὲ νύχια ἀκόπα καὶ κατὰμυρα ὡς νὰ ἔχουν πένθος, μὲ φορέματα ξεσχορμένα ; ἓνα κοριτσάκι ποῦ δὲν ξεύρει νὰ καταπολεῖ τὰ πράγματά της ; Γρήγορα, Ἀρτεμυσία, γρήγορα, κόρη μου, νὰ διορθώθῃς, τώρα ποῦ εἶνε ἀκόμη καιρὸς !

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

Λύσεις τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῶν δημοσιευθησομένων ἐν τοῖς ὀκτώ φυλλαδίοις τῆς Διαπλάσεως τῶν μινῶν Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου ἐνεστώτος ἔτους.

Οἱ ὄροι τοῦ παρόντος διαγωνισμοῦ ὅμοιοι πρὸς τοὺς τοῦ προηγμένου, δημοσιεύονται ἐν τῇ ἀντικρὺ σελίδι τοῦ ἐξωφύλλου.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

147. Συλλαβόγραφος.

Τέσσαρα γράμματα ἀπλὰ εἰς τὴν σειρὰν ἀν θέσης, Χώραν Ἀσίας θὰ συναποτελέσης.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Σχολικῆς τῶν Κρητῶν.

148. Λεξιγράφος.

Εἶνε γράμμα τι τὸ πρῶτον καὶ ἐπὶ ῥημα τὸ ἄλλο. Καὶ τὸ σύνολόν μου εἶνε ζῶον εὐμορφον, μεγάλο.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Γυμνασίου τοῦ Μαριῶ.

149. Στοιχειόγραφος.

Ἡτύχησα καὶ κάλαμον καὶ ξίφος νὰ κρατήσω

Τὸ πάλαι ἐν ἰσῇ προκοπῇ.

Ἄλλ' ἡ ὁσφύς μου ἀν κοπῇ,

Μοῦ μένει θέσις πάντοτε νὰ σὲ φιλοξενήσω.

Ἐστάλη ὑπὸ Διμ. Γ. Καζασιμάκη.

150. Αἵνεγμα.

Τὸ ὄνομά μου ἐάν φοβεῖσαι

Τιμίως ζῆσε,

Ποτὲ μὴ κλέψης,

Κ' εἰς ξένον κτήμα μὴ ἀποδύλῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀγίου τῶν Χιονοκλιπῶν Ὁρίων.

151. Τρίγωνον.

1. Εἶμαι ἥρωας τῶν ἀρχαίων.
2. Κ' ἐγὼ ἥρωας ἐξ Ἰσίου τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νέων.
3. Δὲν ἐβλάθην, σώως εἶμαι.
4. Ἐμὲ πάλιν θὰ μετ' ἴδης μέτα 'ς ἀριθμοὺς νὰ κεῖμαι.
5. Εἶμαι ζῶον καὶ μετ' ἐξυρίεις.
6. Κ' ἐγὼ γράμμα τ' ἀλφαβήτου, ζήτησόν με 'κεῖ νὰ μ' εὕρῃς.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἰ. Πολυκατῆ.

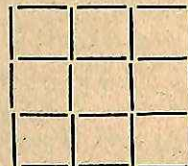
152. Σταυρός.

Διὰ τῶν γραμμάτων Α Δ Θ Ι Κ Λ Ν Ο Ρ Σ Ξ Σ Σ σχηματίσων σταυρὸν ἀποτελούμενον ἐκ τῶν ὀνομάτων δύο πόλεων τῆς Ἑλλάδος.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Παιδοπαικτοῦ τοῦ Κανάρη.

153. Παίγνιον.

Λάβετε εἴκοσι τέσσαρα πυρεῖα καὶ σχηματίσατε ἐννέα ἰσόπλευρα τετράγωνα, ὡς δεικνύει τὸ κάτωθι σχῆμα.

Τώρα προσπαθήσατε νὰ ἀραιρέσετε τέσσαρα πυρεῖα καὶ νὰ μείνουν πέντε τετράγωνα ἰσόπλευρα.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Μικρῆς Καρδίτσας.

154. Λογοπαίγνιον.

Κατὰ τί συμφωνεῖ ἡ ἀράχνη μετ' τὴν Θανάσσινα ποῦ ἔχει φαρὰ τὸν ἄνδρα τῆς;

Ἐστάλη ὑπὸ Ἀριάδνης Βογιατζήλου.

155. Ἑρώτησις.

Δύο ἄοματοι εἶχον ἕνα θεῖον. Ὁ θεῖος αὐτὸς ἀπέθανε ἀλλὰ δὲν ἀρῆκεν ἀνεψιοὺς. Ποία ἦτο ἡ σχέσης τῶν ἀομμάτων πρὸς τὸν μακαρίτην;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀλκυονος.

156. Ἑρώτησις.

Ἡ μήτηρ τοῦ Γιάννη, ἡ πενθερὰ τοῦ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβροῦ του, ἡ σύζυγος τοῦ πατρὸς του καὶ ἡ νύμφη τῆς πατρὸς μᾶμης του ἀπεφάσαν νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν ἐξοχὴν διὰ τοῦ ἱπποσιδηροδρόμου. Ἐκαστον εἰσητήριον τιμᾶται λεπτὰ 35. Πόσα θὰ πληρώσουν;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Ἀμπερτίτης.

157. Πρόβλημα.

Διαιρέσον τὸ ἀριθμὸν 450 εἰς τρεῖς ἀνίσους ἀριθμούς οὕτως ὥστε προστιθεμένου εἰς τὸν πρῶτον τοῦ ἀριθμοῦ 103 καὶ πολλαπλασιαζομένου τοῦ δευτέρου ἐπὶ 3 νὰ γίνωσι καὶ οἱ τρεῖς ἴσοι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Πιν-Σέ.

158. Φύρδην—μείδην.

Ω πῆα, νοσίσά σερῶτω τί νοῦλεφώ τὰ ἀφτῶ,

Τί λεφεῖτῶ τὸ νᾶτρορο ἴσε σοτῶ γάροσῶ ἔταρῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ Σωκράτους Φωστηροπούλου.

159.—162. Κεκρυμμένα ὀνόματα θεῶν.

α.) Φρόντιζε νὰ ἀποκτήσης παιδείαν μᾶλλον παρὰ πλοῦτον.

β.) Ὁ Ἡρακλῆς ἦτο ἡμίθεος.

γ.) Ἡ ῥίς εἶνε τὸ ὄργανον τῆς ὁσρήσεως.

δ.) Ὁ τι πολλάκις βλέπομεν κατ' ὄναρ εἰς τὴν πραγματικότητα οὐδὲ νὰ τὸ φαντασθῶμεν δυνάμεθα.

Ἐστάλησαν ὑπὸ Ἡρακλείους Μαρούνη.

163. Γρῦφος.

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

Εἰ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν ἐν τῇ φυλλαδίῳ τῆς 15 Ἀπριλίου πνευματικῶν ἀσκήσεων.

111. Ἑστιάτοριον (Ἑστία, τό, ῥίον).—112. Μουσική.

μοῦσι.—113. Γέρων, Ἰέρων.—114. Ὁ καθρέπτης.—

115. ΠΑΤΗΡ —116. Σ —117. Μ

Α Γ Α Π Η Σ Υ Σ Η

Τ Α Ξ Ι Σ Σ Υ Ρ Ο Σ Α Υ Δ Ο Σ

Η Π Ι Ο Ι Σ Ο Σ Ο

Ρ Η Ξ Ι Σ Σ Σ

—118—122. α.) Ἰος. β.) Χίος. γ.) Ἀνδρος. δ.) Κόρινθος.

ε.) Ἰκός.—123. Ἡ προκοπὴ νικάει τὴ φτώχεια.—124.

Τὸ γράμμα Σ, τῇ προσθήκῃ τοῦ ὁποῦ σχηματίζομεν τὰ

λέξεις: λίσπη-σημασία-σαμάρι-σκότος-σεμνός-ῥώσοι-

τάως.—125. Αἱ λέξεις: στράγγι = σταλαγματιά καὶ

στρίγγι = νυκτοκόρακας.—126. Ὁ Κόραξ (ἄρως τῆς

Αττικῆς καὶ Ἀκαρνανίας).—127. Θὰ κάμῃ δρόμον 10.100

μέτρων.—128. ΧΡΟΝΟΥ ΦΕΙΔΟΥ (1. Χοῖρος. 2. Ρωσ-

σία. 3. Ὀλγα. 4. Νέρων. 5. Ὀνος. 6. Ὑάκινθος. 7. Φι-

νέος. 8. Ἐαρ. 9. Ἰος. 10. Δωδώνη. 11. Ὀρφεύς. 12.

Ἰατρίνα.

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.—ΚΑΤ' ΕΠΙΤΟΜΗΝ ΥΠΟ Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΥ

[Συνέχεια · ἴδε σελ. 129]

Καὶ ὅμως, ἐάν ἦτο κεκρυμμένον ἐν τῷ σπηλαίῳ οἷον δὴποτε ζωντανόν, θὰ ἐξήρχετο!...

Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ ὁ ἀὴρ τοῦ σπηλαίου δυνατὸν νὰ ἦτο μεμολυσμένος καὶ θανατηφόρος

ὁ Βριάν ἐρριψεν ἐντὸς τοῦ σπηλαίου δεσμίδα ξηροῦ χόρτου, ἀνάψας πρῶτον αὐτήν.

Τὰ χόρτα διασκορπίσθοντα εἰς τὸ ἔδαφος ἀνέλαμψαν ζωηρῶς, ἀπόδειξις ὅτι ὁ ἀὴρ ἦτο ἀναπνεύσιμος.

« Ἐμβαίνομεν; . . . ἠρώτησεν ὁ Οὐίλκοξ.

—Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Δόνιφαν.

—Περιμένετε τοῦλάχιστον νὰ φέζωμεν, εἶπεν ὁ Βριάν. Καὶ κόψας κλάδον ῥητινώδη ἐκ τινος πεύκης,

ἥτις ἐφύετο παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου, καὶ ἀνάψας αὐτόν, εἰσέ-

δυσε διὰ τῶν θάμνων εἰς τὸ σπήλαιον, παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων τριῶν συντρόφων του.

Κατὰ τὴν εἰσοδὸν τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου ἦτο πέντε ποδῶν τὸ ὕψος καὶ δύο τὸ πλάτος, ἀλλ' εὐθὺς

ἐπειτα ἐπλατύνετο διὰ μιᾶς καὶ ὀγκοματίζετο κοίλωμα ἔχον ὕψος δέκα περίπου ποδῶν καὶ πλάτος δι-

πλάσιον, τὸ δὲ ἔδαφος ἦτο ἐστρωμένον ἐξ ἄμμου ξηροῦ καὶ λεπτοτάτης.

Ὁ Οὐίλκοξ εἰσερχόμενος προσέκρουσεν εἰς ξύλινον καθίσμα κείμενον πλησίον τραπέζης, ἐπὶ τῆς ὁποίας

εἶχαντο οἰκιακά τινα σκεύη, σταμνίον πῆλινον, μεγάλα κογγύλια

χρησιμεύοντα βεβαίως ὡς πινάκια, μαχαίριον κατεσκευασμένον καὶ ἐφθαρμένον, δύο ἢ τρία ἀγκίστρια,

κύπελλον ἐκ λευκοσιδήρου κενόν ὡς καὶ τὸ σταμνίον. Παρὰ δὲ τὴν ἀπέναντι πλευ-

ρὰν κιβώτιον ξύλινον χονδροειδέστατον περιέχον ῥάκη ἐνδυμῶτων, καὶ κλίνη ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο

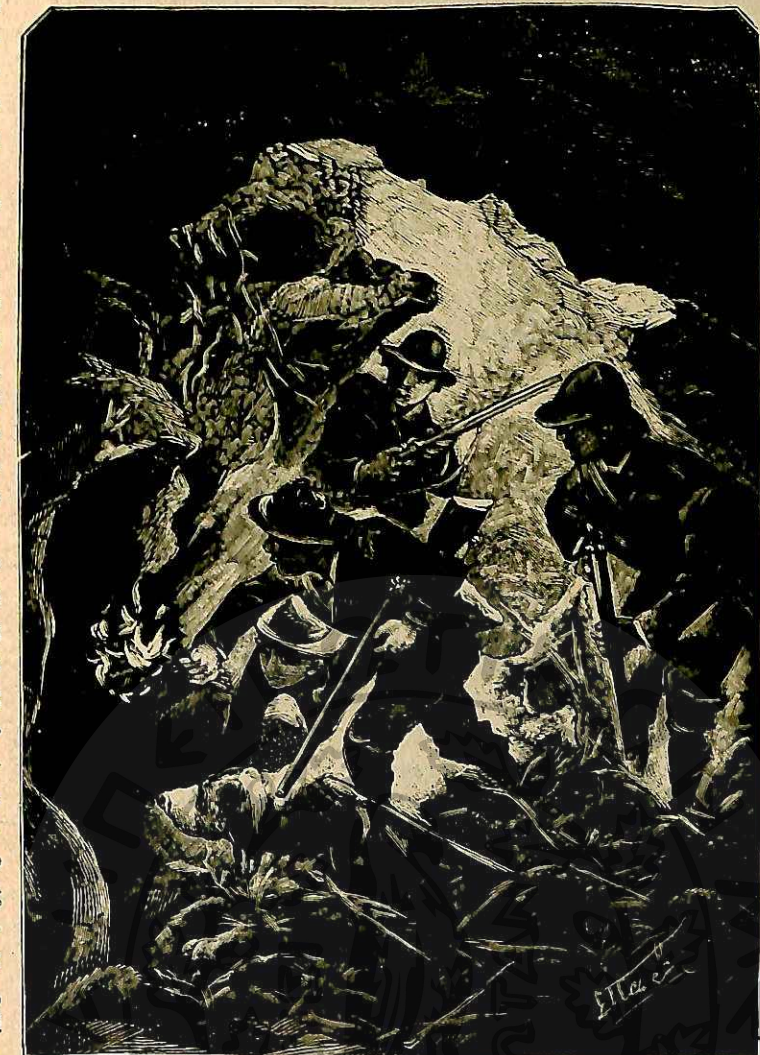
ἡλωμένον μάλλινον σκέπασμα ἐφθαρμένον.

Οὐδεμίαν λοιπὴν ἀμφιβολίαν ὅτι τὸ σπήλαιον τοῦτο ἦτο ἄλλοτε κατοικία ἀνθρώπου. Ἀλλὰ

ΕΤΟΣ 41^{ον}. — ΤΕΥΧΟΣ 10^{ον}.

πότε καὶ τίνος; Καὶ ὁ ἀνθρώπος ὅστις εἶχε ζήσει ἐκεῖ ἐκεῖτο ἴσως ἐν τινὶ γωνίᾳ τοῦ σπηλαίου;

Παρὰ τὴν κεφαλὴν τῆς κλίνης ἐπὶ ξύλινου καθίσματος ἦτο ἄλλο κύπελλον καὶ κηροπήγιον

« ΑΝΑΨΑΣ ΔΕΣΜΙΔΑ ΞΗΡΟΥ ΧΟΡΤΟΥ . . . »

ξύλινον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπῆρχεν οὐδὲ ἔχνος κηρίου, ἀλλὰ τεμάχιον θριαλλίδος ἀπηνύρα-

κιωμένης.

Τὰ παιδία ὑπεχώρησαν ἐντρομα, διότι ἐφοβήθησαν μήπως ὑπὸ τὸ μάλλινον σκέπασμα ἦτο πτώμα.

Ὁ Βριάν κατανικήσας τὴν ἀγδίαν τοῦ ἀπέσυρε τὸ σκέπασμα. Ἀλλὰ ἡ κλίνη ἦτο κενή.

Μετ' ὀλίγον καὶ οἱ τέσσαρες παῖδες εἰς ἄκρον συγκεκινημένοι ἐξῆλθον καὶ εὗρον τὸν Πιστόν, ὅστις δὲν ἠθέλησε νὰ εἰσέλθῃ, ἐξακολουθοῦντα νὰ ὠρύεται καὶ νὰ θορνῇ.

Κατερχόμενοι ἐπεὶ τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ἐστάθησαν διὰ μίας μετὰ εἰκοσι βήματων. Συνάισθημα φρίκης ἐδέσμευε τοὺς πόδας τῶν.

Ἐκεῖ μεταξὺ τῶν ῥιζῶν γηραιᾶς φηγοῦ ἔκειντο κατὰ γῆς τὰ λείψανα σκελετοῦ ἀνθρώπινου.

Ὡστε ἐνταῦθα ἦλθε καὶ ἀπέθανεν ὁ δῦσμοιρος κάτοικος τοῦ σπηλαίου! Τὸ σπήλαιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐπὶ πολλὰ ἔτη βεβαίως ἔγινε κατοικία του, δὲν ἔγινε, φεῦ! οὐδὲ τάφος αὐτοῦ!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ ΤΟΥ ΣΠΗΛΑΙΟΥ. — Ο ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ ΤΟΥ ΝΑΥΑΓΟΥ. — ΤΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ. — ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ.

Ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Σέρβης ἴσταντο σιωπηλοί. Τίς ἦτο ὁ ἄνθρωπος ὅστις εἶχεν ἔλθῃ ν' ἀποθάνῃ εἰς τοῦτο τὸ μέρος; Ἦτο ναυαγός; πόθεν ἦτο; Νέος ἦλθεν ἐνταῦθα; Γέρων ἀπέθανε; Καὶ πῶς ἔζησε; πῶς ἐπορίζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν; Ἐὰν ἦτο ναυαγός, εἶχεν ἄρα γε συντρόφους ἄλλους; καὶ τί ἀπέγιναν αὐτοί; Τάχα ἀπέθανον καὶ ἀπέμεινε μόνος αὐτός; Τὰ διάφορα σκεύη τὰ εὐρισκόμενα ἐν τῷ σπηλαίῳ, τὰ εἶχε φέρῃ ἐκ τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, ἢ τα κατεσκεύασε διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ χειρῶν;

Πόσαι ἐρωτήσεις, τῶν ὁποίων αἱ ἀποκρίσεις θὰ διαμείνῃσι σχεδὸν διὰ παντὸς ἄγνωστοι!

Τῶν δ' ἐρωτήσεων τούτων ἡ σπουδαιοτάτη, αὕτη ἅφ' οὗ ἦτο ἡπειρος ἡ χώρα ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐναυάγησε, διατί τάχα δὲν κατέφυγεν εἰς μεσόγειόν τινα πόλιν ἢ εἰς τινα λιμένα; Τόσον δύσκολον ἦτο; Τόση πολλὴ ἦτο ἡ ἀπόστασις, ὥστε νὰ μὴ κατορθώσῃ νὰ τὴν διέλθῃ;

Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ ἀτυχὴς ναυαγὸς εἶχε καταπέσῃ ἐκεῖ καταβληθεὶς εἴτε ὑπὸ ἀσθενείας εἴτε ὑπὸ γηρατειῶν, καὶ δὲν εἶχε δυνάμεις νὰ μεταβῇ εἰς τὸ σπήλαιόν του, καὶ ἀπέθανε παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου.

Καὶ ἐὰν δὲν εὗρε τρόπον καὶ μέσον νὰ σωθῇ πορευόμενος πρὸς βορρᾶν ἢ πρὸς ἀνατολὰς τῆς χώρας, μήπως αὐτοὶ τάχα θὰ εὗρισκον;

Ὅπως δὴποτε ἦτο ἐπάναγκες νὰ ἐπισκεφθῶσιν ἐκ δευτέρου τὸ σπήλαιον καὶ νὰ ἐξετάσωσιν ἐπιμελῶς. Τίς οἶδεν ἐὰν εὗρισκον σημείωσιν τινα διαφωτίζουσιν τὰ τοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου τούτου, τὴν καταγωγὴν τοῦ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκεῖ διαμονῆς του; Καὶ δι' ἄλλον δὲ λόγον ὤφειλον νὰ ἐξετάσωσιν τὸ σπήλαιον, ἐὰν δῆλον ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐν αὐτῷ καὶ νὰ διαχειμᾶσιν, ἐγκαταλείποντες τὸ ὁσημέραι φθειρόμενον πλοῖον.

«Ἐλᾶτε» εἶπεν ὁ Βριάν.

Καὶ παρακολουθοῦντος τοῦ Πιστοῦ εἰσέδυσαν πάλιν εἰς τὸ σπήλαιον, ἀνάψαντες ἄλλαν δᾶδα.

Ὁ Σέρβης παρετήρησεν ἐπὶ σανίδος προσηρμοσμένης ἐπὶ τοῦ πρὸς δεξιάν τοίχου δέσμῃ ἀλειμματοκηρίων χονδροειδῶν. Εὐθὺς ἠνᾶψεν ἐν ἐξ αὐτῶν, τὸ ἐστερέωσεν ἐπὶ τοῦ ξυλίνου κηροπηγίου, καὶ ἔγινεν ἑναρξίς τῆς ἐρευνῆς.

Πρὸ παντὸς ὤφειλον νὰ ἐξετάσωσιν τὴν διαθέσιν τοῦ σπηλαίου, ἅφ' οὗ ἡδὴ ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἦτο κατοικήσιμον. Οὐδὲν ἔχνος ὕγρασις ἐφαίνετο, καὶ τοι ὁ ἀερισμὸς αὐτοῦ ἐγίνετο διὰ μόνου τοῦ ἀνοίγματος τῆς εἰσόδου, ἥτις ἔδραμε πρὸς τὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ. οἱ τοῖχοι τοῦ ἦσαν στεγνοὶ ὡς ἐὰν ἦσαν γρανίτης, καὶ οἱ θαλάσσιοι ἀνεμοὶ δὲν προσέβαλλον αὐτό· καὶ ναὶ μὲν μόλις εἰσῆρχετο τὸ φῶς τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ ἠδύναντο νὰ ἀνοίξωσι δύο ὁπὰς εἰς τοὺς τοίχους, ὥστε καὶ τὸ φῶς ἐπαρκῶς νὰ εἰσέρχεται καὶ νὰ ἀερίζεται ἐπαρκῶς.

Τὸ ἐμβαδὸν τοῦ σπηλαίου τούτου — εἶκοσι ποδῶν πλάτος καὶ τριάκοντα μῆκος — δὲν θὰ ἐπῆρκει βεβαίως ὡς κοιτῶν, ἐστιατόριον, ἀποθήκη καὶ μαγειρεῖον. Ἀλλὰ ὀλίγους μῆνας θὰ ἐχρησίμευεν εἰς τοὺς παῖδας, μόνον νὰ διαχειμᾶσιν· διότι ἅμα ἀρχομένου τοῦ ἔαρος ἐμελλον νὰ προχωρήσωσι πρὸς τὰ βορειανατολικά τῆς χώρας νὰ ἔλθωσιν εἰς τινα πόλιν τῆς Βολιβίας ἢ τῆς Ἀργεντινῆς Δημοκρατίας.

Λοιπὸν ὡς προσωρινὴ κατοικία ἦτο ἀξιόλογον τὸ σπήλαιον.

Τούτου ἀποφασισθέντος, ὁ Βριάν κατέγραψεν πάντα τὰ ἐν αὐτῷ περιεχόμενα πράγματα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἦσαν πολὺ ὀλίγα. Ὁ ἀτυχὴς κάτοικος τοῦ σπηλαίου εἶχε περιέλθῃ ὡς φαίνεται εἰς μεγίστην ἐνδειαν καὶ στέρησιν. Τί εἶ-

σώσῃ ἐκ τοῦ ναυαγίου του; μικρὰ πράγματα, ὀλίγιστα λείψανα ἄχρηστα, σανίδας καὶ ξύλα καὶ τεμάχια τοῦ πλοίου, διὰ τῶν ὁποίων εἶχε κατασκευάσῃ τὴν κλίνην, τὸ τραπέζιον, τὸ κιβώτιον, τὸ θρανίον, τὰ καθίσματα, τὰ μόνον ἐπιπλα τῆς ἀθλίας κατοικίας του. Δὲν εἶχεν ἐργαλεῖα ὡς οἱ μικροὶ φίλοι μας, οἵτινες εἶχον πλήρη συλλογὴν διαφόρων ἐργαλείων. Τὰ μόνον ἐργαλεῖα τοῦ ἦσαν μία σκαπάνη, εἰς πέλεκυς, δύο ἢ τρία μαγειρικά σκεύη, μικρὸν βυτίον τὸ ὁποῖον θὰ περιείχεν οἰνόπνευμα, ἓν σφυρίον, δύο ψαλίδια, ἓν πριόνιον. — Ταῦτα καὶ μόνον ἀνεκάλυψαν.

Ἐπαρηγορήθησαν τὰ παιδιά ὅτε εἶδον τὰ ὀλίγα ταῦτα πράγματα, διότι αὐτὰ τοῦλάχιστον εἶχον πάντα τὰ χρειώδη πρὸς εὐζωίαν, ἐν ᾧ ὁ δυστυχὴς ναυαγὸς ἐστερεῖτο τῶν πάντων.

Ἀλλὰ ποῖος ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος; Ποία ἡ καταγωγὴ του; Πότε εἶχε ναυαγήσῃ; Βεβαίως δὲ πολλὰ ἔτη εἶχον παρέλθῃ ἅφ' ὅτου εἶχεν ἀποθάνῃ, ὡς ἐδείκνυνεν ἡ κατάστασις τῶν ὁσῶν τῶν εὐρεθέντων παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου. Ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ σίδηρος τῆς σκαπάνης καὶ ὁ κρίκος, τὰ ὁποῖα ἦσαν κατεφθαρμένα ὑπὸ τῆς σκωρίας, ἡ πυκνότης τῶν θάμνων οἵτινες ἐφρασσον τὴν εἰσόδον τοῦ σπηλαίου πάντα ταῦτα ἀπεδείκνυνον ὅτι τὸ ναυάγιον εἶχε γίνῃ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

Ἐξηκολούθησαν αἱ ἐρευναι καὶ ἀνευρέθησαν καὶ ἄλλα πράγματα — δεῦτερον μαχαίριον μετὰ πολλῶν λεπίδων, τῶν ὁποίων κί πλείεσται ἦσαν ἐφθαρμέναι, εἰς διαβήτην, μία χύτρα, εἰς σιδηροῦς σφηνίσκος, καὶ ἐν ἐργαλείων τῶν σχοινοπλόκων. Ἀλλ' οὐδὲν ναυτικὸν ὄργανον ἀνεκάλυψαν, οὔτε τηλεσκόπιον, οὔτε πυξίδα, οὐδὲ κανὼν ὅπλον κυνηγετικὸν διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἠδύναντο νὰ κυνηγῇ καὶ νὰ ἀποκρούῃ τὰ θηρία ἢ καὶ τοὺς ἰθαγενεῖς, χρειᾶς τυχούσης!

Ἐν τούτοις, ἐπεὶ δὲ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔπρεπε νὰ εὗρῃ τρόπον νὰ πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, βεβαίως θὰ ἠναγκάσθῃ νὰ στήνῃ παγίδα, καὶ νὰ συλλαμβάνῃ ζῆα.

«Τί εἶνε αὐτὰ ἐδῶ; ἀνεφώνησεν αἰφνης ὁ Οὐίλκοξ, δεικνύων δύο σφαίρας συνδεδεμέναις διὰ σχοινίου.

— Τίποτε παιχνίδι θὰ εἶνε, εἶπεν ὁ Σέρβης, ἐλᾶτε παιδιά νὰ παίξωμεν.»

Ἀλλ' ὁ Βριάν παρατηρήσας τὰς σφαίρας

προσεκτικώτερον, ἐνόησεν εἰς τί ἐχρησίμευον. Εἶχεν ἀναγνώσῃ ἄλλοτε ὅτι οἱ Ἰνδοὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς μετεχειρίζοντο τοιαύτας σφαίρας πρὸς σύλληψιν ζώων. Ὁ κυνηγὸς ῥίπτει μετὰ δεξιότητος τὰς δύο σφαίρας, αἱ ὁποῖα περιπλέκονται εἰς τοὺς πόδας τοῦ ζώου καὶ παραλύουσιν τὰς κινήσεις του, καὶ τότε πλησιάζων συλλαμβάνει αὐτό.

Ἀναμφιδόλως ὁ κάτοικος τοῦ σπηλαίου εἶχε κατασκευάσῃ τὸ ὅπλον τοῦτο, δι' ἑλλειψίν ἄλλου ὅπλου πυροβόλου.

Καὶ ταῦτα μὲν ἦσαν πάντα τὰ ἀνευρεθέντα ἐν τῷ σπηλαίῳ. Παρετήρησε δὲ ὁ Βριάν καὶ οἱ σύντροφοί του ὅτι αὐτοὶ ἦσαν ἀσυγκρίτως πλουσιώτεροι· ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι αὐτοὶ μὲν ἦσαν παιδιά, ἐκεῖνος δὲ ἀνὴρ.

Ἀλλ' ἄρα γε ἦτο ἀπλοῦς τις ναύτης ἢ ἄξιωματικός; Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ ἐξακριβωθῇ ἄνευ μικρᾶς ἀνακαλύψεως τοῦ Οὐίλκοξ.

Παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τῆς κλίνης, ὅπισθεν πτυχῆς τινος τοῦ σκεπᾶσματος, ἀνεκάλυψεν ὁ Οὐίλκοξ ὠρολόγιον κρεμάμενον ἐπὶ τοῦ τοίχου. Τὸ ὠρολόγιον τοῦτο δὲν ἦτο κοινὸν ὡς τὸ τῶν ναυτῶν, ἀλλὰ καλῆς κατασκευῆς. Συνέκειτο ἐκ διπλοῦ περικαλύμματος ἀργυροῦ, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐκρέματο κλειδίον δι' ἀλύσεως ἀργυρᾶς.

«Τὴν ὥραν ἃς κυττάζωμεν, παιδιά, τὴν ὥραν, ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης.

— Τί θὰ καταλάβωμεν ἀπὸ τὴν ὥραν, εἶπεν ὁ Βριάν. Πιθανῶς τὸ ὠρολόγιον θὰ ἐστάθῃ πολλὰς ἡμέρας πρὶν ἀποθάνῃ ὁ δυστυχὴς κύριός του!»

Καὶ ἤνοιξε τὸ ὠρολόγιον μετὰ δυσκολίας, διότι αἱ συναρμογαὶ ἦσαν ὠξείδωμέναι. Ἐδείκνυνε δὲ τρεῖς ὥρας καὶ εἰκοσιεπτὰ λεπτά.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Δόνιφαν μετατοπίσας τὴν κλίνην, ἀνεκάλυψε τετράδιον, τὸ ὁποῖον εἶχε πέσῃ κατὰ γῆς, καὶ τὰ ὑποκείμενα φύλλα τοῦ ἦσαν γεγραμμένα διὰ μολυβδοκονδύλου.

Δυστυχῶς τὸ πλείστον τοῦ χειρογράφου ἦτο δυσανάγνωστον. Ἐν τούτοις κατώρθωσαν νὰ ἀναγνώσωσι λέξεις τινάς, μεταξύ δὲ ἄλλων καὶ τὸ ὄνομα Φραγκίσκος Βαδοάρ.

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἦτο βεβαίως τὸ τοῦ ναυαγοῦ ὅστις εἶχε χαραῖν καὶ ἐπὶ τοῦ δένδρου τὰ ἀρκτικά στοιχεῖα τοῦ ὀνόματός του! Ἦτο δὲ τὸ τετράδιον ἡμερολόγιον, ἐν ᾧ κατέγραφε

καθ' ἐκάστην τὰ συμβάντα του ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας καθ' ἣν ἐναυάγησεν εἰς τὴν παραλίαν ταύτην. Ἐν ἀρχῇ δὲ ἦτο γεγραμμένον τὸ ἔτος τὸ καὶ ἐπὶ τοῦ δένδρου κεχαραγμένον, ὅπερ βεβαίως ἦτο τὸ ἔτος τοῦ ναυαγίου.

Λοιπὸν πρὸ ἐτῶν τριῶν καὶ πεντήκοντα ὁ Φραγκίσκος Βωδοῶν εἶχε πατήσῃ ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ταύτης, καὶ καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα καθ' ὃ διέμεινεν ἐκεῖ, οὐδεμίαν βοήθειαν κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἔξωθεν!

Καὶ ἐὰν αὐτὸς ἔζησε διαρκῶς ἐνταῦθα, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς χώρας, δὲν εἶνε ἀπόδειξις ὅτι εἶχε προσκόμματα ἀνυπερβλήτα;

Τώρα μάλιστα τὰ παιδιά κατενόησαν πόσον ἦτο κρίσιμος καὶ ἐπισφαλὴς ἡ κατάστασις των. Διότι πῶς ἤθελον νὰ κατορθώσωσιν ὃ τι δὲν κατώρθωσε ναυτικὸς ἐσκληραγωγημένος καὶ πεπειραμένος;

Ἐν ᾧ ταῦτα διανοοῦντο, νέα τις ἀποκάλυψις ἐβεβαίωσε τὰ παιδιά ὅτι θὰ ἦτο ματαία πᾶσα ἀπόπειρα αὐτῶν τοῦ νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τῆς χώρας ταύτης.

Ἐν ᾧ δὴλα δὴ ὁ Δόνιφαν ἐφυλλομέτρει τὸ τετράδιον, ἀνεκάλυψε μεταξύ τῶν σελίδων τεμάχιον χαρτίου συνεπτυγμένον. Τὸ ἀνοίγει καὶ βλέπει γεωγραφικὸν πῖνακα.

«Γεωγραφικὸς πῖναξ! ἀνεφώνησεν ἐκθαμβος.

— Καὶ θὰ τον ἐσχέδιασεν ὁ Φραγκίσκος μόνος του, εἶπεν ὁ Βριάν.

— Μὰ τότε αὐτὸς δὲν ἦτο ἀπλοῦς ναυτης, εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ, ἀλλ' ἀξιωματικὸς, ἀφ' οὗ εἴξευρε νὰ κάμνῃ γεωγραφικὸν πῖνακα.

— Μήπως εἶνε;...» ἀνεφώνησεν ὁ Δόνιφαν.

Μάλιστα! ἦτο ὁ γεωγραφικὸς πῖναξ τῆς χώρας ταύτης! Εὐθύς ἐκ πρώτης ὄψεως διέκριναν τὰ παιδιά τὸν τύπον ὅπου ἐναυάγησε τὸ πλοῖον, τὰς σειρὰς τῶν ὑφάλων, τὴν ἀκτὴν. τὴν λίμνην τῆς ὁποίας τὴν δυτικὴν ὄχθη εἶχον καταβῇ πρὸ ὀλίγου, τὰ τρία νησίδρια τὰ φαινόμενα εἰς τὸ πέλαγος, τὴν ἀπόκρημνον ἀκτὴν καὶ τὰ δάση τὰ κατακαλύπτοντα τὸ κεντρικὸν μέρος τῆς χώρας.

Πέραν τῆς ἀπέναντι ὄχθης τῆς λίμνης ἐφαινοντο καὶ ἄλλα δάση, ἐξαπλούμενα μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου τῆς χώρας, τὸ ὅποιον ὅμως πανταχόθεν περιεβρέχετο ὑπὸ θαλάσσης.

Λοιπὸν διὰ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης ἐμα-

ταιοῦντο τὰ σχέδια τῶν παιδίων, διότι ἡ θάλασσα περιέβρεχε πανταχόθεν τὴν νομιζομένην ταύτην ἡπειρον... Λοιπὸν ἦτο νῆσος, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἠδυνήθη ὁ Φραγκίσκος Βωδοῶν νὰ ἐξέλθῃ ἐξ αὐτῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῷ γεωγραφικῷ πῖνακι εἶχον σημειωθῇ πᾶσαι αἱ γεωγραφικαὶ λεπτομέρειαι τῆς νήσου, ἀπόδειξις ὅτι ὁ ναυαγὸς εἶχε περιηγηθῇ ὅλην τὴν νῆσον, καὶ ἀναμφιβόλως ἔργα αὐτοῦ ἦσαν καὶ ἡ πλεκτηὶ καλύβη καὶ ἡ πρόχειρος ἐκείνη λιθίνη γέφυρα ἐπὶ τοῦ ποταμίου.

Τὸ μόνον δὲ ἄξιον λόγου ὑψηλὸν μέρος τῆς νήσου ἦτο ἡ ἀπόκρημνος ἀκτὴ, ἐκτεινομένη πλαγίως ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου πρὸς βορρᾶν τοῦ τόπου ὅπου ἐναυάγησαν τὰ παιδιά, μέχρι τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ ποταμίου. Τὸ δὲ βόρειον μέρος τῆς νήσου ἐσημειοῦτο ἐπὶ τοῦ πῖνακος ὡς ἄγονον καὶ ἀμμῶδες, πέραν δὲ τοῦ ποταμίου ἐξηπλοῦτο ἀπέραντον ἔλος. Κατὰ δὲ τὸ βορειοανατολικὸν καὶ τὸ νοτιοανατολικὸν ἦσαν ἀμμόλοφοι.

Ἐκ τῆς κλίμακος ἣτις ἦτο εἰς τὸ κάτω μέρος τοῦ γεωγραφικοῦ πῖνακος ἐφαίνετο ὅτι τὸ μέγιστον μῆκος τῆς νήσου ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον ἦτο πεντήκοντα περίπου μίλλια, τὸ δὲ μέγιστον πλάτος ἀπὸ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς πέντε καὶ εἴκοσι. Ὑπολογιζομένων δὲ καὶ τῶν διαφόρων ἀνωμαλιῶν τῆς περιμέτρου τῆς νήσου, ὅλη ἡ περίμετρος θὰ ἦτο περὶ τὰ ἑκατὸν πεντήκοντα μίλλια.

Ὡστε ἡ χώρα αὕτη ἐμελλε νὰ εἶνε οὐχὶ προσωρινὴ διαμονὴ τῶν μικρῶν ναυαγῶν, ἀλλὰ διαρκὴς καὶ ὀριστικὴ κατοικία. Ἐπειδὴ δὲ τὸ σπήλαιον ἦτο καταλληλότατον, ἦτο ἐπάναγκες νὰ μεταφέρωσιν αὐτοῦ πάντα τὰ πράγματα των, πρὶν αἱ πρώται τρικυμῖαι τοῦ χειμῶνος διαλύσωσιν ἐντελῶς τὸ πλοῖον.

Ἦδη ὑπελείπετο ἐν μόνον πρᾶγμα, νὰ ἐπανεέλθωσιν εἰς τὸ πλοῖον ὅσον τάχιστα, διότι ὁ Γόρδων θὰ ἦτο πολὺ ἀνήσυχος, καὶ θὰ ὑπόπτευε μήπως ἔπαθον τίποτε οἱ τέσσαρες παῖδες, οἵτινες ἔλειπον τρεῖς ὅλας ἡμέρας.

Τῇ προτάσει τοῦ Βριάν ἀπεφασίσθη νὰ ἐκινήσωσι τὴν αὐτὴν ἡμέραν περὶ ὥραν 11 π. μ. Ἦτο δὲ περιττὸν νὰ ἀναβῶσι τὴν ἀπόκρημνον ἀκτὴν, ἀφ' οὗ ὁ γεωγραφικὸς πῖναξ ἐδείκνυνεν ὅτι συντομώτερον θὰ ἔφθανον εἰς τὸ

πλοῖον, πορευόμενοι παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμίου, τοῦ ῥέοντος ἀπ' ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς. Τὸ διάστημα ἦτο ἐπτὰ τὸ πολὺ μιλίων καὶ ἠδύναντο νὰ το διανύσωσιν ἐντὸς ὀλίγων ὥρων.

Ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσωσι τὰ φιλόπρωπα καὶ εὐσεβῇ ἐκεῖνα παιδιά, ἠθέλησαν νὰ ἀποδώσωσι τὸ τελευταῖον ὀφειλόμενον καθήκον πρὸς τὸν ναυαγόν. Διὰ τῆς ιδίας του σκαπάνης ἐσκαψαν λάκκον παρὰ τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦσαν κεχαραγμένα τὰ ἀρκτικά γράμματα τοῦ ὀνόματός του, καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου ἔπηξαν σταυρὸν ξύλινον.

Ἦλθον ἔπειτα εἰς τὸ σπήλαιον, ἔφραξαν καλῶς τὴν εἴσοδον διὰ νὰ μὴ εἰσέλθωσι ζῶα, καὶ ἀφ' οὗ ἀπετελείωσαν ὅσα τρόφιμα εἶχον ἀπομείνῃ, ἐξεκίνησαν βαδίζοντες παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ποταμίου.

Περὶ ὥραν δὲ 4 μ. μ. ἔφθασαν εἰς μέρος ὅπου ἡ ὄχθη τοῦ ποταμίου διεκόπτετο αἰφνης ὑπὸ χροάδρας πλατείας, καὶ ἡ πορεία ἐγένετο κινδυνώδης· ὅθεν ἠναγκάσθησαν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν ὄχθην καὶ νὰ πορευθῶσι διὰ τοῦ πυκνοῦ δάσους.

Ὁ Βριάν κρατῶν τὴν πυξίδα, ἔλαβε τὴν πρὸς τὰ βορειοδυτικὰ διεύθυνσιν, διὰ νὰ φθάσῃ συντομώτερον εἰς τὸ πλοῖον. Ἀλλ' ὅμως ἔπαθεν ὃ τι δὲν ἠλπιζε, διότι ἐνέπεσεν εἰς πυκνότατα συμπλέγματα ὑψηλῶν χόρτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐξηπλωμένα κατὰ γῆς καὶ παρεκάλυνον τὴν πορείαν. Προσέτι δὲ ὑπὸ τὸν πυκνότατον θόλον τῶν πεύκων καὶ τῶν φηγῶν ἐγίνετο σκότος πολὺ πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου.

Δύο ὅλα μίλλια διήνυσαν ἐν τῷ μέσῳ δυσκολιῶν καὶ καλυμμάτων ἀνυπερβλήτων καὶ μετὰ μυρίους κόπους καὶ μόχθους περὶ ὥραν 7 μ. μ. ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἀπεπλανήθησαν ἐντὸς τοῦ δάσους. Ὡστε ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ διανυκτερεύσωσιν ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ δάσους! Καὶ τὸ κακὸν θὰ ἦτο ὑποφερτόν, ἐὰν μὴ ἔλειπον τὰ

τρόφιμα ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἤρχιζεν ἡ πείνα νὰ γίνεταί ἐπαισθητή.

«Ἐμπρός, παιδιά, ἔλεγεν ὁ Βριάν. Ἄν διευθυνώμεθα πρὸς δυσμὰς θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ πλοῖον...»

— Ἐκτὸς μόνον ἐὰν ὁ γεωγραφικὸς πῖναξ δέν μας ἔδωκε ψευδεῖς πληροφορίες, εἶπεν ὁ

«ΒΕΚΕΦΘΗ ΦΡΟΝΙΜΟΣ ΝΑ ΒΙΩΗ ΠΥΡΑΥΛΟΥΣ» (Σελ. 150).

Δόνιφαν, καὶ τὸ ποτάμιον δὲν εἶνε ἐκεῖνο ὅπου χύνεται εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐναυάγησamen.

— Καὶ διατί τάχα νὰ μὴ εἶνε ἀκριβὴς; κῦρ Δόνιφαν;

— Καὶ διατί τάχα νὰ εἶνε, κῦρ Βριάν;

Ὡς βλέπετε ὁ Δόνιφαν, ὅστις δὲν ἐχώνευε τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἰγνώμης του, περὶ τοῦ ἂν εἶνε ἡπειρος ἡ νῆσος, ἐπέμενεν ἀποδίδων με-

τρίαν ἀξίαν εἰς τὸν γεωγραφικὸν πίνακα τοῦ ναυαγοῦ. Ἄλλ' ὅμως εἶχεν ἄδικον, διότι τὰ γνωστὰ τοῦλάχιστον μέρη τῆς νήσου ἐσημειοῦντο ἐν μεγίστῃ ἀκριβείᾳ.

Ὁ Βριάν καλῶς ποιῶν ἐνόμισε περιττὸν νὰ ἐπιμείνῃ καὶ αὐτὸς καὶ νὰ ἀρχίσῃ συζητήσεις. Ὅθεν ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν των μετὰ καρτερίας καὶ θάρρους.

Τῇ 8 μ. μ. ἦτο πλέον τῶν ἀδυνάτων νὰ διακρίνωσι τίποτε, τόσον πυκνὸν ἦτο τὸ σκότος. Καὶ ποῦ νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους, τελειωμὸν δὲν εἶχε τὸ εὐλογημένον ἐκεῖνο δάσος!

Αἰφνης διὰ τινος ἀραιώματος τῶν δένδρων ἐπεφάνη ζωηρὰ λάμψις διασκορπιζομένη εἰς τὸ διάστημα.

— Τί εἶνε αὐτό; ἀνεφώνησεν ὁ Σέρβης.

— Θὰ εἶνε διὰ τῶν ἀστῆρ, εἶπεν ὁ Οὐίλκοξ.

— Ὅχι! εἶπεν ὁ Βριάν, εἶνε πύραυλος καὶ θὰ τον ἔρριψαν ἀπὸ τὸ πλοῖον μας.

— Καὶ θὰ εἶνε σημεῖον τοῦ Γόρδωνος...

ἀνεφώνησεν ὁ Δόνιφαν καὶ ἐπυροβόλησε διὰ τοῦ ὄπλου του εἰς ἀπάντησιν τοῦ πυράουλου.

Δεύτερος πύραυλος ἐφώτισε διὰ τῆς καμπύλης γραμμῆς αὐτοῦ τὸ σκότος τῆς νυκτὸς καὶ τὰ παῖδιά ἔλαβον ὡς σημεῖον ἕνα ἀστέρα, καὶ ἔχοντες αὐτὸ ὡς ὁδηγόν, προέβησαν μετὰ θάρρους καὶ μετὰ τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἐφθασαν εἰς τὸ πλοῖον.

Πράγματι ὁ Γόρδων ἐσκέφθη πολὺ φρονίμως νὰ ῥίψῃ πυράουλος τινὰς πρὸς ὁδηγίαν τῶν φίλων του, ὑποπεύσας ὅτι εἶχον ἀποπλανηθῇ ὡς καὶ συνέβη.

Λαμπρὰ ἰδέα, ἄνευ τῆς ὁποίας τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ Βριάν, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐίλκοξ καὶ ὁ Σέρβης δὲν θὰ ἐλάβαν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἀναπαύσωνται τὰ καταπεπονημένα μέλη των εἰς τὰς κλῖνας τοῦ πλοίου.

[Ἐπεται συνέχεια]

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

Κατ' ἐπιτομήν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ
τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΦΙΛΗΜΩΝ ΚΑΙ ΒΑΥΚΙΣ

Ὁ Ζεὺς, λαβὼν μετ' αὐτοῦ καὶ τὸν υἱὸν του Ἑρμῆν, κατέβη εἰς τὴν γῆν, διὰ νὰ ἴδῃ μὲ τοὺς ἰδίους τοὺς ὀφθαλμούς, ἂν οἱ ἄνθρωποι, εἰς μέρος τι τῆς Φρυγίας, ἦσαν τόσον κακοὶ ὅσον τοὺς παρίστα ἡ φήμη.

Οἱ δύο θεοί, ἔχοντες μορφήν ἀνθρώπων, ἐφθασαν περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰς τὴν φρυγικὴν πόλιν. Ἐζήτησαν φιλοξενίαν εἰς τὴν πρώτην οἰκίαν, ἀλλ' οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐδίωξαν μὲ βαρβαρότητα τοὺς δύο ὁδοιπόρους.

Οἱ ἄγνωστοι ἔκρουσαν τότε τὴν δευτέραν θύραν, ἀλλὰ ματαίως· χιλίας οἰκίας εἶχεν ἡ πόλις, ἀλλὰ καμμία ἐξ αὐτῶν δὲν ἤνοιξε τὴν θύραν τῆς νὰ φιλοξενήσῃ τοὺς δύο ἄγνώστους.

Ἐξω τῆς πόλεως, ἐπὶ μικροῦ λόφου ἦτο μικρὰ, πτωχικὴ καλύβη, καλαμόπλεκτος καὶ ἀχυροσκεπής, ὅπου ἔζων δύο εὐσεβεῖς καὶ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι, ὁ γέρον Φιλήμων καὶ ἡ γραῖα σύζυγός του Βαυκίς.

Ἐντὸς τῆς καλύβης ἐκείνης συνεδέθησαν οἱ δύο σύζυγοι διὰ τῶν δεσμῶν τοῦ γάμου, εἰς τοὺς χρόνους τῆς νεότητός των, πρὸ πολλῶν,

πολλῶν ἐτῶν, καὶ ἐντὸς αὐτῆς ἐγήρασαν, εὐχαριστημένοι μὲ τὴν πτωχίαν των, ἡγαπημένοι καὶ εὐτυχεῖς. Κανένα ὑπηρετήν δὲν εἶχον, αὐτοὶ οἱ δύο ἀπετέλουν ὅλην τὴν οἰκογένειαν, καὶ προθύμως ὁ εἰς ὑπηρετεῖ τὸν ἄλλον.

Οἱ δύο θεοὶ διηυθύνθησαν καὶ εἰς τὴν καλύβην ἐκείνην. Ὁ γέρον Φιλήμων ἐκάθητο ἐπὶ πέτρᾳς ἐκτὸς τῆς θύρας, ἰδὼν δὲ τοὺς δύο ὁδοιπόρους, ἐσηκώθη καὶ ὑπῆγε πρὸς ὑποδοχήν των.

— Καλοὶ μου ἄνθρωποι, εἶπεν, εἰσθε ξένοι καὶ δὲν ἔχετε κανένα γνωστὸν εἰς τὸν τόπον μας· φαίνεσθε κουρασμένοι ἀπὸ τὴν ὁδοιπορίαν· ἔλατε εἰς τὴν καλύβην μας· πολὺ θὰ εὐχαριστηθῶμεν ἂν θελήσετε νὰ μείνετε ἀπόψε εἰς τὸ πτωχικόν μας.

Ἡ θύρα τῆς καλύβης ἦτο τόσον μικρὰ ὥστε οἱ δύο θεοὶ ἔσκυψαν διὰ νὰ διέλθωσιν. Ἡ φιλόξενος καὶ πρόσχαρος Βαυκίς, τοὺς ὑπεδέχθη πολὺ φιλοφρονητικῶς. Ἐστρώσεν ἐν μαλακὸν ὕφασμα ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου διὰ νὰ καθίσωσι καὶ ξεκουράσωνται τὸ σῶμά των. Ἐπειτα ἔτρε-

ξεν εἰς τὴν ἐστίαν, ἀνεσκάλευσε τὴν στάκην εἰς τὴν ὁποίαν ἔκαον ἀκόμη μερικοὶ σπινθῆρες. ἔθεσε ξηρὰ φύλλα καὶ φρύγανα καὶ ἐφύσα μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς γεροντικῆς ἀναπνοῆς τῆς ἀφ' οὗ ἤναψαν αἱ φλόγες ἔθεσεν ἐπὶ τῆς πυρᾶς τὴν χαλκίνην χύτραν.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Φιλήμων εἶχε κόψῃ λαχανικὰ ἐκ τοῦ μικροῦ λαχανοκήπου καὶ τὰ ἔφε-
ρεν εἰς τὴν Βαυκίδα νὰ τὰ καθάρισῃ· ἔπειτα ὁ γέρον μὲν ἐν διχαλωτὸν δίκρανον ἐξεκρέμα-
σεν ἀπὸ τὰς καπνισμένας δοκοὺς ἐν τεμάχιον ἀλατιστοῦ κρέατος, τὸ ὁποῖον ἐφύλαττε διὰ
μεγάλην τινα ἐορτήν. Διὰ νὰ μὴ στενοχωρη-
θῶσι δὲ οἱ ξένοι μέχρις οὗτου ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ
δείπνου, οἱ δύο ἀγαθοὶ γέροντες ἤνοιξαν συνο-
μιλίαν μὲ αὐτούς.

Πρὸ τοῦ δείπνου ἔφεραν εἰς τοὺς ξένους των μίαν σκάφην διὰ νὰ πλύνωσι τοὺς πόδας των. Ἐν ᾧ δὲ οἱ ἄγνωστοι ἐδρόσιζον τὰ μέλη των ἡ Βαυκίς ἠτοίμαζε τὴν τράπεζαν, ἀλλ' ὁ εἰς ποὺς τῆς τραπέζης ἦτο χωλὸς καὶ ἡ γραῖα τὸν ἐστερέωσε μὲ μικρὰν πέτραν· τότε ἔφερε τὰ φα-
γητὰ· ἔφερον ἐλαίας, τὸν καρπὸν τοῦ ἱεροῦ
δένδρου τῆς Ἀθηνᾶς, ἔφερον ὀξύγαλα καὶ ὠά,
ὅλα ἐντὸς πηλίνων πινακίων. Ἐφερε καὶ ἕνα
κρατῆρα, ἐπίσης πήλινον, καὶ ἐν ποτήριον ἐκ
ξύλου ὀξύας, ἔπειτα ἔφερε καὶ τὸ βραστὸν φα-
γητόν.

Οἱ φιλόξενοι σύζυγοι δὲν ἤξευρον πῶς νὰ περιποιηθῶσι καλλίτερον τοὺς ξένους· ἔφερον καὶ ἐπιδόρπια, καρύδια, καὶ σύκα, καὶ φοίνικας, καὶ δαμάσκηνα καὶ εὐώδη μῆλα καὶ σταφυλὰς μὲ ῥάγας κιτρίνας ὡσὰν ἡλεκτρον. Ἀλλὰ τὸ καλλίτερον ἐξ ὅλων ἦτο ἡ ἀγαθὴ καὶ χαροπὴ φυσιογνωμία τῶν δύο γερόντων, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν τοὺς δύο ξένους μὲ ὅλην τὴν καρδίαν των, ἦτο ἡ εὐχαρίστησις ἡ ὁποία ἔλαμ-
πεν εἰς τὰ πρόσωπά των.

Ἀλλ' αἰφνης ἡ Βαυκίς ἔστρεψε καὶ παρετήρησε μετ' ἀνησυχίας τὸν Φιλήμονα.

— Ἰδέ, ἰδέ, τῷ λέγει, διὰ τοῦ βλέμματός.

Παρατηρεῖ καὶ ὁ Φιλήμων καὶ τί βλέπει;

Ὁ κρατῆρ, ἀφ' οὗ ἔπινον οἱ ξένοι, ἐγέμιζεν ἀμέσως, ἐγέμιζε μόνος του μὲ οἶνον, ὁ ὁποῖος διέχυνεν εἰς τὴν καλύβην θείαν εὐωδίαν.

Ἐκστατικοὶ παρατηροῦν τὸ θαῦμα οἱ δύο γέροντες· ἡ αὐτὴ ἰδέα διέρχεται ἀπὸ τὸν νοῦν των καὶ γίνονται ὠχροί. Ἐννοοῦν ὅτι οἱ ξένοι

ἐκεῖνοι δὲν εἶνε ἄνθρωποι· μετὰ ἱεροῦ φόβου ὑψώνουν τὰς χεῖρας αὐτῶν ὡς εἰς προσευχήν, ζητοῦντες συγχώρησιν διότι τόσον πενιχρῶς τόσον ἀναξίως τοὺς ἐφιλοξένησαν.

— Τὴν χῆνα! λέγουν καὶ οἱ δύο ταυτοχρόνως.

Εἶχον μίαν χῆνα, τὴν ὁποίαν ἠγάπων ὡς τέκνον των, μίαν χῆνα ἡ ὁποία ἐδίδο ζῶν μετὰ τὸν θόρυβόν της εἰς τὴν ἡσυχον γεροντικὴν καλύβην των, καὶ ἀποφασίζον νὰ τὴν θυσιά-
σουν εἰς τοὺς θεοὺς· προσπαθοῦν νὰ τὴν συλλά-
βουν, ἀλλ' ἡ χῆν τρέχει, πετᾷ καὶ οἱ πόδες τῶν γερόντων δὲν δύνανται νὰ τὴν φθάσωσι. Οἱ θεοὶ παρατηροῦσι μειδιῶντες ἀλλὰ καὶ μὲ συγκίνησιν τὸ θέαμα ἐκεῖνο· τέλος ἡ χῆν τρέ-
χει πρὸς αὐτοὺς ὥσπερ ἐζήτηι ἄσυλον καὶ προσ-
τάσιαν, οἱ δὲ θεοὶ ἀπαγορεύουσιν εἰς τοὺς δύο συζύγους νὰ τὴν φονεύσωσι.

— Εἴμεθα θεοί, λέγουσι πρὸς τὸν Φιλήμονα καὶ τὴν Βαυκίδα, καὶ θέλομεν τιμωρήσῃ τοὺς ἀσεβεῖς γείτονάς σας διὰ τὰς ἀνομίας των· σεῖς ὅμως δὲν θὰ πάθετε τίποτε· ἀφήσατε τὴν κατοικίαν σας καὶ ἔλθετε μαζί μας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ βουνοῦ.

Ὑπακούουσιν ἀμέσως οἱ γέροντες, καὶ στηριζόμενοι εἰς τὰς βακτηρίας των διευθύνονται μετὰ κόπου διὰ τῆς ἀνωφεροῦς ἀτραπῶς εἰς τὸ ὄρος. Πρὶν φθάσωσιν εἰς τὴν κορυφήν, στρέ-
φουσι τὸ βλέμμα των κάτω καὶ βλέπουσιν ὅτι ὅλη ἡ πόλις ἐξηφανίσθη, ἡ δὲ κοιλὰς μετε-
βλήθη εἰς λίμνην· μόνῃ ἡ ἰδικὴ των καλύβη ἔμενεν ἀβλαβής. Ἀλλὰ πρὶν συνελθῶσιν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως, ἡ πενιχρὰ ἐκείνη καλύβη μεταβάλλεται διὰ μιᾶς εἰς μεγαλοπρεπὴ καὶ πολυτε-
λῆ νάον. Μαρμάρινοι κίονες ὑψοῦνται ὑπὸ τὴν στέγην, τὸ ἄχυρον τῆς στέγης μεταβάλλεται εἰς χρυσόν, ἡ χαμηλὴ θύρα γίνεται πλατεῖα καὶ ὠραία πύλη μὲ λαξευτὰς παραφυάδας, τὸ ἔδαφος στρώνεται μὲ μάρμαρα.

Τότε λέγει ὁ Ζεὺς πρὸς τοὺς ἐκπλήκτους συζύγους·

— Δίκαιε γέρον καὶ σύ, ἀξία σύζυγός του, εἰπέτε τί ἐπιθυμεῖτε;

Ὁ Φιλήμων συνδιέλεχθη ὀλίγον μετὰ τῆς Βαυκίδος καὶ εἶπε·

— Ἱερεῖς θέλομεν νὰ γίνωμεν διὰ νὰ περιποιώμεθα τὸν νάον σου· καὶ ἐν ἄλλο ἀκόμη ἐπιθυμοῦμεν ὅταν ἔλθῃ ὁ καιρὸς ν' ἀποθάνω-